

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 500

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 3 iulie 2008

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.862. — Ordin al ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea schemei de ajutor <i>de minimis</i> „Sprijin acordat IMM pentru implementarea standardelor internaționale și pentru creșterea competitivității prin accesul pe noi piețe și internaționalizare”, aferentă operațiunilor b) „Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale” și c) „Sprijin pentru accesul IMM pe noi piețe și internaționalizare”, domeniului major de intervenție 1.1 „Investiții productive și pregătirea pentru competiția pe piață a întreprinderilor, în special a IMM”, axa prioritară 1 „Un sistem de producție inovativ și ecoeficient” din cadrul Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”	2–6
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
4. — Norma tehnică privind cecul	7–17
5. — Norma tehnică privind cambia și biletul la ordin	18–25
ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR	
8. — Ordin pentru punerea în aplicare a Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule	26–47

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANȚELOR

ORDIN

pentru aprobarea schemei de ajutor de *minimis* „Sprijin acordat IMM pentru implementarea standardelor internaționale și pentru creșterea competitivității prin accesul pe noi piețe și internaționalizare”, aferentă operațiunilor b) „Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale” și c) „Sprijin pentru accesul IMM pe noi piețe și internaționalizare”, domeniului major de intervenție 1.1 „Investiții productive și pregătirea pentru competiția pe piață a întreprinderilor, în special a IMM”, axa prioritară 1 „Un sistem de producție inovativ și ecoeficient” din cadrul Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”

Având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007, și ale Hotărârii Guvernului nr. 651/2006 privind aprobarea Politicii în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2006—2013,

în temeiul art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul economiei și finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă schema de ajutor de *minimis* „Sprijin acordat IMM pentru implementarea standardelor internaționale și pentru creșterea competitivității prin accesul pe noi piețe și internaționalizare”, aferentă operațiunilor b) „Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale” și c) „Sprijin pentru accesul IMM pe noi piețe și internaționalizare”, domeniului major de intervenție 1.1 „Investiții productive și pregătirea pentru

competiția pe piață a întreprinderilor, în special a IMM”, axa prioritară 1 „Un sistem de producție inovativ și ecoeficient” din cadrul Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei și finanțelor,
Eugen Teodorovici,
secretar de stat

București, 13 iunie 2008.
Nr. 1.862.

ANEXĂ

SPRIJIN ACORDAT IMM pentru implementarea standardelor internaționale și pentru creșterea competitivității prin accesul pe noi piețe și internaționalizare

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta procedură instituie o schemă transparentă de ajutor de *minimis*, denumită „Sprijin acordat IMM pentru implementarea standardelor internaționale și pentru creșterea competitivității prin accesul pe noi piețe și internaționalizare”, aferentă operațiunilor b) „Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale” și c) „Sprijin pentru accesul IMM pe noi piețe și internaționalizare”, domeniului major de intervenție 1.1 „Investiții productive și pregătirea pentru competiția pe piață a întreprinderilor, în special a IMM”, axa prioritară 1 „Un sistem de producție inovativ și ecoeficient” din cadrul Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”.

Art. 2. — (1) Acordarea ajutoarelor de *minimis* în cadrul acestei scheme se va face numai cu respectarea criteriilor privind ajutorul de *minimis* prevăzute în Regulamentul CE nr. 1.998/2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de *minimis*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379/5 din 28 decembrie 2006.

(2) Prezenta schemă este exceptată de la obligația de notificare către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile Regulamentului CE nr. 1.998/2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de *minimis*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379/5 din 28 decembrie 2006.

Art. 3. — Schema se aplică pe întreg teritoriul României, în toate cele 8 regiuni de dezvoltare.

CAPITOLUL II Obiectivul și scopul schemei

Art. 4. — Obiectivul prezentei scheme de ajutor de *minimis* constă în sprijinirea dezvoltării durabile a întreprinderilor mici și mijlocii, în vederea realizării obiectivului general al Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”, și anume creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii din România, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile și reducerea decalajelor comparativ cu media Uniunii Europene.

Art. 5. — (1) Prezenta schemă de finanțare are ca scop creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii prin:

a) implementarea standardelor internaționale;

b) accesul pe noi piețe și internaționalizare.

(2) Pentru realizarea scopului prevăzut la alin. (1) lit. a), prin prezenta schemă de finanțare se acordă ajutor *de minimis* pentru următoarele activități:

a) înființarea, modernizarea și acreditarea laboratoarelor de încercări și etalonări;

b) implementarea și/sau certificarea sistemului de management al calității ISO 9001 (produselor și/sau serviciilor), sistemelor de management al mediului (ISO 14001 sau EMAS) sau sistemului de management integrat calitate/mediu;

c) etichetarea ecologică;

d) certificarea produselor/serviciilor/proceselor.

(3) Pentru realizarea scopului prevăzut la alin. (1) lit. b), prin prezenta schemă de finanțare se acordă ajutor *de minimis* pentru următoarele activități:

a) participarea la târguri și expoziții internaționale, organizate în țară sau străinătate, cu stand propriu;

b) participarea la misiuni economice în străinătate;

c) elaborarea și producția de materiale tipărite/inscripționate de promovare a operatorului economic;

d) promovarea on-line (îmbunătățirea/realizarea unui site pe internet pentru prezentarea activității solicitantului și a produselor promovate);

e) servicii legate de activități de promovare pe noi piețe interne, pe piețe internaționale și marketing;

f) servicii de identificare a furnizorilor/clientilor externi.

CAPITOLUL III

Baza legală

Art. 6. — Prezenta schemă este elaborată în conformitate cu:

a) Regulamentul CE nr. 1.998/2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379/5 din 28 decembrie 2006;

b) Programul operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”, aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. 3.472 din 12 iulie 2007;

c) Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale.

CAPITOLUL IV

Domeniul de aplicare

Art. 7. — Prezenta schemă de ajutor se adresează microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv societăților cooperative, care activează în toate sectoarele de activitate, cu excepția celor prevăzute la art. 8.

Art. 8. — Prezenta schemă *de minimis* nu se aplică pentru:

a) ajutoarele acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuit și acvacultură, reglementate de Regulamentul CE nr. 104/2000 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor piscicole și de acvacultură, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 17 din 21 ianuarie 2000;

b) ajutoarele acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția primară a produselor agricole, astfel cum sunt enumerate în anexa nr. 1 la Tratatul CE;

c) ajutoarele acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în procesarea și comercializarea produselor agricole, prevăzute în anexa nr. 1 la Tratatul CE, în următoarele cazuri:

— când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității acestor produse cumpărate de la producătorii primari sau puse pe piață de operatorii economici respectivi;

— când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producători primari;

d) ajutoarele în favoarea activităților de export către țări terțe sau statele membre, și anume ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, de crearea și funcționarea unei rețele de distribuție sau pentru alte cheltuieli curente legate de activitatea de export;

e) ajutoarele care favorizează utilizarea produselor naționale în detrimentul celor importate;

f) ajutoarele acordate operatorilor economici care activează în sectorul carbonifer, așa cum este definit în Regulamentul CE nr. 1.407/2002 privind ajutorul de stat pentru industria cărbunelui, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 205 din 2 august 2002;

g) ajutoarele pentru achiziționarea vehiculelor de transport rutier de marfă acordat operatorilor economici care au ca obiect de activitate prestarea de servicii de transport rutier de marfă contra cost;

h) ajutoarele acordate societăților în dificultate, așa cum sunt acestea definite în Liniile directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, publicate Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 244/2004.

CAPITOLUL V

Definiții

Art. 9. — În sensul prezentei scheme următorii termeni se definesc astfel:

a) *administrator al schemei* — Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale, prin Direcția pentru gestionarea fondurilor comunitare pentru IMM — organism intermediar pentru implementarea axei prioritare I a Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”;

b) *cheltuieli eligibile* — cheltuielile aferente realizării activităților prevăzute la art. 5 și care nu sunt legate de cheltuielile normale de funcționare a întreprinderii;

c) *furnizor de ajutor de minimis* — Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Autoritatea de management a Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”;

d) *întreprinderi mici și mijlocii (IMM)* — sunt acele întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și care au fie o cifră de afaceri anuală netă care nu depășește echivalentul în lei a 50 milioane euro, fie dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro. Încadrarea în categoria IMM se va face în funcție de cele 3 tipuri de întreprinderi: autonome, legate și partenere, astfel cum sunt acestea definite în Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, care a preluat prevederile Recomandării CE nr. 361 din 6 mai 2003 privind definiția microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 124 din 20 mai 2003;

(i) în cadrul categoriei de IMM, întreprinderea mijlocie este întreprinderea care are până la 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau deține active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro;

(ii) în cadrul categoriei de IMM, întreprinderea mică este întreprinderea care are până la 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 10 milioane euro, echivalent în lei, sau deține active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 10 milioane euro;

(iii) în cadrul categoriei de IMM, microîntreprinderea este întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la două milioane euro, echivalent în lei, sau deține

active totale care nu depășesc echivalentul în lei a două milioane euro;

e) rată de referință — este cea stabilită de către Comisia Europeană pentru România pe baza unor criterii obiective și publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și pe internet;

f) *societate cooperativă*¹⁾ — o asociație autonomă de persoane fizice și/sau juridice, după caz, constituită pe baza consimțământului liber exprimat de acestea, în scopul promovării intereselor economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori, fiind deținută în comun și controlată democratic de către membrii săi, în conformitate cu principiile cooperatiste;

g) *societăți în dificultate* — întreprinderile definite conform Liniilor directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 244/2004.

CAPITOLUL VI

Condiții de eligibilitate pentru solicitanți

Art. 10. — Pot beneficia de ajutorul *de minimis* operatorii economici care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt microîntreprinderi, întreprinderi mici sau mijlocii, inclusiv societăți cooperative; solicitanții trebuie să completeze modelul de declarație cuprinzând informații cu privire la calificarea unei întreprinderi ca IMM, prevăzută în Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, care preia Modelul de declarație cuprinzând informații cu privire la calificarea unei întreprinderi ca IMM conform comunicării Comisiei Europene publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 118 din 20 mai 2003;

b) sunt înregistrate la registrul comerțului ca societăți comerciale sau ca societăți cooperative și își desfășoară activitatea în România;

c) nu sunt în stare de insolvență, nu au afacerile administrate de un judecător-sindic, nu au nicio restricție asupra activității comerciale, nu sunt subiectul unor aranjamente între creditori sau nu se află într-o altă situație similară cu cele menționate anterior, reglementate prin lege;

d) la data depunerii cererii de finanțare nu înregistrează datorii publice privind taxele, obligațiile și alte contribuții la bugetul de stat, bugetele speciale și bugetele locale prevăzute de legislația în vigoare;

e) reprezentantul legal nu a fost supus unei condamnări în ultimii 3 ani de către nicio instanță de judecată, din motive profesionale sau etic-profesionale;

f) nu sunt societăți în dificultate conform Liniilor directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 244 din 1 octombrie 2004;

g) dețin resursele financiare necesare asigurării implementării proiectului;

h) nu au fost subiectul unei decizii a Comisiei Europene de recuperare a unui ajutor de stat sau în cazul în care au făcut obiectul unei astfel de decizii aceasta a fost deja executată și creanța integral recuperată;

i) valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate operatorului economic pe o perioadă de 3 ani consecutivi, respectiv 2 ani fiscali precedenți și anul fiscal în curs, cumulată cu valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile prezentei scheme, nu depășește echivalentul în lei a 200.000 euro (echivalentul în lei a 100.000 euro în cazul operatorilor economici care activează în sectorul transporturilor);

j) nu au mai beneficiat de alocări financiare nerambursabile provenite din surse publice pentru cheltuielile eligibile care fac obiectul ajutorului *de minimis* acordat prin prezenta schemă;

k) alte condiții specificate în cererea de propuneri de proiecte și în Ghidul solicitantului, fără a aduce atingere prevederilor în materie de ajutor de stat.

Art. 11. — Verificarea condițiilor de eligibilitate se realizează de către organismul intermediar, înainte de acordarea ajutorului *de minimis*. Organismul intermediar va asigura publicitatea listei documentelor ce dovedesc îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a altor condiții specifice.

CAPITOLUL VII

Criterii de eligibilitate a proiectelor

Art. 12. — Pentru a fi eligibil în cadrul prezentei scheme de finanțare un proiect trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

a) să fie în conformitate cu obiectivele specifice ale axei prioritare, ale domeniului major de intervenție și ale operațiunilor;

b) să fie implementat pe teritoriul României;

c) dimensiunea finanțării solicitate trebuie să se încadreze în limita de maximum 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici, respectiv maximum 60% din totalul cheltuielilor eligibile pentru întreprinderi mijlocii;

d) să se încadreze în condițiile specificate în contractul de finanțare;

e) să conțină activități și cheltuieli eligibile conform Ghidului solicitantului.

CAPITOLUL VIII

Criterii de selecție a proiectelor

Art. 13. — Evaluarea și selecția proiectelor se vor efectua de către organismul intermediar, în conformitate cu următoarele criterii: relevanța, calitatea și coerența, maturitatea, sustenabilitatea, capacitatea solicitantului de a implementa proiectul. Acestea vor fi detaliate în Ghidul solicitantului.

CAPITOLUL IX

Modalitatea de acordare a ajutorului *de minimis*

Art. 14. — (1) Măsurile de sprijin de care vor beneficia microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv societățile cooperative, se acordă în baza unei cereri de finanțare, însoțită de documentele solicitate în apelul de proiecte și în Ghidul solicitantului.

(2) Măsurile de sprijin acordate în cadrul prezentei scheme constau în alocări financiare nerambursabile din fonduri comunitare și naționale.

(3) Administratorul prezentei scheme *de minimis* va informa în scris operatorii economici beneficiari cu privire la cuantumul ajutorului acordat în baza prezentei scheme și caracterul *de minimis* al acestuia¹⁾.

Art. 15. — (1) În cadrul schemei pot fi finanțate exclusiv proiectele care au ca obiect implementarea standardelor internaționale și accesul pe noi piețe și internaționalizare.

(2) Pentru implementarea standardelor internaționale, în sensul prezentei scheme de finanțare, sunt considerați furnizori de servicii de instruire și certificare numai operatorii economici/organizațiile de instruire/organismele de certificare, autorizate conform prevederilor legale în vigoare și care au ca obiect de activitate înregistrat implementarea de standarde.

¹⁾ Conform prevederilor Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației.

²⁾ Așa cum este prevăzut la art. 3 din Regulamentul CE 1.998/2006 din 15 decembrie 2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis*.

Art. 16. — Intensitatea maximă a ajutorului *de minimis* acordat în cadrul acestei scheme de finanțare este de:

- a) 70% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici;
- b) 60% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului pentru întreprinderile mijlocii.

Art. 17. — (1) Beneficiarul de ajutor *de minimis* în cadrul acestei scheme trebuie să facă dovada unei contribuții de minimum 30%, respectiv 40% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului, contribuție asigurată de solicitant fie din resurse proprii, fie prin surse atrase, într-o formă liberă de ajutor de stat.

(2) Cheltuielile neeligibile ale proiectului vor fi suportate integral de către beneficiarul ajutorului *de minimis*.

Art. 18. — (1) Activitățile eligibile ce fac obiectul prezentei scheme de finanțare vor fi finanțate numai dacă au fost inițiate după semnarea contractului de finanțare dintre organismul intermediar și beneficiar.

(2) Finanțarea nerambursabilă va fi acordată în maximum 3 tranșe. Ajutorul *de minimis* va fi acordat după ce beneficiarul a depus cererea de rambursare, însoțită de documentele justificative prevăzute în Ghidul solicitantului.

(3) Ajutoarele plătabile în mai multe tranșe vor fi actualizate la valoarea de la data acordării ajutorului. Actualizarea se va face în conformitate cu dispozițiile Regulamentului CE nr. 1.998/2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis*, cu privire la aplicarea ratei de actualizare.

CAPITOLUL X

Reguli privind cumulul ajutoarelor *de minimis*

Art. 19. — (1) Pentru a beneficia de finanțare nerambursabilă în cadrul prezentei scheme de finanțare, beneficiarul va da o declarație privind ajutoarele *de minimis* primite în acel an fiscal și alte ajutoare *de minimis* primite în ultimii 2 ani fiscali, fie din surse ale statului sau ale autorităților locale, fie din surse comunitare.

(2) Organismul intermediar va acorda ajutorul *de minimis* după ce va verifica, pe baza declarației pe propria răspundere a operatorului economic, faptul că suma totală a ajutoarelor *de minimis* primite pe parcursul unei perioade de 3 ani fiscali, inclusiv anul fiscal în curs, fie din surse ale statului sau ale autorităților locale, fie din surse comunitare, nu depășește echivalentul în lei a 200.000 euro (echivalentul în lei a 100.000 euro pentru operatorii economici care activează în domeniul transporturilor).

(3) În cazul în care valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unui operator economic pe o perioadă de 3 ani consecutivi, cumulată cu valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile prezentei scheme, depășește echivalentul în lei a 200.000 euro (echivalentul în lei a 100.000 euro pentru operatorii economici care activează în domeniul transporturilor), solicitantul nu poate beneficia de prevederile prezentei scheme de finanțare, nici chiar pentru acea fracție din ajutor care nu depășește acest plafon.

(4) Organismul intermediar va verifica dacă solicitantul a mai beneficiat de alte ajutoare de stat sau *de minimis* pentru aceleași cheltuieli eligibile.

Art. 20. — Ajutorul *de minimis* se va cumula cu alte ajutoare de stat pentru aceleași cheltuieli eligibile. Dacă acest cumul conduce la o intensitate a ajutorului care depășește nivelul intensității fixat în conformitate cu prevederile unui regulament de exceptare în bloc sau printr-o decizie adoptată de Comisia Europeană, ajutorul *de minimis* nu se va acorda.

CAPITOLUL XI

Cheltuielile eligibile

Art. 21. — (1) Pentru implementarea standardelor internaționale sunt eligibile următoarele cheltuieli:

- a) cheltuieli pentru înființarea, modernizarea și acreditarea laboratoarelor de încercări și etalonări;

- b) cheltuieli aferente implementării și/sau certificării sistemului de management al calității (produselor și/sau serviciilor), sistemelor de management al mediului ISO 14001 sau EMAS ori sistemului de management integrat calitate/mediu;

- c) cheltuieli aferente etichetării ecologice;

- d) cheltuieli aferente certificării produselor/serviciilor/proceselor.

(2) Cheltuielile de la alin. (1) lit. a) includ și cheltuieli legate de consultanță specializată (realizarea proiectului aferent construcției, obținerea avizelor, autorizațiilor de construcție). Acestea sunt considerate eligibile de la data intrării în vigoare a prezentei scheme *de minimis*.

(3) Pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare sunt eligibile următoarele cheltuieli:

- a) cheltuieli pentru participări la târguri și expoziții internaționale, organizate în țară sau străinătate, cu stand propriu;

- b) cheltuieli pentru participări la misiuni economice în străinătate;

- c) cheltuieli pentru elaborarea și producția de materiale tipărite/inscripționate de promovare a operatorului economic în vederea participării la târguri internaționale, expoziții internaționale și misiuni economice;

- d) cheltuieli pentru promovarea on-line (îmbunătățirea/realizarea unui site pe internet pentru prezentarea activității solicitantului și a produselor promovate);

- e) cheltuieli pentru servicii legate de activități de promovare pe noi piețe interne, pe piețe internaționale și marketing;

- f) cheltuieli pentru servicii de identificare a furnizorilor/clientilor externi prin programele „Hosted Buyers” pentru atragerea în România a importatorilor/cumpărătorilor/potențialilor clienți pentru firmele românești exportatoare, prin participarea acestor „hosted buyers” în calitate de vizitatori la târguri, expoziții și misiuni economice organizate în România.

(4) Toate cheltuielile eligibile vor fi considerate fără TVA.

CAPITOLUL XII

Durata de aplicare a schemei

Art. 22. — Prezenta schemă intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică până la 31 decembrie 2013, în limita bugetului alocat.

CAPITOLUL XIII

Bugetul schemei

Art. 23. — Bugetul total estimat al schemei este de 70,1 milioane euro (echivalent în lei). Repartiția estimativă pe ani și pe operațiuni a acestuia pentru perioada 2008—2013 este următoarea:

— milioane euro —

Anul	Bugetul total (FEDR + Fonduri publice naționale)	Din care:	
		Pentru implementarea standardelor internaționale	Pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare
2008	6.2	4.1	2.1
2009	10.5	7.0	3.5
2010	14.2	9.5	4.7
2011	14.9	9.9	5.0
2012	12.6	8.4	4.2
2013	11.8	7.9	3.9
TOTAL:	70.1	46.7	23.4

Art. 24. — Numărul estimat al beneficiarilor prezentei scheme de finanțare este:

- a) 1.000 pentru implementarea standardelor internaționale;
- b) 800 pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare.

CAPITOLUL XIV

Modalitatea de derulare a schemei

Art. 25. — Organismul intermediar este autoritatea responsabilă de administrarea prezentei scheme de finanțare, sub coordonarea Ministerului Economiei și Finanțelor, în calitate de Autoritate de Management și furnizor de ajutor *de minimis*, urmând să asigure derularea acestuia și fiind răspunzător pentru buna ei desfășurare.

Art. 26. — Procedura de implementare și derulare a schemei de finanțare se desfășoară după cum urmează:

- a) lansarea cererii de propuneri de proiecte;
- b) primirea și înregistrarea cererilor de finanțare;
- c) verificarea administrativă — verificarea conformității cererilor și a documentelor însoțitoare — numai proiectele care trec de această etapă vor putea face obiectul etapei următoare;
- d) verificarea eligibilității beneficiarilor și proiectelor — numai proiectele care trec de această etapă vor putea face obiectul etapei următoare;
- e) selecția proiectelor;
- f) întocmirea și semnarea contractului de finanțare;
- g) demararea implementării proiectului;
- h) depunerea cererii de rambursare, însoțită de documentele justificative;
- i) acordarea finanțării nerambursabile — se face de către Unitatea de plată a Programului operațional sectorial „Creșterea competitivității economice”, numai pe bază de documente justificative și după verificarea cheltuielilor;
- j) monitorizarea implementării proiectelor conform prevederilor contractuale.

Art. 27. — Pentru a beneficia de ajutorul acordat prin prezenta schemă, solicitantul va depune la organismul intermediar o cerere de finanțare, însoțită de documentele solicitate în Ghidul solicitantului.

Art. 28. — (1) Cererea de finanțare va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere prin care beneficiarul certifică faptul că sunt îndeplinite condițiile pentru a nu fi considerat societate în dificultate, conform Liniilor directe comunitare cu privire la ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 244 din 1 octombrie 2004.

(2) Pentru a demonstra calitatea de IMM, solicitantului trebuie să completeze Modelul de declarație cuprinzând informații cu privire la încadrarea unei întreprinderi în categoria IMM din anexa nr. 1 la Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, care preia Modelul de declarație cuprinzând informații cu privire la calificarea unei întreprinderi ca IMM conform Comunicării CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 118 din 20 mai 2003.

(3) Solicitantul va depune, de asemenea, o declarație pe propria răspundere, referitoare la alte ajutoare de stat sau *de minimis* acordate pentru aceleași cheltuieli eligibile. Administratorul schemei are obligația de a verifica respectarea regulii *de minimis*.

(4) Administratorul schemei are obligația de a verifica îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, atât cele referitoare la solicitant, cât și cele referitoare la proiectul ce a fost depus spre finanțare.

Art. 29. — Detalierea modalității de implementare a prezentei scheme de finanțare se va realiza prin Ghidul solicitantului,

acesta fiind publicat pe site-ul www.animmc.ro și pe site-ul Ministerului Economiei și Finanțelor <http://amposcce.minind.ro>

Art. 30. — Data de la care se pot depune cererile de finanțare și documentele justificative la organismul intermediar va fi anunțată prin cererea de propuneri de proiecte, ce va fi publicată pe pagina web www.animmc.ro și pe cea a Ministerului Economiei și Finanțelor <http://amposcce.minind.ro>

CAPITOLUL XV

Reguli privind raportarea și monitorizarea ajutoarelor

Art. 31. — Schema de ajutor *de minimis* va fi publicată integral pe site-ul <http://www.animmc.ro> și pe site-ul Ministerului Economiei și Finanțelor, la adresa <http://amposcce.minind.ro>

Art. 32. — Raportarea și monitorizarea ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme se fac în conformitate cu legislația comunitară și cu prevederile Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 28 iunie 2007.

Art. 33. — Furnizorul de ajutor *de minimis* păstrează evidența detaliată a ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme pe o durată de 10 ani de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza prezentei scheme. Această evidență trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat.

Art. 34. — (1) Furnizorul are obligația de a supraveghea permanent ajutoarele acordate, aflate în derulare, și de a dispune măsurile care se impun în cazul încălcării condițiilor impuse prin prezenta schemă sau prin legislația națională sau europeană aplicabilă la momentul respectiv.

(2) Furnizorul are obligația de a transmite Consiliului Concurenței, în formatul și în termenul prevăzute de Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat¹⁾, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național.

(3) În cazul în care există îndoeli cu privire la datele transmise de către furnizor, Consiliul Concurenței poate să solicite date și informații suplimentare și, după caz, să facă verificări la fața locului.

(4) În cazul în care furnizorul nu are date definitive privind valoarea ajutorului, acesta va transmite valori estimative.

(5) Erorile constatate de furnizor și corecțiile legale, anulări, recalculări, recuperări, rambursări, se raportează până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

(6) Furnizorul va transmite spre informare Consiliului Concurenței prezenta schemă în termen de 15 zile de la data adoptării acesteia, conform art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007.

Art. 35. — Pe baza unei cereri scrise furnizorul va transmite Comisiei Europene, prin intermediul Consiliului Concurenței, în 20 de zile lucrătoare sau în termenul fixat în cerere, toate informațiile pe care Comisia Europeană le consideră necesare pentru evaluarea respectării condițiilor acestei scheme de ajutor *de minimis*.

Art. 36. — Administratorul prezentei scheme de finanțare are obligația de a pune la dispoziția furnizorului de ajutor de stat, în formatul și în termenul solicitat de către acesta, toate datele și informațiile necesare în vederea îndeplinirii procedurilor de raportare și monitorizare ce cad în sarcina furnizorului conform art. 32, 33, 34 și 35.

¹⁾ Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 28 iunie 2007.

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

NORMA TEHNICĂ privind cecul

Având în vedere prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. II alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 59/1934 asupra cecului și al art. 48 din Legea nr. 312/2004, cu modificările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezenta normă tehnică.

ARTICOLUL 1

Cecul este un instrument de plată care trebuie să îndeplinească condițiile tehnice stipulate de prezenta normă tehnică.

ARTICOLUL 2

(1) Hârtia pe care se tipărește cecul trebuie să respecte următoarele specificații tehnice:

- a) gramaj: 95,0 g/m² +/-5%, conform ISO 536;
- b) grosime: minimum 105 microni, conform ISO 534;
- c) rugozitate Bendtsen, pe ambele fețe: cuprinsă între 90 și 150 μm, conform ISO 8791-2;
- d) rezistență la rupere (tracțiune), conform ISO 1924-2:
 - d₁) pe direcție longitudinală: minimum 70 N;
 - d₂) pe direcție transversală: minimum 30 N;
- e) rezistența internă la rupere (sfâșiere): minimum 700 mN, în ambele direcții, conform ISO 1974;
- f) capacitatea de absorbție a apei: 15—35 g/m²;
- g) strălucirea (gradul de alb): 80%, conform ISO 2470;
- h) opacitatea: minimum 85%, conform ISO 2471;
- i) impurități admise:
 - i₁) maximum 250 de puncte pe m² pentru puncte cu dimensiuni de maximum 0,1 mm;
 - i₂) maximum 25 de puncte pe m² pentru puncte cu dimensiuni cuprinse între 0,1 și 0,2 mm;
- j) proprietăți de scriere: hârtia folosită trebuie să facă posibilă scrierea cu cerneală sau pastă de pix de culoare albastră ori neagră care nu se șterge;
- k) alte condiții: hârtia utilizată trebuie să fie netedă și fără îndoituri.

(2) Pentru a preveni falsificarea cecurilor, instituțiile de credit au obligația să respecte următoarele cerințe minime de securizare pentru formularele de cecuri necompletate pe care le furnizează clienților lor, în vederea utilizării de către aceștia:

a) fiecărui formular de cec trebuie să i se atribuie de către instituțiile de credit emitente o combinație unică de caractere alfabetic și numerice reprezentând referința cecului.

Referința va fi compusă din serie și număr, după cum urmează:

a₁ — seria va fi compusă din 7 caractere alfanumerice, respectiv:

- (i) primele 4 caractere alfabetic din codul BIC al instituției de credit care eliberează cecul;
 - (ii) un caracter numeric care codifică tipul instrumentului, respectiv 1;
 - (iii) două caractere alfabetic — majuscule;
- a₂ — numărul cecului va fi compus din 7 caractere numerice.

Între seria și numărul cecului va exista un spațiu pentru delimitare.

Baza de date privind referințele înscrise în cecuri va fi administrată de Banca Națională a României.

b) Utilizarea ca suport de imprimare a unei hârtii care să încorporeze, în timpul procesului de fabricare, cel puțin următoarele elemente de securitate, care nu pot fi reproduse sau imitate cu rezultate satisfăcătoare folosind materiale, metode și echipamente convenționale și care vor fi cunoscute de către toate instituțiile de credit emitente sau utilizatoare de cecuri: filigran continuu dublu-ton încorporat în masa hârtiei — al cărui model de desen să fie înregistrat la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România și care să fie folosit exclusiv de către producătorul de cecuri — vizibil cu ochiul liber la examinarea contra luminii, fără ajutorul niciunui instrument sau echipament de verificare, ca element de securitate de tip deschis; melanj de fibre de securitate, cu distribuție aleatorie în masa hârtiei, format din 3 tipuri diferite de fibre: unele vizibile numai cu ochiul liber, unele invizibile cu ochiul liber, dar vizibile la examinarea sub „lumina” UV, și unele vizibile atât cu ochiul liber, cât și la examinarea sub „lumina” UV, ca element de securitate deschis și semideschis; absența fluorescenței în masă, la examinarea sub „lumina” UV; tratarea chimică a hârtiei pentru a asigura evidențierea oricărei încercări de alterare a mențiunilor realizate pe aceasta ulterior completării, folosind solvenți sau alte substanțe chimice specifice, ca elemente de securitate de tip închis.

c) Aplicarea pe suportul de imprimare a unor elemente de securitate de tip deschis sau semideschis: prin intermediul designului, incluzând următoarele elemente grafice de securitate realizate vectorial: ghilose, raster personalizat mono- sau multicolor, microtext în undă, relief cu modularea grosimii de linie deformat variabil în culori spot, precum și combinații ale acestora; prin folosirea la imprimarea cecului a cel puțin două cerneluri de securitate cu proprietăți speciale.

(3) Niciunul dintre elementele de securitate incluse de instituțiile de credit emitente (din cele menționate mai sus sau suplimentare) nu trebuie să afecteze în vreun fel prelucrarea prin mijloace electronice a datelor înscrise ulterior pe cec.

(4) Elementele de securitate de tip deschis, semideschis sau închis, incluse de fiecare instituție de credit emitentă în propriile modele de cec, trebuie să fie cunoscute de toate instituțiile de credit din România unde cecurile pot fi prezentate la plată.

(5) Instituțiile de credit emitente vor urmări ca încorporarea elementelor de securitate în formularul de cec să nu îngreuneze citirea informațiilor conținute, ulterior completării sale. Nu este permisă imprimarea pe verso a cecurilor.

ARTICOLUL 3

Dimensiunile cecului

(1) Cecul trebuie să aibă dimensiunile următoare: lungime — 190 mm, înălțime — 95 mm.

(2) Abaterile în plus sau în minus nu pot depăși 1 mm.

ARTICOLUL 4

Marginile de referință

(1) Toate dimensiunile orizontale sunt măsurate de la marginea din dreapta a feței cecului. Toate dimensiunile verticale sunt măsurate de la marginea de jos a feței cecului cunoscută sub denumirea de margine inferioară.

(2) Este obligatorie păstrarea marginilor de referință astfel încât acestea să fie utilizate la alinierea documentului în mecanismele automate.

(3) În cazul în care instituțiile de credit furnizează clienților lor carnete de cecuri, acestea trebuie să fie legate la stânga documentului. Numărul de file dintr-un carnet este opțional pentru fiecare instituție de credit.

(4) Fila de cec va avea 3 elemente de referință, denumite *ancore*, al căror scop este de a determina poziționarea și delimitarea, în cadrul suprafeței cecului, a ariilor cu informații care pot fi citite și prelucrate cu mijloace electronice. Ancorele vor avea forma unui colțar (o linie verticală și o linie orizontală unite în extremitatea lor) sau de „T”. Aceste linii vor avea următoarele dimensiuni minime:

a) linia verticală: 5 mm lungime, 1mm grosime;

b) linia orizontală: 5 mm lungime, 1mm grosime.

Poziționarea ancorelor față de marginile de referință este următoarea:

- (i) colțar dreapta sus: 4 mm de la marginea din dreapta, 91 mm de la marginea inferioară;
- (ii) colțar stânga („L” răsturnat): 188 mm de la marginea din dreapta, 5 mm de la marginea inferioară (colțul din stânga jos al zonei 7 „IBAN posesor”);
- (iii) ancora centrală (în formă de „T” răsturnat): 97 mm de la marginea din dreapta, 53 mm de la marginea inferioară (în spațiul dintre câmpurile rezervate pentru „plătibil la” și „denumire trăgător”).

ARTICOLUL 5

Carnetele de cecuri

(1) Cecurile emise de instituțiile de credit în carnet pot prezenta o matcă (cotor) ce va fi adăugată la marginea din stânga a formularului de cec, fără să îl afecteze în vreun fel și având aceeași lățime (înălțime) cu cecul.

(2) Matca (cotorul) cecului poate fi separată de cec fie printr-o linie discontinuă tipărită, fie prin perforații care trebuie să asigure o detașare precisă a cecurilor din carnet. În acest scop se vor utiliza perforații cu 6—9 tăieturi la fiecare 25 mm și cu zone de reținere de aproximativ 1 mm.

(3) Perforațiile de separare sunt permise numai la marginea din stânga a feței cecului. Linia perforațiilor sau linia discontinuă tipărită va corespunde marginii din stânga a cecului.

(4) Cecurile prezentate unei instituții de credit nu trebuie să prezinte tăieturi sau alte perforații, cu excepția celor de separare, prevăzute mai sus.

ARTICOLUL 6

Banda albă

(1) Fiecare cec are rezervată o bandă pe care se pot înscrie informații codificate necesare procesării automate a cecului, care constituie linia codurilor.

(2) Banda albă va fi amplasată în colțul din dreapta jos al cecului, va începe de la 85 mm de la marginea din dreapta a cecului și va avea înălțimea de 16 mm.

(3) Banda albă este delimitată de restul cecului printr-o linie continuă. Banda albă nu are alte linii de demarcație.

ARTICOLUL 7

Linia codurilor

În scopul ușurării procesării cecului, instituțiile de credit vor putea stabili de comun acord un standard privind linia codurilor.

ARTICOLUL 8

Desenul și redactarea cecului

(1) Fața cecului este alcătuită din zone ale căror amplasări, conținut și dimensiuni vor fi realizate în conformitate cu regulile enunțate mai jos și cu anexele nr. 1 și 2.

(2) În mod convențional, în anexa nr. 1, fața cecului a fost împărțită în zone delimitate prin linii groase, în scopul facilitării prezentării; liniile groase care delimitează zonele nu fac parte componentă din formularele de cec.

(3) ZONA 1 — alocată pentru elementele de identificare a instituției de credit trase — este întotdeauna plasată în partea superioară a cecului și cuprinde:

a) în partea stângă sus — denumirea și/sau sigla instituției de credit trase, tipărite obligatoriu cu caractere de minimum 3 mm înălțime;

b) în partea dreaptă sus — adresa sediului instituției de credit trase;

c) în partea stângă jos — rubrica „Plățiți în schimbul acestui CEC”, sub denumirea și/sau sigla instituției de credit trase; cuvântul „CEC” fiind tipărit cu majuscule, îngroșat, cu caractere de minimum 3 mm înălțime.

(4) ZONA 1A este alocată pentru pretipărirea referinței cecului, cu caractere tip OCR- B1 de 3 mm înălțime (conform ISO 1073-2:1976); rubrica trebuie să înceapă la 125 mm de la marginea din dreapta și 79 mm de la marginea de jos a cecului; lungimea rubricii nu va putea depăși 60 mm.

(5) ZONA 1B este alocată barării cecului — începe la 65 mm de la marginea din dreapta și la 77 mm de la marginea de jos a cecului; lungimea spațiului de barare nu va putea depăși 20 mm.

a) Pentru cecul simplu, dacă se dorește bararea acestuia, barele vor trebui amplasate doar în zona 1B pentru a nu afecta celelalte mențiuni de pe cec.

b) Pentru cecul barat, două linii paralele oblice, înclinate spre dreapta, pretipărite, vor fi plasate în zona 1B, distanța dintre bare fiind cuprinsă între 10 și 15 mm, iar spațiul dintre ele va fi imprimat în culori de slabă intensitate.

(6) ZONA 2 — alocată pentru date privind conținutul propriuzis al cecului — este întotdeauna plasată sub zona 1 și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „emis în localitatea”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 30 mm, necesar completării denumirii localității unde a fost emis cecul; urmat de rubrica „la data”;

b) începând de la 127 mm de la marginea din dreapta și 70 mm de la marginea de jos a cecului, va fi delimitat cu linii continue un spațiu format din 8 casete semideschise de 4 mm lungime fiecare și de maximum 5 mm înălțime (așa cum apar în anexa nr. 1, pentru înscrierea datei de emitere a cecului în formatul zi—lună—an (ZZ/LL/AAAA); fundalul cecului în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz); acest spațiu va fi urmat de rubrica „suma de”;

c) începând de la 81 mm de la marginea din dreapta și 70 mm de la marginea de jos a cecului, va fi delimitat cu linii continue un spațiu format din 13 casete închise (așa cum apar în anexa nr. 1) de 4,5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, pentru înscrierea sumei cecului; în caseta 11 se va pretipări caracterul „, ” îngroșat și de 2 mm înălțime, fundalul cecului în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz); acest spațiu va fi urmat de rubrica „moneda”;

d) începând de la 12 mm de la marginea din dreapta și 70 mm de la marginea de jos a cecului, va fi delimitat cu linii continue un spațiu format dintr-un dreptunghi de 8 mm lungime și 5 mm înălțime pentru înscrierea monedei; fundalul cecului în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz); în locul acestui spațiu, instituțiile de credit pot pretipări însemnul monetar aferent monedei în care vor fi emise cecurile respective;

e) rubrica „suma în litere” va fi amplasată imediat sub rubrica „emis în localitatea” și va fi urmată de un spațiu format dintr-un dreptunghi delimitat cu linie continuă, care va începe de la 178 mm de la marginea din dreapta și 62 mm de la marginea de jos a cecului și va avea o lungime de 174 mm și 5 mm înălțime. În situația în care cecul este emis în altă monedă, în conformitate cu pct. 184 din Normele-cadru nr. 7/1994 privind comerțul făcut de societățile bancare și celelalte societăți de credit, cu cecuri, pe baza Legii nr. 59/1934 asupra cecului, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1993, aprobată și modificată prin Legea nr. 83/1994, iar trăgătorul dispune ca plata să fie efectuată în RON, această mențiune se va face în acest spațiu prin includerea sintagmei „în RON”; fundalul cecului în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz);

f) rubrica „stipulat”, amplasată imediat sub rubrica „suma în litere”, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 25 mm lungime, necesar completării mențiunilor facultative ale cecului; acest spațiu va fi urmat de rubrica „plătibil la”, apoi de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 45 mm;

g) rubrica „lui/la ordinul”, amplasată imediat sub rubrica „stipulat”, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 75 mm;

h) rubrica „Denumire trăgător”, amplasată în continuarea spațiului marcat prin linie punctată aferent rubricii „lui/la ordinul”, urmată de un spațiu dreptunghiular care începe de la 79 mm de la marginea din dreapta și 52 mm de la marginea inferioară a cecului și va avea lungimea de 76 mm și înălțimea de 9 mm, destinat înscrierii denumirii trăgătorului, având fundalul imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de

acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz). Denumirea trăgătorului este înscrisă în momentul în care trăgătorul primește formularele de cec de la banca al cărei client este. În cazul în care denumirea trăgătorului nu se pretipărește, acest spațiu trebuie marcat prin 2 rânduri a câte 18 căsuțe de 4,2 mm lungime și 4,5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii, astfel încât să poată fi înscrisă denumirea trăgătorului;

i) rubrica „Cod trăgător”, amplasată imediat sub rubrica „lui/la ordinul”, urmată, pe același rând, începând de la 178 mm de la marginea din dreapta și 45 mm de la marginea de jos a cecului, de un spațiu marcat printr-o linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 60 mm lungime și 5 mm înălțime. În acest spațiu se înscriu datele de identificare ale trăgătorului, respectiv:

1. pentru persoane juridice rezidente: codul unic de identificare fiscală al trăgătorului;
2. pentru persoane juridice nerezidente: informația solicitată de banca trasă la deschiderea contului curent;
3. pentru persoanele fizice rezidente: codul numeric personal al trăgătorului;
4. pentru persoane fizice nerezidente: informația solicitată de banca trasă la deschiderea contului curent.

Aceste date de identificare ale trăgătorului sunt înscrise în momentul în care trăgătorul primește formularele de cec de la banca al cărei client este.

În cazul în care aceste date de identificare nu se pretipăresc, acest spațiu trebuie marcat prin 13 căsuțe de 4,5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii.

Fundalul cecului în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15%, (efect vizual: nuanța pală de roz);

j) rubrica „IBAN trăgător”, urmată de un spațiu pentru înscrierea codului IBAN al trăgătorului, delimitat printr-un dreptunghi de 100 mm lungime și 5 mm înălțime; dreptunghiul va începe de la 104 mm de la marginea din dreapta a cecului și 45 mm de la marginea de jos.

Fundalul cecului în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz).

Codul IBAN al trăgătorului este înscris în momentul în care trăgătorul primește formularele de cec de la banca al cărei client este.

În cazul în care denumirea trăgătorului nu se pretipărește, acest spațiu trebuie marcat prin două rânduri a câte 18 căsuțe de 4,2 mm lungime și 4,5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii, astfel încât să poată fi înscrisă denumirea trăgătorului.

(7) ZONA 3 — alocată pentru giruri — este plasată sub zona 2 și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „1) Girat de”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 33 mm lungime, necesar completării numelui primului girant, va fi urmată de rubrica „2) Girat de”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 33 mm lungime, necesar completării numelui celui de-al doilea girant;

b) rubrica „către”, amplasată imediat sub rubrica „1) Girat de”, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 37 mm lungime, necesar completării numelui primului giratar, apoi de rubrica „către”, amplasată sub rubrica „2) Girat de”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum

37 mm lungime, necesar completării numelui celui de-al doilea giratar;

c) rubrica „la data”, amplasată imediat sub prima rubrică „cătref”, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 35 mm lungime, necesar completării datei la care are loc prima operațiune de girare, apoi de rubrica „la data”, amplasată sub a doua rubrică „cătref”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 35 mm lungime, necesar completării datei la care are loc a doua operațiune de girare;

d) câte un spațiu marcat printr-o linie continuă de maximum 35 mm lungime, sub care se află rubrica „Semnătură girant”, va fi amplasat sub rubricile aferente primului girant, respectiv celui de-al doilea girant;

e) toate aceste rubrici și spații vor fi încadrate într-un dreptunghi marcat cu linie continuă, care va începe de la 187 mm de la marginea din dreapta și 13 mm de la marginea de jos a cecului, va avea o lungime de 100 mm și o înălțime de 30 mm.

(8) ZONA 4 — alocată pentru aplicarea ștampilei „CERTIFICAT” pe cec sau pentru avalizarea cecului — este plasată sub zona 2 în centru-dreapta; spațiul aferent acestor rubrici va fi delimitat printr-un dreptunghi de 32 mm lățime și 24 mm înălțime, colțul din stânga jos al dreptunghiului fiind la 85 mm de marginea din dreapta și la 19 mm de marginea de jos a cecului.

(9) ZONA 5 — alocată pentru semnătura trăgătorului — este plasată în dreapta sub zona 2.

Începând de la 52 mm de la marginea din dreapta și 23 mm de la marginea de jos a cecului va fi amplasat un dreptunghi de 48 mm lățime și 20 mm înălțime, delimitat prin linie continuă, sub care se află rubrica cu litere italice de 2 mm înălțime „Semnătura trăgătorului”. Fundalul cecului în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz); semnătura olografă a trăgătorului nu va putea depăși spațiul delimitat de acest dreptunghi și nu se va suprapune cu informațiile privind moneda de plată.

(10) ZONA 6 — Alte mențiuni

a) Deasupra liniei care separă banda albă de restul formularului de cec va fi pretipărită mențiunea „În această porțiune nu se scrie”.

b) Această mențiune este încadrată de două săgeți cu vârful orientat în jos.

(11) ZONA 7 — alocată pentru elementele de identificare a contului ultimului posesor al cecului — este plasată în stânga, sub zona 3, și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) imediat sub zona 3 va fi amplasat un spațiu destinat înscrierii codului IBAN al ultimului posesor al cecului, marcat prin 6 casete de dimensiuni egale, lungime 16 mm și înălțime 5 mm, delimitate de câte un chenar dreptunghiular, fiecare casetă fiind divizată vertical în interior prin 3 linii întrerupte amplasate la 4 mm de marginile casetei și unele față de altele; prima casetă va începe de la 187 mm de la marginea din dreapta a cecului și 6 mm de la marginea de jos; spațiul lăsat liber între casete este de maximum 1 mm; fundalul cecului în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanța pală de roz);

b) rubrica „IBAN posesor” va fi amplasată imediat sub spațiul de la lit. a).

(12) ZONA 8 — reprezintă banda albă. În această zonă, ale cărei dimensiuni au fost descrise la art. 6, nu vor fi făcute niciun

fel de mențiuni, cu excepția liniei codurilor, iar fundalul cecului nu va avea în această zonă niciun fel de imprimări.

(13) Toate liniile utilizate pentru demarcarea unor spații în zonele 1—7 menționate în acest articol vor fi imprimate în culoare roșu, grad de acoperire 50—75% (efect vizual — roz accentuat) și nu vor depăși grosimea de jumătate de milimetru.

(14) Cu excepția zonei de bandă albă și a zonelor precizate a fi imprimate cu nuanțe slabe cu grad de acoperire de maximum 15%, fundalul cecului va putea fi imprimat în funcție de solicitarea instituțiilor de credit în culori de slabă intensitate (nuanțe pale) — verde, roșu, galben, orange, albastru, cu un grad de acoperire de maximum 15%.

(15) Pentru a permite preluarea automată a datelor, spațiile aferente sumei în cifre și codului de identificare trăgător descris la alin. (6) lit. i) de mai sus trebuie completate numai cu informațiile necesare, înscrierea făcându-se în casetele respective. Casetele rămase libere după înscrierea respectivelor informații vor fi lăsate necompletate, nebarate și fără alte însemne.

(16) Informațiile prevăzute la alin. (6) lit. h) — denumire trăgător, lit. i) — date de identificare trăgător și lit. j) — codul IBAN al trăgătorului vor fi pretipărite, opțional, de către banca trăgătorului, cu caractere OCR — B1 de 3 mm înălțime (ISO 1073-2:1976).

ARTICOLUL 9

Preimprimarea simbolului bănesc

Orice instituție de credit poate pretipări simbolul monedei în care este denominată plata, în spațiul alocat în acest scop în zona 2, conform art. 8.

ARTICOLUL 10

Cecul certificat

(1) Cecul certificat respectă toate condițiile cecului obișnuit.

(2) Ștampila cu mențiunea „CERTIFICAT” se aplică de instituția de credit trasă în zona 4.

(3) Aplicarea ștampilei se va face fără a se depăși spațiul alocat în acest scop, demarcat printr-un dreptunghi, conform art. 8 alin. (8).

ARTICOLUL 11

Cecul barat

(1) Cecul barat (anexa nr. 3) respectă toate condițiile cecului obișnuit.

(2) Bararea constă în două linii paralele, oblice, înclinate spre dreapta, imprimate mai îngroșat decât orice alte linii de pe cec, plasate diagonal în zona 1B, conform art. 8 alin. (5).

(3) Distanța dintre bare trebuie să fie cuprinsă între 10 și 15 mm, iar spațiul dintre ele va fi imprimat în culori de slabă intensitate.

(4) Bararea nu trebuie să se extindă în alt spațiu decât cel aferent zonei 1B și nu trebuie să afecteze rubricile din zonele 1 și 1A.

ARTICOLUL 12

Cecul barat special

Cecul barat special respectă toate condițiile cecului cu barare generală, având înscrise între cele două linii paralele denumirea sau inițialele instituției de credit care urmează să încaseze plata.

ARTICOLUL 13

Cecul circular

(1) Cecul circular respectă toate condițiile cuprinse la art. 2—5, referitoare la cecul obișnuit (anexa nr. 4).

(2) Fața (recto) cecului circular este alcătuită din zone ale căror amplasări, conținut și dimensiuni vor fi realizate în conformitate cu regulile enunțate mai jos și cu anexele nr. 4, 4a) și 4b).

(3) În mod convențional, în anexa nr. 4a), fața (recto) cecului circular a fost împărțită în 7 zone delimitate prin linii groase, în scopul facilitării prezentării; liniile groase care delimitează zonele nu fac parte componentă din formularele de cec.

(4) ZONA 1 — alocată pentru elementele de identificare a instituției de credit trase — este întotdeauna plasată în partea superioară a cecului circular și cuprinde:

a) denumirea și/sau sigla instituției de credit trase, tipărite obligatoriu cu caractere îngroșate, de minimum 3 mm înălțime; partea dreaptă — adresa sediului instituției de credit trase;

b) referința cecului, pretipărită în centrul cecului circular, sub denumirea și/sau sigla instituției de credit trase.

(5) ZONA 2 — alocată pentru date privind conținutul propriu-zis al cecului circular — este întotdeauna plasată în colțul din stânga sus, sub zona 1, și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica privind promisiunea necondiționată a instituției de credit de a plăti la vedere o sumă de bani, exprimată prin formula „La vedere ne obligăm să plătim, pentru valoarea primită anterior în schimbul acestui CEC CIRCULAR”; cuvintele „CEC CIRCULAR” trebuie tipărite îngroșat, cu majuscule de minimum 2,5 mm înălțime;

b) rubrica „stipulat”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată, de minimum 75 mm lungime, necesar completării mențiunilor facultative ale cecului circular;

c) rubrica „lui”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată, de minimum 50 mm lungime, necesar completării numelui sau denumirii beneficiarului plății, este tipărită sub rubrica „stipulat” și este urmată de rubrica „sau la ordinul său”.

(6) ZONA 3 — alocată pentru elementele de identificare a instituției de credit unde plata trebuie făcută — este plasată sub zona 2 și cuprinde următoarele rubrici pretipărite:

a) spațiu special marcat printr-un dreptunghi tipărit în contrast slab, de minimum 25 mm lungime și minimum 45 mm înălțime, în a cărui parte superioară se află rubrica „Plătibil la”; denumirile instituțiilor de credit plătitoare și adresele acestora sunt pretipărite în interior; în partea inferioară, între paranteze, se află rubrica „(denumirea și adresele unităților bancare plătitoare)”;

b) spațiu marcat special printr-un dreptunghi tipărit în contrast slab, de minimum 30 mm lungime și minimum 25 mm înălțime, pentru pregătirea denumirii instituției de credit emitente; acest spațiu este situat în dreapta spațiului destinat locului plății și se completează atunci când cecul circular se supune prevederilor art. 82 din Legea nr. 59/1934 asupra cecului, cu modificările și completările ulterioare;

(7) ZONA 4 este alocată pentru date privind elementele de identificare a cecului circular.

a) Zona 4 este întotdeauna plasată în colțul din dreapta sus a cecului, sub zona 1.

b) Această zonă cuprinde rubrica „emis la”, urmată atât de un spațiu marcat prin linie punctată, de minimum 35 mm lungime, necesar completării localității unde a fost emis cecul circular, cât

și de un spațiu marcat special [anexa nr. 4b)], necesar completării zilei, lunii și anului emiterii; sub aceste spații sunt tipărite, între paranteze, indicațiile: „(localitatea)” și „(data)”.

(8) ZONA 5 — alocată pentru elementele de identificare a sumei — este întotdeauna plasată sub zona 4 și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „suma de”, urmată, pe același rând, de un dreptunghi cu lungimea de minimum 10 mm și înălțimea de minimum 5 mm, destinat înscrierii monedei, și de un marcaj special necesar completării sumei în cifre; pentru spațiul alocat înscrierii sumei în cifre sunt prevăzute separatoare de ordin de mărime și separatoare de cifre zecimale; suma trebuie aliniată la dreapta, iar spațiile rămase necompletate se completează de trăgător cu asteriscuri în vederea evitării fraudelor. Sub aceste spații sunt tipărite indicațiile: „moneda” și respectiv „(în cifre)”; dimensiunile acestor spații speciale sunt cele cuprinse în anexa nr. 4b);

b) amplasarea în partea dreaptă a feței cecului circular, sub spațiul pentru completarea sumei în cifre, a spațiului destinat completării sumei în litere, delimitat prin două dreptunghiuri imprimate în contrast slab; lungimea fiecărui dreptunghi este de minimum 80 mm, iar înălțimea este de minimum 4 mm, având un spațiu de minimum 2,5 mm între ele; în spațiul dintre cele două dreptunghiuri se tipărește rubrica „(în litere)”.

(9) ZONA 6 este alocată pentru elementele de identificare a trăgătorului.

a) Zona 6 este întotdeauna plasată sub zona 5 și cuprinde un spațiu marcat prin linie continuă, de minimum 40 mm lungime, sub care se află rubrica „Semnătura reprezentantului legal al societății bancare sau societății de credit trăgătoare”; în dreapta acestui spațiu se află rubrica „L.S.”; aceste spații trebuie să fie libere de orice tipărituri care ar putea influența claritatea semnăturii sau a ștampilei.

b) Deasupra liniei care separă banda albă de restul formularului de cec este tipărită mențiunea „Vă rugăm ca această porțiune să nu fie scrisă sau ștampilată”; această mențiune este încadrată de două săgeți cu vârful orientat în jos.

(10) ZONA 7 este reprezentată de banda albă.

a) Banda albă este amplasată în partea inferioară a cecului, pe toată lungimea cecului circular, pe o lățime de 16 mm de la marginea de jos a cecului circular.

b) În această bandă vor fi tipărite următoarele spații speciale în vederea completării cu informații referitoare la numărul contului ultimului posesor, instituția de credit unde acesta are deschis contul și codul acesteia; aceste spații vor fi completate de clientul beneficiar, ultimul posesor al cecului circular, în cazul în care plata se va primi într-un cont bancar.

c) În partea stângă a benzii albe a cecului circular se găsesc următoarele rubrici și spații care vor fi completate de ultimul posesor: rubrica „Cont nr.”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu o lungime de minimum 40 mm, necesar completării numărului contului bancar al beneficiarului, ultimul posesor al cecului circular; rubrica „Deschis la”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu o lungime de minimum 30 mm, necesar completării denumirii instituției de credit unde ultimul posesor își are deschis contul; rubrica „Cod”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu o lungime de minimum 40 mm, necesar completării codului instituției de credit unde ultimul posesor își are deschis contul.

(11) Spatele (verso) cecului circular este alcătuit, în mod obligatoriu, din două zone identice ca dimensiuni și conținut,

precum și de zona alocată benzii albe, ale căror amplasări, conținut și dimensiuni vor fi realizate în conformitate cu regulile enunțate mai jos și cu anexa nr. 4c).

(12) ZONELE 1 și 2 ale spatelui (verso) cecului circular sunt delimitate între ele de linii continue de 0,5 mm și cuprind următoarele rubrici și spații de completat, aliniate la stânga zonelor:

a) rubrica „GIRANT”, tipărită cu majuscule, îngroșat, urmată de un spațiu marcat prin două linii punctate de minimum 30 mm și, respectiv, de minimum 50 mm lungime, destinat completării numelui sau denumirii girantului;

b) rubrica „Girat către”, urmată de un spațiu marcat prin două linii punctate de minimum 30 mm și, respectiv, de minimum 50 mm lungime, destinat completării numelui sau denumirii giratarului;

c) rubrica „data”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de minimum 30 mm lungime, destinat completării zilei, lunii și anului efectuării operațiunii de girare;

d) spațiu marcat prin linie continuă, de minimum 30 mm lungime, sub care se află rubrica „Semnătură girant”; în dreapta acestui spațiu se află rubrica „L.S.”.

(13) ZONA 3: este alocată înscrierii de către instituția de credit trasă și beneficiarul cecului circular a informațiilor și datelor privind plata și, respectiv, încasarea cecului, precum și a modalității prin care aceste operațiuni au fost efectuate (încasare în numerar sau în cont).

(14) ZONA 4: este alocată benzii albe, în partea inferioară a cecului, pe toată lungimea cecului, pe o lățime de 16 mm de la marginea de jos a cecului circular.

ARTICOLUL 14

Cecul de călătorie

(1) Fața (recto) cecului de călătorie cuprinde următoarele rubrici și spații de completat (anexa nr. 5):

a) suma în litere — partea superioară a cecului de călătorie, pretipărită;

b) referința cecului, pretipărită;

c) denumirea și/sau sigla și adresa sediului instituției de credit trase, pretipărite;

d) suma în cifre — pretipărite de 3 ori: în colțul din dreapta sus, în colțul din stânga sus și la alegerea trăgătorului;

e) promisiunea necondiționată a trăgătorului de a plăti, exprimată prin mențiunea „TRĂGĂTORUL PLĂTEȘTE ACEST CEC DE CĂLĂTORIE LUI.”, tipărită cu majuscule, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată, de minimum 50 mm lungime, necesar completării numelui sau denumirii beneficiarului plății, și urmată de mențiunea „SAU LA ORDINUL SĂU, SUMA INDICATĂ, ÎN CONFORMITATE CU REGULILE ENUNȚATE PE VERSO”, tipărită cu majuscule;

f) denumirea și/sau sigla trăgătorului și titlul de „CEC DE CĂLĂTORIE”, poziționate opțional;

g) două spații pentru semnăturile posesorului, marcate prin două linii continue de minimum 35 mm și, respectiv, minimum 50 mm lungime, sub care se află rubricile „semnătura

posesorului” și, respectiv, „CONTRASEMNAȚI ÎN PREZENȚA BENEFICIARULUI”, poziționate în partea stângă și, respectiv, în partea dreaptă a cecului de călătorie;

h) un spațiu marcat printr-o linie continuă de minimum 35 mm lungime, sub care se află rubrica „Semnătura trăgătorului”;

i) spațiu marcat special printr-un dreptunghi tipărit în contrast slab, de minimum 50 mm lungime și minimum 11 mm lățime, în a cărei parte superioară se află rubrica „Plătibil la”; denumirea instituției de credit plătitoare și adresa acesteia sunt pretipărite în interior, în momentul în care trăgătorul primește carnetul de cecuri de la instituția de credit al cărei client este; în partea inferioară, între paranteze, se află rubrica „(denumirea și adresa unității bancare plătitoare)”;

j) rubrica „Emis la” în partea dreaptă a cecului de călătorie, urmată de un spațiu marcat prin linie continuă de minimum 35 mm lungime, necesar completării locului emiterii, și de un alt spațiu marcat special pentru completarea zilei, lunii și anului emiterii; sub aceste spații se tipăresc rubricile „(localitatea)” și, respectiv, „(data)”.

(2) Spatele (verso) cecului de călătorie (anexa nr. 6) conține:

a) rubrica „Când posesorul contrasemnează cecul de călătorie în prezența beneficiarului, trăgătorul va plăti.”, urmată de un spațiu marcat prin linie continuă, de minimum 55 mm lungime, necesar completării sumei în litere; sub această linie se află rubrica „(suma în litere)”, poziționată pe latura mică a spatelui (verso) cecului de călătorie;

b) rubrica „Denumirea și/sau sigla trăgătorului” în mijlocul spatelui (verso) cecului de călătorie;

c) rubrica „SUMA”, sub care se află rubrica „(în cifre)”, în partea stângă a cecului, poziționate opțional.

(3) Cecul de călătorie respectă condițiile prevăzute în art. 8 privind banda albă și în art. 11 privind mențiunea „Vă rugăm ca această porțiune să nu fie scrisă sau șampilată”, încadrată de săgeți orientate în jos.

ARTICOLUL 15

Dispoziții tranzitorii și finale

(1) Nicio mențiune nu se va afla la o distanță mai mică de 3 mm față de oricare dintre marginile cecurilor.

(2) Prezenta normă tehnică nu se aplică cecurilor cu destinație specială, cum ar fi cecurile pentru plata alocației de stat pentru copii.

(3) Până la data de 31 august 2008 inclusiv, Banca Națională a României și instituțiile de credit vor putea elibera clienților lor atât formulare prevăzute de prezenta normă tehnică, cât și formulare prevăzute de Normele tehnice nr. 9/1994 privind cecul.

(4) Începând cu data de 1 septembrie 2008, Banca Națională a României și instituțiile de credit vor elibera clienților lor numai formulare de cec conforme cu prezenta normă tehnică.

(5) Informațiile conținute în exemplele de formulare de cec nr. 1—4 au caracter ilustrativ.

(6) Anexele nr. 1, 2, 3, 4, 4a), 4b), 4c), 5 și 6*) fac parte integrantă din prezenta normă tehnică.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

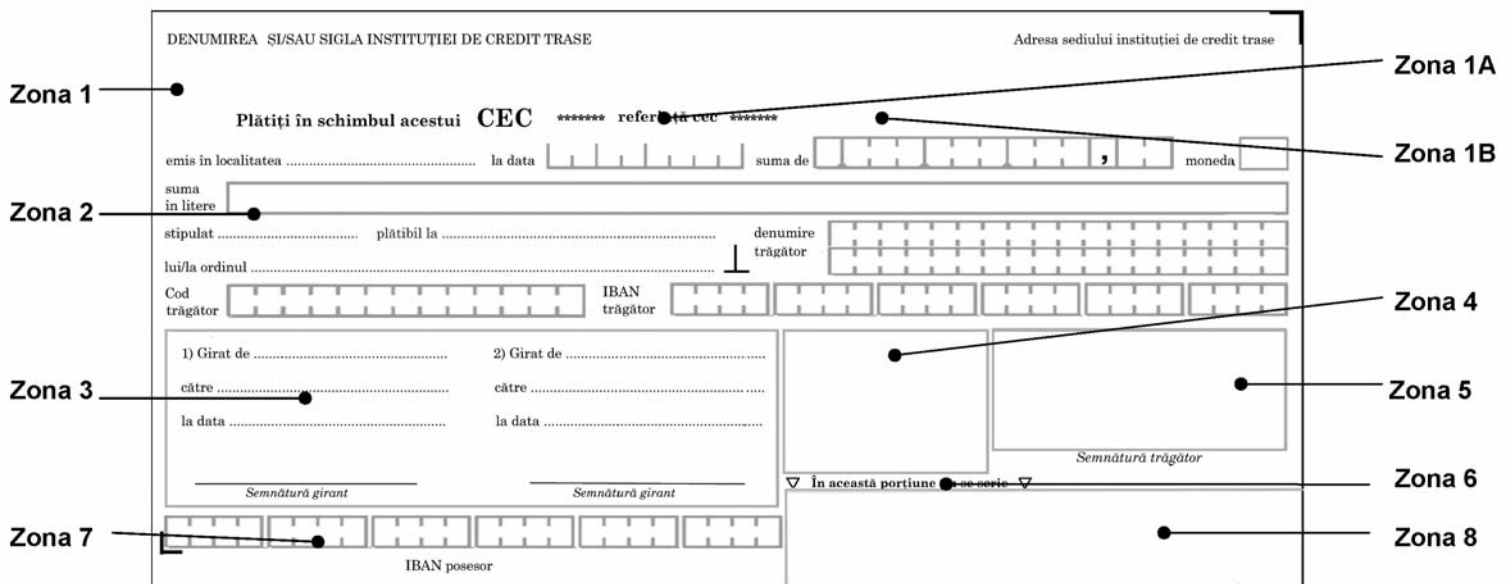
Mugur Constantin Isărescu

București, 5 iunie 2008.

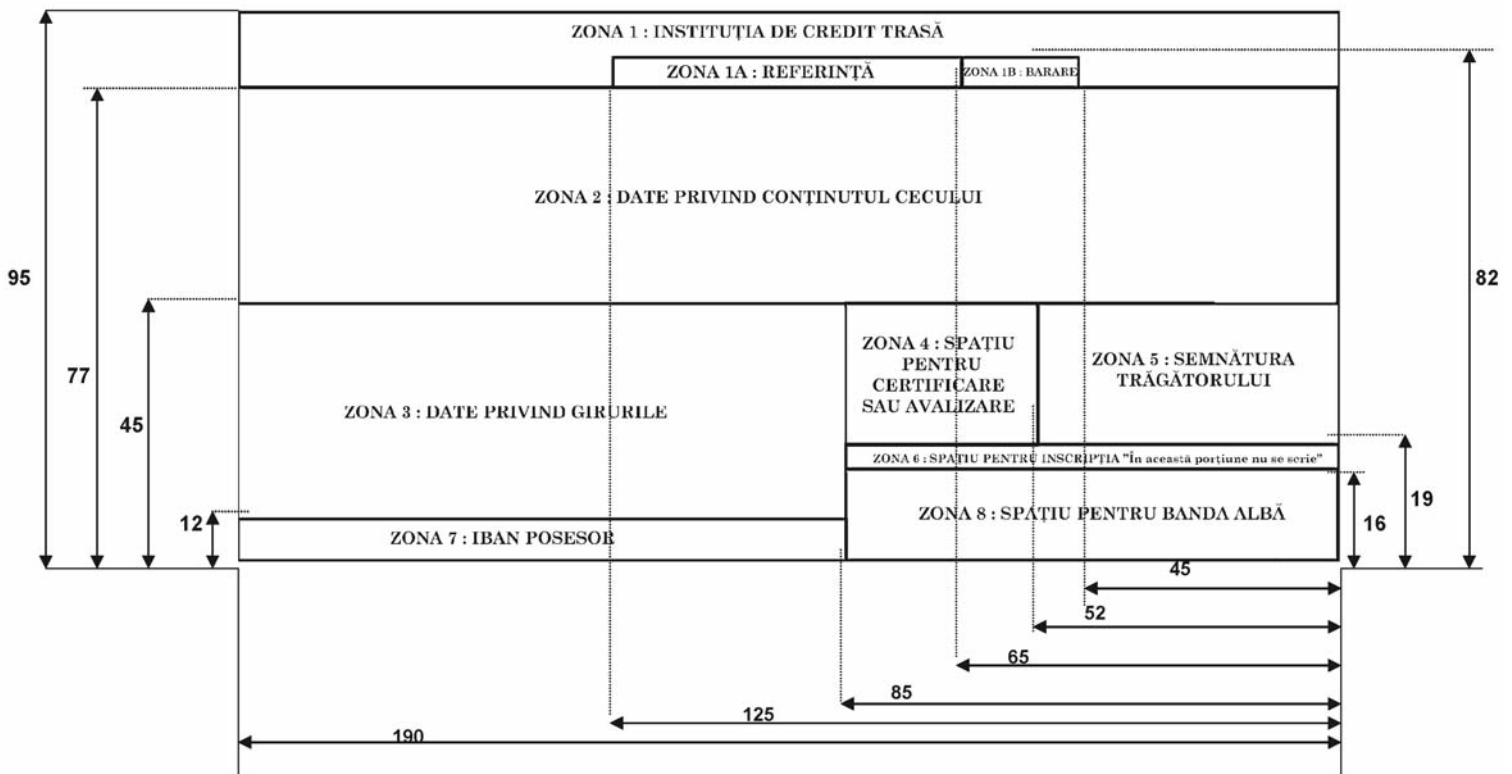
Nr. 4.

*) Anexele nr. 1, 2, 3, 4, 4a), 4b), 4c), 5 și 6 sunt reproduse în facsimil.

ZONELE CECULUI

DIMENSIUNILE ZONELOR CECULUI

CEC BARAT

DENUMIREA ȘI SAU SIGLA INSTITUȚIEI DE CREDIT TRASE		Adresa sediului instituției de credit trase	
Plățiți în schimbul acestui CEC ***** referință cec *****			
emis în localitatea	la data	suma de	moneda
suma în litere			
stipulat	plătibil la	denumire trăgător	
lui/la ordinul			
Cod trăgător	IBAN trăgător		
1) Girat de	2) Girat de		
către	către		
la data	la data		
Semnătură girant	Semnătură girant		Semnătură trăgător
▽ În această porțiune nu se scrie ▽			
IBAN posesor			

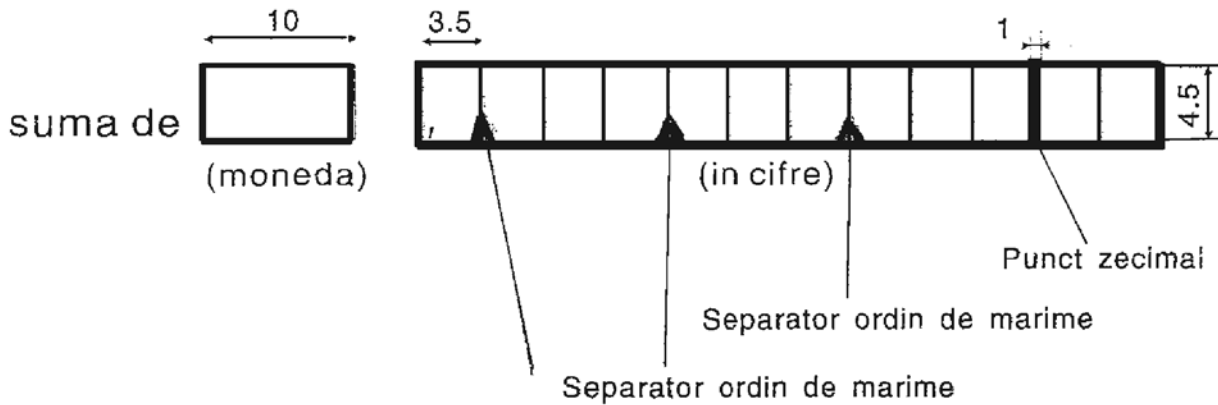
CEC CIRCULAR (recto)

DENUMIREA ȘI SAU SIGLA SOCIETĂȚII BANCARE TRASE		Adresa sediului societății bancare trase	
SERIE ȘI NUMĂRUL CECULUI			
La vedere ne obligăm să plătim, pentru valoarea primită anterior, în schimbul acestui CEC CIRCULAR		emis la	
stipulat		(localitatea)	(data)
lui		suma de	
sau la ordinul sau.		(moneda)	(în cifre)
Plătibil la		(în litere)	
(denumirea și adresele unităților bancare plătitoare)			
♣ Ve rugăm ca această porțiune să nu fie scrisă sau stampilată ♣		Semnatura reprezentantului legal al societății bancare sau societății de credit tragătoare L.S.	
Cont nr.	Deschis la		
Cod			

CEC CIRCULAR (recto)

ZONA 1 : SOCIETATEA BANCARA TRASA	
ZONA 2 : ORDINUL DE A PLATI	ZONA 4 : DATA SI LOCUL EMITERII
ZONA 3 : LOCUL PLATII	ZONA 5 : SUMA IN CIFRE SI IN LITERE
ZONA 7 : CONT BENEFICIAR UNITATE BANCARA	ZONA 6 : TRAGATOR

ANEXA Nr. 4b)
la norma tehnică

Separator ordin de marime

ANEXA Nr. 4c)
la norma tehnică

CEC CIRCULAR (VERSO)

<p>1) GIRANT</p> <p>Girat catre</p> <p>Data</p> <p>_____ Semnatura girant L.S.</p>	
<p>2) GIRANT</p> <p>Girat catre</p> <p>Data</p> <p>_____ Semnatura girant L.S.</p>	
<p>⚡ Va rugam ca aceasta portiune sa nu fie scrisa sau stampilata ⚡</p>	

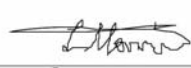
ANEXA Nr. 5
la norma tehnică

CEC DE CĂLĂTORIE (recto)

<p>***** SUMA (in litere) *****</p>		
<p>SUMA (in cifre)</p>	<p>DENUMIREA SI/SAU SIGLA SOCIETATII BANCARE TRASE</p> <p style="text-align: center; font-size: x-small;">* * SERIA SI NUMARUL CECULUI * *</p>	<p>SUMA (in cifre)</p>
<p>TRAGATORUL PLATESTE ACEST CEC DE CALĂTORIE</p>		
<p>PLATIBIL LA</p> <p>_____</p> <p style="font-size: x-small;">(denumirea si adresa unitatii bancare platitoare)</p>	<p>Emis la</p> <p style="font-size: x-small;">(localitatea) (data)</p>	<p>Adresa sediului societatii bancare trase</p> <p>_____</p>
<p>LUJ SAU LA ORDINUL SAU SUMA INDICATA, IN CONFORMITATE CU REGULILE ENUNTATE PE VERSO</p>		
		<p>_____ Semnatura posezorului</p> <p style="text-align: center; font-size: x-small;">SUMA (in cifre)</p>
<p>CONTRASEMNATI IN PREZENTA BENEFICIARULUI</p>		<p>_____ Semnatura tragarului</p>
<p>⚡ Va rugam ca aceasta portiune sa nu fie scrisa sau stampilata ⚡</p>		

EXEMPLUL 3

EXEMPLU DE CEC PREZENTAT DE ULTIMUL POSESOR INSTITUȚIEI DE CREDIT

BC	BANCA COMERCIALĂ XYZ	Strada Doamnei nr. 3, sector 3 București
Plătiți în schimbul acestui CEC BCXY1 AA1234567		
emis în localitatea BUCUREȘTI	la data 30/12/2007	suma de 3,214,250 moneda LEI
suma în litere	-----	
stipulat LA ORDIN	plătibil la	denumire trăgător C L I E N T B C X Y Z
lui/la ordinul CLIENT BCYZX		
Cod trăgător 1 2 3 4 5 6 7 8	IBAN trăgător R O 1 2 B C X Y 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6	
1) Girat de	2) Girat de	 LUCIAN MARIN Semnătură trăgător
către	către	
la data	la data	
Semnătură girant		▽ În această porțiune nu se scrie ▽
R 0 3 4 B C Y Z 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 IBAN posesor		

EXEMPLUL 4

EXEMPLU DE CEC GIRAT PREZENTAT DE ULTIMUL POSESOR INSTITUȚIEI DE CREDIT

BC	BANCA COMERCIALĂ XYZ	Strada Doamnei nr. 3, sector 3 București
Plătiți în schimbul acestui CEC BCXY1 AA1234567		
emis în localitatea BUCUREȘTI	la data 30/12/2007	suma de 3,214,250 moneda LEI
suma în litere	-----	
stipulat LA ORDIN	plătibil la	denumire trăgător C L I E N T B C X Y Z
lui/la ordinul CLIENT BCYZX		
Cod trăgător 1 2 3 4 5 6 7 8	IBAN trăgător R O 1 2 B C X Y 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6	
1) Girat de CLIENT BCYZX	2) Girat de	 LUCIAN MARIN Semnătură trăgător
către CLIENT BCYZX	către	
la data 31/12/2007	la data	
PAULA ENE	▽ În această porțiune nu se scrie ▽
Semnătură girant		
R 0 2 7 B C Z X 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 IBAN posesor		

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

NORMA TEHNICĂ

privind cambia și biletul la ordin

Având în vedere prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. II alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin și al art. 48 din Legea nr. 312/2004, cu modificările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezenta normă tehnică.

CAPITOLUL I

Dispoziții comune cambiei și biletului la ordin

ARTICOLUL 1

Instituțiile de credit acceptă în operațiunile lor cambii și bilete la ordin care, pentru prezentarea lor la plată prin trunchiere, trebuie să îndeplinească condițiile tehnice din prezenta normă tehnică.

ARTICOLUL 2

Calitatea hârtiei pe care se tipărește

(1) Hârtia pe care se tipăresc cambia și biletul la ordin trebuie să respecte următoarele specificații tehnice:

- a) gramaj: 95,0 g/m² +/- 5%, conform ISO 536;
- b) grosime: minimum 105 microni, conform ISO 534;
- c) rugozitatea Bendtsen, pe ambele suprafețe: cuprinsă între 90 și 150 μm, conform ISO 8791-2;
- d) rezistența la rupere (tracțiune), conform ISO 1920-2:
 - d₁) pe direcție longitudinală: minimum 70 N;
 - d₂) pe direcție transversală: minimum 30 N;
- e) rezistența internă la rupere (sfâșiere): minimum 700 mN în ambele direcții, conform ISO 1974;
- f) capacitatea de absorbție a apei: 15—35 g/m²;
- g) strălucirea (gradul de alb): 80%, conform ISO 2470;
- h) opacitatea: minimum 85%, conform ISO 2471;
- i) impurități admise:
 - i₁) maximum 250 de puncte pe m², pentru punctele cu dimensiuni de maximum 0,1 mm;
 - i₂) maximum 25 de puncte pe m², pentru punctele cu dimensiuni cuprinse între 0,1 mm—0,2 mm;
- j) proprietăți de scriere: hârtia folosită trebuie să facă posibilă scrierea cu cerneală sau pastă de pix de culoare albastră ori neagră care nu se șterge;
- k) alte condiții: hârtia utilizată trebuie să fie netedă și fără îndoituri.

(2) Pentru a preveni falsificarea titlurilor de credit și pentru prezentarea lor la plată prin trunchiere, instituțiile de credit au obligația să respecte pentru formularele pe care le furnizează clienților lor, în vederea utilizării de către aceștia, următoarele cerințe minime de securizare:

a) fiecărui formular de bilet la ordin sau cambie trebuie să i se atribuie de către instituțiile de credit emitente o combinație unică de caractere alfabetice și numerice care reprezintă referința biletului la ordin sau a cambiei.

Referința va fi compusă din serie și număr, după cum urmează:

a₁ — seria va fi compusă din 7 caractere alfanumerice, respectiv:

- (i) primele 4 caractere alfabetice din codul BIC al instituției de credit care eliberează biletul la ordin, respectiv cambia;

(ii) un caracter numeric care codifică tipul instrumentului, respectiv 2 pentru cambie și 3 pentru bilet la ordin;

(iii) două caractere alfabetice — majuscule;

a₂ — numărul biletului la ordin, respectiv numărul cambiei vor fi compuse din 7 caractere numerice.

Între seria și numărul cambiei, respectiv biletului la ordin va exista un spațiu pentru delimitare.

Gestionarea plajelor de referințe ale biletelor la ordin și ale cambiilor este asigurată de fiecare instituție de credit.

Instituțiile de credit abilitate prin lege să emită cambii și bilete la ordin sunt singurele care au dreptul să utilizeze pentru acest tip de documente: formatul, structura, conținutul și sistemul de atribuire a referințelor prevăzute în această normă tehnică;

b) utilizarea ca suport de imprimare a unei hârtii care să încorporeze în timpul procesului de fabricare cel puțin două dintre următoarele elemente de securitate, care nu pot fi reproduse sau imitate cu rezultate satisfăcătoare folosind materiale, metode și echipamente convenționale și care vor fi cunoscute de către toate instituțiile de credit emitente ori utilizatoarele de bilete la ordin sau cambii: melanj de fibre de securitate, cu distribuție aleatorie în masa hârtiei, format din 3 tipuri diferite de fibre: unele vizibile numai cu ochiul liber, unele invizibile cu ochiul liber, dar vizibile la examinarea sub „lumina” UV, ca element de securitate deschis și semideschis; absența fluorescenței în masă, la examinarea sub „lumina” UV; tratarea chimică a hârtiei pentru a asigura evidențierea oricărei încercări de alterare a mențiunilor realizate pe aceasta ulterior completării, folosind solvenți sau alte substanțe chimice specifice, ca elemente de securitate de tip închis;

c) aplicarea pe suportul de imprimare a unor elemente de securitate de tip deschis sau semideschis: prin intermediul designului, incluzând următoarele elemente grafice de securitate realizate vectorial: raster personalizat mono- sau multicolor, microtext în undă, relief cu modularea grosimii de linie deformat variabil în culori spot, precum și combinații ale acestora; prin folosirea la imprimarea cambiei sau a biletului la ordin a cel puțin două cerneluri de securitate cu proprietăți speciale, din care una cu proprietăți optic variabile, de tip iridiscent, aplicată pe versoul imprimatului sub forma unei benzi de securizare.

(3) Niciunul dintre elementele de securitate incluse de instituțiile de credit emitente (din cele menționate mai sus sau suplimentare) nu trebuie să afecteze în vreun fel prelucrarea prin mijloace electronice a datelor înscrise ulterior pe titlurile de credit.

(4) Elementele de securitate de tip deschis, semideschis sau închis trebuie să fie cunoscute de toate instituțiile de credit din România unde titlurile de credit pot fi prezentate la plată.

(5) Instituțiile de credit emitente vor urmări ca încorporarea elementelor de securitate în formularele de bilet la ordin sau cambie să nu îngreuneze citirea informațiilor conținute, ulterior

completării lor. Nu este permisă imprimarea pe verso, cu excepția benzii de securizare menționate la alin. (2).

ARTICOLUL 3

Dimensiunile titlurilor de credit

(1) Titlurile de credit trebuie să aibă dimensiunile următoare: lungime: 190 mm, înălțime: 100 mm.

(2) Abaterile în plus sau în minus nu pot depăși 1 mm.

ARTICOLUL 4

Marginile de referință

(1) Toate dimensiunile orizontale sunt măsurate de la marginea din dreapta a titlului de credit.

(2) Toate dimensiunile verticale sunt măsurate de la marginea de jos a titlului de credit, cunoscută sub denumirea de margine inferioară.

(3) Este obligatorie păstrarea marginilor de referință, astfel încât acestea să fie utilizate la alinierea documentului în mecanismele automate.

(4) Cambiile și biletele la ordin vor avea 3 elemente de referință, denumite *ancore*, al căror scop este de a determina poziționarea și delimitarea, în cadrul suprafeței cambiei și biletului la ordin, a ariilor cu informații care pot fi citite și prelucrate cu mijloace electronice.

Ancorele au forma unui colțar (o linie verticală și o linie orizontală unite în extremitatea lor).

Aceste linii vor avea următoarele dimensiuni minime:

a) linia verticală: 5 mm lungime, 1 mm grosime;

b) linia orizontală: 5 mm lungime, 1 mm grosime.

Ancorele se poziționează pe chenarul interior central, delimitat de coloanele „Avalizat” și „Acceptat” în cazul cambiilor și „Văzut” în cazul biletelor la ordin. Poziționarea ancorelor față de marginile de referință este următoarea:

- (i) colțar dreapta sus: 40 mm de la marginea din dreapta, 97 mm de la marginea inferioară;
- (ii) colțar stânga sus: 149 mm de la marginea din dreapta, 97 mm de la marginea inferioară;
- (iii) ancora centrală (în forma de „L” răsturnat): 149 mm de la marginea din dreapta, 52 mm de la marginea inferioară (în spațiul dintre câmpurile rezervate pentru „Valoarea reprezintă” și „Tras” în cazul cambiilor și „Emitent” în cazul biletelor la ordin).

ARTICOLUL 5

Banda albă

(1) Fiecare titlu de credit are rezervată bandă albă pe care nu se înscriu alte informații în afara caracterelor necesare procesării automate a acestora, care constituie linia codurilor.

(2) Banda albă, având o lungime de maximum 110 mm, va fi amplasată în partea centrală a titlului de credit începând de la 150 mm de la marginea din dreapta a titlului de credit și va avea înălțimea de 16 mm de la marginea inferioară a titlului de credit.

(3) Banda albă este delimitată de restul titlului de credit printr-o linie continuă.

(4) Banda albă nu are alte linii de demarcație.

ARTICOLUL 6

În scopul ușurării procesării cambiei și biletului la ordin, instituțiile de credit vor putea stabili de comun acord un standard privind linia codurilor.

CAPITOLUL II

Normele specifice cambiei

ARTICOLUL 7

Desenul și redactarea cambiei

(1) Cambia este alcătuită în mod obligatoriu din 8 zone, ale căror amplasări, conținut și dimensiuni vor fi realizate în conformitate cu regulile de mai jos și cu anexele nr. 1 și 2.

(2) Cele 8 zone ale cambiei au fost delimitate între ele de linii groase continue.

(3) ZONA 1 — alocată datelor de identificare și conținutului cambiei — este întotdeauna amplasată în partea superioară centrală a cambiei și cuprinde:

a) în partea stângă sus — rubrica „Plățiți în schimbul acestei CAMBII”; cuvântul „CAMBII” fiind tipărit cu majuscule, îngroșat, cu caractere de minimum 3 mm înălțime;

b) rubrica „stipulată” urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 50 mm, necesar completării mențiunilor facultative ale cambiei; urmată de rubrica „trasă în”, apoi de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 10 mm și de rubrica „exemplare”;

c) sub rubrica „stipulată” va apărea rubrica „suma de” urmată de un spațiu, care începe de la 135 mm de la marginea din dreapta și 78 mm de la marginea de jos a cambiei, format din 13 casete închise (așa cum apar în anexa nr. 1) de 5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, pentru înscrierea sumei cambiei; în caseta 11 se va pretipări caracterul „,” îngroșat și de 2 mm înălțime; fundalul cambiei în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; acest spațiu va fi urmat de rubrica „moneda”;

d) începând de la 53 mm de la marginea din dreapta și 78 mm de la marginea de jos a cambiei, va fi delimitat cu linii continue un spațiu format dintr-un dreptunghi de maximum 12 mm lungime și 5 mm înălțime pentru înscrierea monedei; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; în locul acestui spațiu, instituțiile de credit pot pretipări însemnul monetar aferent monedei în care vor fi emise cambiile respective;

e) începând de la 147 mm de la marginea din dreapta și 71 mm de la marginea de jos a cambiei, va fi amplasat un spațiu format dintr-un dreptunghi delimitat cu linie continuă și va avea o lungime de 106 mm și 5 mm înălțime; acest spațiu este destinat înscrierii sumei în litere; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; imediat sub acest dreptunghi, în partea stângă va apărea rubrica cu caractere italice de maximum 2 mm „(suma în litere)”;

f) începând de la 147 mm de la marginea din dreapta și 63 mm de la marginea de jos a cambiei, va fi amplasat un spațiu format dintr-un dreptunghi delimitat cu linie continuă și va avea o lungime de 106 mm și 5 mm înălțime; acest spațiu este destinat înscrierii sumei în litere. În situația în care cambia este emisă în altă monedă, în conformitate cu pct. 262 din Normele-cadru nr. 6/1994 privind comerțul făcut de societățile bancare și celelalte societăți de credit, cu cambii și bilete la ordin, pe baza Legii nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1993, aprobată și modificată prin Legea nr. 83/1994, iar trăgătorul dispune ca plata să fie efectuată în RON, această mențiune se va face în acest spațiu prin includerea sintagmei „în RON” fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

g) rubrica „lui/la ordinul”, amplasată imediat sub spațiul alocat înscrierii sumei în litere, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 92 mm;

h) rubrica „Valoarea reprezintă”, amplasată sub rubrica „lui/la ordinul”, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 85 mm;

(4) ZONA 1A este alocată pentru pretipărirea referinței cambiei, cu caractere tip OCR-B1 de 3 mm înălțime (conform ISO 1073-2:1976); rubrica trebuie să înceapă la 89 mm de la marginea din dreapta și 92 mm de la marginea de jos a cambiei; lungimea rubricii nu va putea depăși 45 mm.

(5) ZONA 2 — alocată datelor de identificare a trasului — este amplasată imediat sub zona 1 și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „TRAS” ca titlu al zonei, poziționată în partea superioară stângă a zonei, tipărită cu majuscule, îngroșat;

b) rubrica „Cod tras”, urmată pe același rând, începând de la 101 mm de la marginea din dreapta și 45 mm de la marginea de jos a cambiei, de un spațiu marcat printr-o linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 60 mm lungime și 5 mm înălțime. Suplimentar, acest spațiu poate fi marcat și prin 13 căsuțe de 4,5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii.

În acest spațiu se înscriu datele de identificare ale emitentului, respectiv:

1. pentru persoane juridice rezidente: codul unic de identificare fiscală al emitentului;

2. pentru persoane juridice nerezidente: informația solicitată de banca emitentului la deschiderea contului curent;

3. pentru persoanele fizice rezidente: codul numeric personal al emitentului;

4. pentru persoane fizice nerezidente: informația solicitată de banca trasă la deschiderea contului curent.

Fundalul cambiei în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

c) rubrica „IBAN tras” va fi urmată de un spațiu pentru codul IBAN marcat printr-o linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 96 mm lungime și 5 mm înălțime; dreptunghiul va începe la 137 mm de la marginea din dreapta a cambiei și 38 mm de la marginea de jos. Fundalul cambiei în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; acest spațiu trebuie marcat prin 6 casete de dimensiuni egale, lungime 16 mm și înălțime 5 mm, delimitate de câte un chenar dreptunghiular, fiecare casetă fiind divizată vertical în interior prin 3 linii întrerupte amplasate la 4 mm de marginile casetei și unele față de altele. În acest caz, spațiul lăsat liber între casete este de maximum 1 mm;

d) rubrica „Denumire tras” va fi plasată sub „IBAN tras” și va fi urmată de un spațiu dreptunghiular începând de la 135 mm de la marginea din dreapta și 37 mm de la marginea de jos a cambiei, având o lungime de 94 mm și o înălțime de 10 mm, destinat înscrierii denumirii trasului și având fundalul imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual — nuanță pală de roz); acest spațiu trebuie marcat prin două rânduri a câte 18 căsuțe de 5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii denumirii trăgătorului.

(6) ZONA 3 — alocată codului IBAN al ultimului posesor al cambiei — este formată din următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „IBAN posesor”, urmată de un spațiu pentru codul IBAN marcat prin 6 casete de dimensiuni egale, lungime 16 mm și înălțime 5 mm, delimitate de câte un chenar dreptunghiular, fiecare casetă fiind divizată vertical în interior prin 3 linii întrerupte amplasate la 4 mm de marginile casetei și unele față de altele; spațiul lăsat liber între casete este de maximum o jumătate de milimetru; prima casetă va începe de la 137 mm de

la marginea din dreapta a cambiei și 19 mm de la marginea de jos; fundalul cambiei în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

b) imediat sub caselele pentru codul IBAN, centrat, va fi amplasată mențiunea „În această porțiune nu se scrie”, încadrată de două săgeți cu vârful îndreptat în jos;

(7) ZONA 4 — alocată acceptării la plată a cambiei de către tras — este amplasată în partea dreaptă sus a cambiei și are următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „ACCEPTAT” ca titlu al zonei, poziționată central în partea superioară, tipărită îngroșat, cu majuscule;

b) rubrica „de”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 30 mm, necesară completării numelui sau denumirii acceptantului;

c) începând de la 38 mm de la marginea din dreapta și 83 mm de la marginea de jos a cambiei, va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 35 mm lungime și 10 mm înălțime; imediat sub acest spațiu va fi amplasată rubrica „Semnătura acceptantului”, scrisă cu caractere italice de 2 mm înălțime; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%.

(8) ZONA 5 — alocată datelor privind trăgătorul — este amplasată imediat sub zona 4 și are următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „TRĂGĂTOR” ca titlu al zonei, poziționată central în partea superioară, tipărită îngroșat, cu majuscule;

b) spațiul marcat prin 3 linii punctate, fiecare de lungime maximă de 35 mm, amplasate unele sub altele, necesar completării denumirii și adresei trăgătorului; imediat sub acest spațiu va fi amplasată rubrica „(denumire trăgător)”, scrisă cu caractere italice de 2 mm înălțime;

c) rubrica „Cod trăgător”, sub care va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de maximum 35 mm lungime și 5 mm înălțime, spațiu care va începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 48 mm de la marginea de jos a cambiei; acest spațiu trebuie marcat prin 13 căsuțe de 4,5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii. Acest spațiu este necesar completării codului unic de identificare fiscală sau a codului numeric personal al trăgătorului persoană fizică; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; semnătura olografă a emitentului nu va putea depăși spațiul delimitat de acest dreptunghi și nu se va suprapune cu informațiile privind moneda de plată;

d) rubrica „Data emiterii”, sub care va fi amplasat un spațiu format din 8 casete semideschise de 4 mm lungime fiecare (așa cum apar în anexa nr. 1), pentru înscrierea datei de emisie a cambiei, în formatul zi—lună—an (ZZ/LL/AAAA); aceste casete vor începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 41 mm de la marginea de jos a cambiei; fundalul cambiei în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual - nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

e) rubrica „Locul emiterii”, sub care va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de maximum 35 mm lungime și 5 mm înălțime, spațiu care va începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 33 mm de la marginea de jos a cambiei; acest spațiu este necesar completării denumirii localității unde a fost emisă cambia; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

f) rubrica „Scadența”, sub care va fi amplasat un spațiu format din 8 casete semideschise de 4 mm lungime fiecare (așa

cum apar în anexa nr. 1), în formatul zi—lună—an (ZZ/LL/AAAA), pentru înscrierea datei la care va fi scadentă cambia; aceste casete vor începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 26 mm de la marginea de jos a cambiei; fundalul cambiei în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

g) rubrica „Locul plății”, sub care va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de maximum 35 mm lungime și 5 mm înălțime, spațiu care va începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 18 mm de la marginea de jos a cambiei; acest spațiu este necesar completării denumirii localității unde cambia va fi plătită; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

h) începând de la 38 mm de la marginea din dreapta și 5 mm de la marginea de jos a cambiei, va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 35 mm lungime și 11 mm înălțime; imediat sub acest spațiu va fi amplasată rubrica „Semnătura trăgătorului”, scrisă cu caractere italice de 2 mm înălțime; fundalul cambiei în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%.

(9) ZONA 6 — alocată datelor privind avalizarea cambiei — este amplasată în colțul din stânga sus al cambiei și are următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „AVALIZAT” ca titlu al zonei, poziționată central în partea superioară, tipărită îngroșat, cu majuscule;

b) rubrica „de”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 35 mm, necesar completării numelui sau denumirii avalistului;

c) rubrica „pentru”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 30 mm, necesar completării numelui sau denumirii avalizatului;

d) spațiu marcat printr-o linie continuă de maximum 25 mm lungime, amplasat central în partea de jos a zonei, sub care va fi amplasată rubrica „Semnătura avalistului”, scrisă cu caractere italice de maximum 2 mm înălțime.

(10) ZONA 7 — alocată pentru date privind girurile — este amplasată imediat sub zona 6 și este formată din 3 spații de dimensiuni egale, amplasate unele sub altele, separate de linii groase, fiecare având următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „Girat de”, precedată de numărul de ordine al girului (1, 2 sau 3), urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 25 mm, necesar completării numelui sau denumirii girantului;

b) rubrica „cătore”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 32 mm, necesar completării numelui sau denumirii giratului;

c) rubrica „la data”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 30 mm, necesar completării datei la care s-a efectuat girarea;

d) spațiu marcat printr-o linie continuă de maximum 25 mm lungime, amplasată central în partea de jos a spațiului pentru girul respectiv, sub care va fi amplasată rubrica „Semnătură girant”, scrisă cu caractere italice de maximum 2 mm înălțime.

(11) ZONA 8 reprezintă banda albă. În această zonă, având dimensiunile precizate la art. 6, nu vor fi făcute niciun fel de mențiuni, cu excepția celor stabilite de Banca Națională a României, iar fundalul cambiei nu va avea în această zonă nici un fel de imprimări.

(12) Toate liniile utilizate pentru demarcarea unor spații de completat în zonele 1—7 menționate în acest articol vor fi imprimate în nuanțe de roșu, cu grad de acoperire de 50—75% (efect vizual — roz accentuat), și nu vor depăși grosimea de jumătate de milimetru.

(13) Cu excepția zonei de bandă albă și a zonelor precizate a fi imprimate cu nuanțe slabe cu grad de acoperire de maximum 15%, fundalul cambiei va fi imprimat uniform în culoarea roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%.

(14) Pentru a permite preluarea automată a datelor, spațiile aferente sumei în cifre și Cod tras trebuie completate numai cu informațiile necesare, înscrierea făcându-se în casetele sau spațiul respectiv. Casetele rămase libere după înscrierea informațiilor vor fi lăsate necompletate, nebarate și fără alte însemne.

CAPITOLUL III

Norme specifice biletului la ordin

ARTICOLUL 8

Desenul și redactarea biletului la ordin

(1) Fața biletului la ordin este alcătuită în mod obligatoriu din 8 zone ale căror amplasări, conținut și dimensiuni vor fi realizate în conformitate cu regulile de mai jos și cu anexele nr. 3 și 4.

(2) În scopul facilitării prezentării, în anexa nr. 4 cele 8 zone ale biletului la ordin au fost delimitate între ele de linii groase continue.

(3) ZONA 1 — alocată datelor de identificare și conținutului biletului la ordin — este întotdeauna amplasată în partea de superioară centrală a titlului de credit și cuprinde:

a) în partea stângă sus — mențiunea „Voi plăti în schimbul acestui BILET LA ORDIN”, cuvintele „BILET LA ORDIN” fiind tipărite îngroșat, cu majuscule, cu caractere de minimum 3 mm înălțime;

b) rubrica „stipulat”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 50 mm, necesar completării mențiunilor facultative ale biletului la ordin; urmată de rubrica „emis în”, apoi de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 10 mm, necesar completării numărului de exemplare în care este emis respectivul bilet la ordin, și de rubrica „exemplare”;

c) sub rubrica „stipulată” va apărea rubrica „suma de”, urmată de un spațiu, care începe de la 135 mm de la marginea din dreapta și 78 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, format din 13 casete închise (așa cum apar în anexa nr. 3) de 5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, pentru înscrierea sumei biletului la ordin; în caseta 11 se va pretipări caracterul „,” îngroșat și de 2 mm înălțime; fundalul biletului la ordin în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; acest spațiu va fi urmate de rubrica „moneda”;

d) începând de la 53 mm de la marginea din dreapta și 78 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, va fi delimitat cu linii continue un spațiu format dintr-un dreptunghi de 12 mm lungime și 5 mm înălțime pentru înscrierea monedei; fundalul biletului la ordin în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; în locul acestui spațiu instituțiile de credit pot pretipări însemnul monetar aferent monedei în care va fi emis respectivul bilet la ordin;

e) începând de la 147 mm de la marginea din dreapta și 71 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, va fi amplasat un spațiu format dintr-un dreptunghi delimitat cu linie continuă și va avea o lungime de 106 mm și 5 mm înălțime; acest spațiu este destinat înscrierii sumei în litere; fundalul biletului la ordin în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; imediat sub acest dreptunghi, în partea stângă va apărea rubrica cu caractere italice de maximum 2 mm „(suma în litere)”;

f) începând de la 147 mm de la marginea din dreapta și 63 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, va fi amplasat un spațiu format dintr-un dreptunghi delimitat cu linie continuă și va avea o lungime de 106 mm și 5 mm înălțime; acest spațiu este destinat înscrierii sumei în litere. În situația în care biletul la ordin este emis în altă monedă, în conformitate cu pct. 262 din Normele-cadru nr. 6/1994, iar trăgătorul dispune ca plata să fie efectuată în RON, această mențiune se va face în acest spațiu prin includerea sintagmei „în RON”; fundalul biletului la ordin în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform folosindu-se nuanțe slabe, cu un grad de acoperire de maximum 15%;

g) rubrica „lui/la ordinul”, amplasată imediat sub spațiul alocat înscrierii sumei în litere, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 92 mm;

h) rubrica „Valoarea reprezintă”, amplasată sub rubrica „lui/la ordinul”, va fi urmată de un spațiu marcat prin linie punctată de maximum 85 mm.

(4) ZONA 1A este alocată pentru pretipărirea referinței biletului la ordin, cu caractere tip OCR-B1 de 3 mm înălțime (conform ISO 1073-2:1976); rubrica trebuie să înceapă la 89 mm de la marginea din dreapta și 92 mm de la marginea de jos a cambiei; lungimea înscrisului nu va putea depăși 45 mm.

(5) ZONA 2 — alocată datelor de identificare ale emitentului biletului la ordin — este amplasată imediat sub zona 1 și cuprinde următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „EMITENT” ca titlu al zonei, poziționată în partea superioară stângă a zonei, tipărită cu majuscule, îngroșat;

b) rubrica „Cod emitent”, urmată pe același rând, începând de la 101 mm de la marginea din dreapta și 45 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, de un spațiu marcat printr-o linie continuă, delimitată printr-un dreptunghi de 60 mm lungime și 5 mm lățime. Suplimentar, acest spațiu poate fi marcat și prin 13 căsuțe de 4,5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii. În acest spațiu se înscriu datele de identificare ale emitentului, respectiv:

- (i) pentru persoane juridice rezidente: codul unic de identificare fiscală al emitentului;
- (ii) pentru persoane juridice nerezidente: informația solicitată de banca emitentului la deschiderea contului curent;
- (iii) pentru persoanele fizice rezidente: codul numeric personal al emitentului;
- (iv) pentru persoane fizice nerezidente: informația solicitată de banca trasă la deschiderea contului curent.

Informațiile din acest câmp sunt înscrise în momentul în care emitentul primește formularele de la banca al cărei client este. În cazul în care codul emitentului nu se pretipărește, acest spațiu trebuie marcat prin 13 căsuțe de 4,5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii.

Fundalul biletului la ordin în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

c) rubrica „IBAN emitent” va fi urmată de un spațiu pentru codul IBAN marcat printr-o linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 96 mm lungime și 5 mm înălțime; dreptunghiul va începe de la 137 mm de la marginea din dreapta a biletului la ordin și 38 mm de la marginea de jos. Informațiile din acest câmp sunt înscrise în momentul în care emitentul primește formularele de la banca al cărei client este. În cazul în care codul IBAN al emitentului nu se pretipărește, acesta trebuie marcat prin 6 casete de dimensiuni egale, lungime 15 mm și înălțime 5 mm, delimitate de câte un chenar dreptunghiular, fiecare casetă fiind divizată vertical în interior prin 3 linii întrerupte amplasate la 4 mm de marginile casetei și unele față de altele. În acest caz, spațiul lăsat liber între casete este de maximum 1 mm.

Fundalul biletului la ordin în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

d) rubrica „Denumire emitent” va fi plasată sub „IBAN emitent” și va fi urmată de un spațiu dreptunghiular începând de la 135 mm de la marginea din dreapta și 37 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, având o lungime de 94 mm și o înălțime de 10 mm, destinat înscrierii denumirii emitentului și având fundalul imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate, cu un grad de acoperire de maximum 15% (efect vizual: nuanță pală de roz). Informațiile din acest câmp sunt înscrise în momentul în care emitentul primește formularele de la banca al cărei client este. În cazul în care denumirea emitentului nu se pretipărește, acest spațiu trebuie marcat prin două rânduri a câte 18 căsuțe de 5 mm lungime și 5 mm înălțime fiecare, delimitate prin linii întrerupte, pentru ușurarea înscrierii denumirii trăgătorului.

(6) ZONA 3 — alocată codului IBAN al posesorului biletului la ordin — este formată din următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „IBAN posesor”, urmată de un spațiu pentru codul IBAN marcat prin 6 casete de dimensiuni egale, lungime 16 mm și înălțime 5 mm, delimitate de câte un chenar dreptunghiular, fiecare casetă fiind divizată vertical în interior prin 3 linii întrerupte amplasate la 4 mm de marginile casetei și unele față de altele; prima casetă va începe de la 137 mm de la marginea din dreapta a cambiei și 19 mm de la marginea de jos; spațiul lăsat liber între casete este de maximum o jumătate de milimetru; fundalul biletului la ordin în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

b) imediat sub casetele pentru codul IBAN, centrat, va fi amplasată mențiunea „În această porțiune nu se scrie” încadrată de două săgeți cu vârful îndreptat în jos.

(7) ZONA 4 — alocată unor date specifice biletului la ordin plătit la un anumit timp de la vedere — este amplasată în partea dreaptă sus a biletului la ordin și are următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „VĂZUT” ca titlu al zonei, poziționată central în partea superioară, tipărită îngroșat, cu majuscule;

b) rubrica „la data”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 25 mm, necesar completării datei la care biletul la ordin a fost văzut de emitentul la vedere;

c) rubrica „de emitent”, sub care va fi marcat un spațiu prin linie punctată cu lungimea de maximum 33 mm, necesar completării denumirii emitentului la vedere;

d) începând de la 38 mm de la marginea din dreapta și 64 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 35 mm lungime și 15 mm înălțime; imediat sub acest spațiu va fi amplasată rubrica „Semnătura emitentului la vedere”, scrisă cu caractere italice de 2 mm înălțime; fundalul biletului la ordin în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%.

(8) ZONA 5 — alocată unor date privind biletul la ordin și semnăturii emitentului — este amplasată imediat sub zona 4 și are următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „Data emiterii”, sub care va fi amplasat un spațiu format din 8 casete semideschise de 4 mm lungime fiecare (așa cum apar în anexa nr. 3), pentru înscrierea datei de emisie a biletului la ordin în formatul zi-lună-an (ZZ/LL/AAAA); aceste casete vor începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 53 mm de la marginea de jos a biletului la ordin; fundalul în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

b) rubrica „Locul emiterii”, sub care va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de maximum 35 mm lungime și 5 mm înălțime, spațiu care va începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 43 mm de la marginea de jos a biletului la ordin; acest spațiu este necesar completării denumirii localității unde a fost emis biletul la ordin; fundalul în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

c) rubrica „Scadența”, sub care va fi amplasat un spațiu format din 8 casete semideschise de 4 mm lungime fiecare (așa cum apar în anexa nr. 3), în formatul zi-lună-an (ZZ/LL/AAAA), pentru înscrierea datei la care va fi scadent biletul la ordin; aceste casete vor începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 33 mm de la marginea de jos a biletului la ordin; fundalul în zona acestor casete va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

d) rubrica „Locul plății”, sub care va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de maximum 35 mm lungime și 5 mm înălțime, spațiu care va începe de la 38 mm de la marginea din dreapta și 23 mm de la marginea de jos a biletului la ordin; acest spațiu este necesar completării denumirii localității unde biletul la ordin va fi plătit; fundalul biletului la ordin în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%;

e) începând de la 38 mm de la marginea din dreapta și 5 mm de la marginea de jos a biletului la ordin, va fi amplasat un spațiu marcat prin linie continuă, delimitat printr-un dreptunghi de 35 mm lungime și 17 mm înălțime; imediat sub acest spațiu va fi amplasată rubrica „Semnătura emitentului”, scrisă cu caractere italice de maximum 2 mm înălțime; fundalul biletului la ordin în zona acestui dreptunghi va fi imprimat uniform în culoare roșu de slabă intensitate (efect vizual - nuanță pală de roz), cu un grad de acoperire de maximum 15%; semnătura olografă a emitentului nu va putea depăși spațiul delimitat de acest dreptunghi și nu se va suprapune cu informațiile privind moneda de plată.

(9) ZONA 6 — alocată datelor privind avalizarea biletului la ordin — este amplasată în colțul din stânga sus al biletului la ordin și are următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „AVALIZAT” ca titlu al zonei, poziționată central în partea superioară, tipărită îngroșat, cu majuscule;

b) rubrica „de”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 35 mm, necesară completării numelui sau denumirii avalistului;

c) rubrica „pentru”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 30 mm, necesară completării numelui sau denumirii avalizatului;

d) spațiu marcat printr-o linie continuă de maximum 25 mm lungime, amplasată central în partea de jos a zonei, sub care va fi amplasată rubrica „Semnătura avalistului”, scrisă cu caractere italice de maximum 2 mm înălțime.

(10) ZONA 7 — alocată pentru date privind girurile — este amplasată imediat sub zona 6 și este formată din 3 spații de dimensiuni egale, amplasate unele sub altele, fiecare având următoarele rubrici și spații de completat:

a) rubrica „Girat de”, precedată de numărul de ordine al girului (1, 2 sau 3), urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 26 mm, necesar completării numelui sau denumirii girantului;

b) rubrica „către”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 32 mm, necesar completării numelui sau denumirii girantului;

c) rubrica „la data”, urmată de un spațiu marcat prin linie punctată cu lungimea de maximum 30 mm, necesar completării datei la care s-a efectuat girarea;

d) spațiu marcat printr-o linie continuă de maximum 25 mm lungime, amplasată central în partea de jos a spațiului pentru girul respectiv, sub care va fi amplasată rubrica „Semnătură girant”, scrisă cu caractere italice de maximum 2 mm înălțime.

(11) ZONA 8 reprezintă banda albă. În această zonă, având dimensiunile precizate la art. 6, nu vor fi făcute niciun fel de mențiuni, cu excepția celor stabilite de Banca Națională a României, iar fundalul biletului la ordin nu va avea în această zonă niciun fel de imprimări.

(12) Toate liniile utilizate pentru demarcarea unor spații de completat în zonele 1—7 menționate în acest articol vor fi imprimate în nuanțe slabe de roșu, cu grad de acoperire de 50—75% (efect vizual — roz accentuat), și nu vor depăși grosimea de jumătate de milimetru.

(13) Cu excepția zonei de bandă albă și a zonelor precizate a fi imprimate cu nuanțe slabe cu grad de acoperire maximum 15%, fundalul biletului la ordin fi imprimat uniform în culoarea albastru de slabă intensitate (efect vizual — nuanță pală de bleu), cu un grad de acoperire de maximum 15%.

(14) Pentru a permite preluarea automată a datelor, spațiile aferente sumei în cifre și Cod emitent trebuie completate numai cu informațiile necesare, înscrierea făcându-se în casetele respective. Casetele rămase libere după înscrierea informațiilor vor fi lăsate necompletate, nebarate și fără alte însemne.

(15) Informațiile privind Codul emitentului, codul IBAN al emitentului și denumirea emitentului care se înscriu pe formularele de bilet la ordin, conform art. 8 alin. (5) lit. b), c) și d) de mai sus, vor fi pretipărite de către banca emitentului, cu caractere OCR — B1 de 3 mm înălțime (ISO 1073-2:1976).

(16) La intrarea în vigoare a prezentei norme tehnice, prevederile alin. (15) nu se aplică, având caracter opțional.

ARTICOLUL 9

Dispoziții tranzitorii și finale

(1) Nicio mențiune nu se va afla la o distanță mai mică de 3 mm de oricare dintre marginile titlurilor de credit.

(2) Până la data de 31 august 2008 inclusiv, Banca Națională a României și instituțiile de credit vor putea elibera clienților lor atât formulare prevăzute de prezenta normă tehnică, cât și formulare prevăzute de Normele tehnice nr. 10/1994 privind cambia și biletul la ordin.

(3) Începând cu data de 1 septembrie 2008, Banca Națională a României și instituțiile de credit vor elibera clienților lor numai formulare de cambii și bilete la ordin conforme cu prezenta normă tehnică.

(4) Anexele 1—4*) fac parte integrantă din prezenta normă tehnică.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

Mugur Constantin Isărescu

București, 5 iunie 2008.
Nr. 5.

*) Anexele nr. 1—4 sunt reproduse în facsimil.

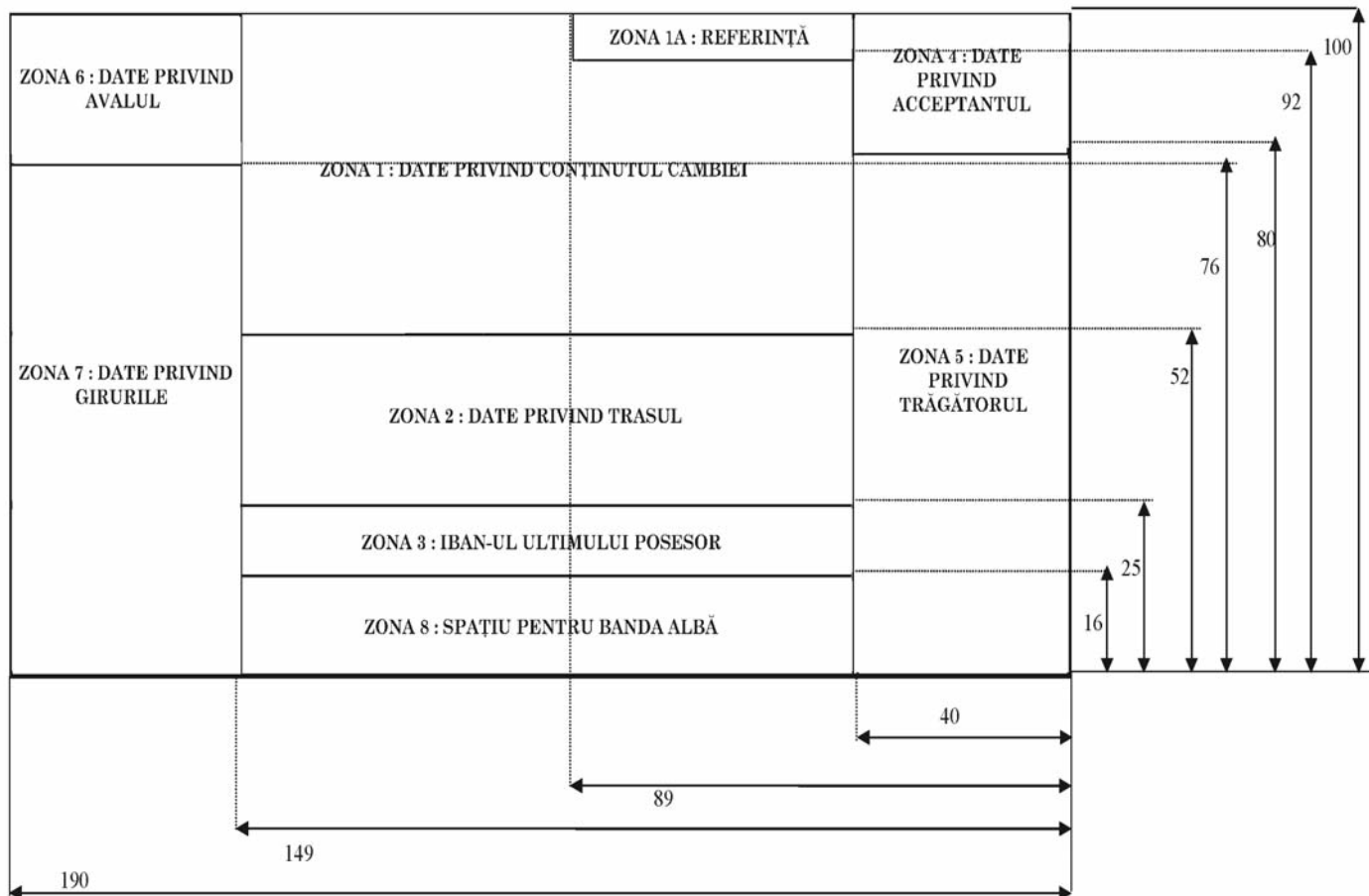
CAMBIA CU CELE 8 ZONE

The diagram shows a bill of exchange form with the following zones and labels:

- Zona 1:** Avalizat (top left)
- Zona 2:** Trăgător (middle right)
- Zona 3:** IBAN tras (middle left)
- Zona 4:** Semnătura acceptantului (top right)
- Zona 5:** Locul emiterii (middle right)
- Zona 6:** Semnătură avalist (top left)
- Zona 7:** Semnătură girant (middle left)
- Zona 8:** Semnătură girant (bottom left)

Key fields in the form include: "Plătit în schimbul acestei CAMBII ***** referință *****", "suma de" (with a grid for digits), "moneda", "trasă în exemplare", "IBAN tras", "Denumire tras", "IBAN posesor", "Cod tras", "Data emiterii", "Locul emiterii", "Scadența", "Locul plății", and "Semnătura trăgătorului".

DIMENSIUNILE ZONELOR CAMBIEI

ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

ORDIN

pentru punerea în aplicare a Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule

În conformitate cu dispozițiile art. 53 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare,
 în temeiul prevederilor art. 4 alin. (26) și (27), ale art. 5 lit. c) și ale art. 47 pct. 2 lit. k) din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare,
 potrivit Hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor din data de 27 mai 2008, prin care s-au adoptat Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule,

președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Începând cu data publicării prezentului ordin se pun în aplicare Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule.

(2) Prevederile acestui ordin se aplică și pentru polițele de asigurare RCA emise anterior datei publicării prezentului ordin, dar a căror valabilitate începe de la data publicării acestuia.

(3) Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(4) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă

pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 11/2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 686 din 9 octombrie 2007.

Art. 2. — Asigurătorii autorizați vor lua toate măsurile necesare pentru aplicarea prevederilor prezentelor norme și răspund de instruirea corespunzătoare a personalului propriu și a intermediarilor privind contractarea asigurărilor obligatorii în condiții adecvate cu respectarea prevederilor legale în materie.

Art. 3. — Direcțiile de specialitate din cadrul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor vor asigura ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,
Angela Toncescu

București, 16 iunie 2008.
 Nr. 8.

ANEXĂ

NORME

privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule

PARTEA I

Contractul de asigurare de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților și autorizarea asigurătorilor pentru practicarea asigurării RCA

TITLUL I

Prevederi introductive

Art. 1. — (1) În conformitate cu prevederile art. 49 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, asigurătorii care practică asigurarea de răspundere civilă a vehiculelor pe teritoriul României acordă despăgubiri pentru prejudiciile produse prin accidente de vehicule, de care asigurații răspund delictual față de terțe persoane. Nu intră sub incidența asigurării răspunderea decurgând din executarea unui contract de transport de bunuri sau persoane, efectuat cu titlu oneros.

(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule acoperă răspunderea civilă delictuală a proprietarului sau a utilizatorului unui vehicul pentru prejudiciile produse unei terțe părți, prin intermediul vehiculului.

(3) Condițiile contractuale pentru asigurarea obligatorie RCA sunt reglementate de prevederile Legii nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, și de prezentele norme.

Art. 2. — În înțelesul prezentelor norme termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *teritoriul în care staționează în mod obișnuit vehiculul* reprezintă:

a) teritoriul statului în care vehiculul este înmatriculat/înregistrat permanent ori temporar;

b) teritoriul statului în care s-a eliberat vehiculului un semn distinctiv, în situațiile în care nu se solicită înmatricularea/înregistrarea unui anumit tip de vehicul, dar vehiculul respectiv primește un semn distinctiv similar numărului de înmatriculare/înregistrare sau unei polițe de asigurare de răspundere civilă auto;

c) teritoriul statului în care proprietarul sau utilizatorul vehiculului este rezident permanent, în cazurile în care pentru anumite tipuri de vehicule nu se solicită plăcuță de înmatriculare/înregistrare sau nu se atribuie un alt semn distinctiv;

d) teritoriul statului în care s-a produs accidentul, în cazurile în care vehiculele care au fost implicate într-un accident nu au număr de înmatriculare/înregistrare sau acesta nu corespunde ori nu mai corespunde vehiculului respectiv, în scopul stabilirii despăgubirilor, conform prevederilor prezentelor norme;

2. *proprietarul/coproprietarul vehiculului* — persoana fizică sau juridică înscrisă în documentele de identitate ale vehiculului sau în alte înscrisuri doveditoare ale dreptului de proprietate;

3. *utilizatorul vehiculului* — persoana fizică sau juridică căreia, în baza unui contract încheiat cu proprietarul/coproprietarul, i s-a atribuit pe o anumită perioadă dreptul de folosință a unui vehicul;

4. *poliță de asigurare RCA* — forma scrisă a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule;

5. *vignetă* — autocolantul care se aplică pe parbrizul vehiculului în loc vizibil din exterior, eliberat împreună cu polița de asigurare RCA.

TITLUL II

Autorizarea asigurătorilor și condiții privind practicarea asigurării obligatorii RCA

Art. 3. — (1) Asigurătorii pot practica asigurarea obligatorie RCA dacă sunt autorizați pentru desfășurarea activității de asigurare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și îndeplinesc cumulativ următoarele condiții speciale:

a) sunt autorizați pentru subscrierea riscurilor de răspundere civilă a vehiculelor, prevăzute la clasa 10 lit. B din anexa nr. 1 la Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare;

b) dispun de o reprezentanță de despăgubiri în fiecare stat situat în limitele teritoriale de acoperire a asigurării RCA, definite la art. 11 pct. 7 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, și ale celorlalte state semnatare ale Acordului multilateral;

c) dispun de o rețea teritorială formată din cel puțin o unitate, sucursală ori agenție, înregistrată la oficiul registrului comerțului, în fiecare județ și în municipiul București, cu excepția județului Ilfov, atât pentru activitatea de contractare a asigurării, cât și pentru cea de constatare și lichidare a daunelor pentru vehicule;

d) pentru fiecare unitate și subunitate dispun de personal specializat pentru activitatea de constatare și de lichidare a daunelor auto și efectuează plăți de despăgubire la cel puțin una dintre unitățile teritoriale din fiecare județ și din municipiul București, cu excepția județului Ilfov;

e) dispun, atât pentru sediul central, cât și pentru subunități de o dotare cu tehnică de calcul și software adecvate și de personal care să permită contractarea asigurării RCA, ținerea unor evidențe detaliate privind încheierea, derularea și încetarea asigurării RCA și transmiterea în format electronic a acestor informații către baza de date CEDAM;

f) asigurătorii care au fost autorizați de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor să practice asigurarea obligatorie RCA pot desfășura această activitate prin intermediari numai la:

— sediile principale sau secundare ale asigurătorilor sau, după caz, ale brokerilor ori agenților de asigurare persoane juridice;

— sediile principale sau secundare ale asiguraților ori ale potențialilor asigurați persoane juridice;

— domiciliul sau, după caz, reședința asiguraților ori a potențialilor asigurați persoane fizice;

g) dețin un program de reasigurare care garantează o reținere proprie prudentială, potrivit statutului Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din România (BAAR);

h) sunt membri ai BAAR, precum și ai asociației Fondul de protecție a victimelor străzii.

(2) Condițiile pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, prevăzute la alin. (1), trebuie îndeplinite pe toată perioada de valabilitate a autorizării de către asigurătorii autorizați pentru practicarea acestei asigurări.

(3) Asigurătorii care au fost autorizați să practice asigurarea obligatorie RCA își asumă răspunderea pentru toate polițele de

asigurare RCA distribuite intermediarilor în asigurări, inclusiv pentru erorile sau omisiunile de redactare a polițelor.

Art. 4. — (1) În vederea autorizării pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, asigurătorii solicitanți trebuie să depună o cerere la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, împreună cu o documentație care cuprinde următoarele:

a) documentația din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a);

b) lista reprezentanțelor de despăgubiri prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b);

c) lista unităților teritoriale ale asigurătorului și/sau a sediilor aparținând persoanelor juridice, cu care asigurătorul are încheiate contracte de mandat pentru desfășurarea activităților prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) și d), însoțite de actele doveditoare, eliberate de oficiul registrului comerțului, care atestă existența acestor unități teritoriale, pentru asigurătorii care solicită autorizarea pentru practicarea asigurării obligatorii RCA;

d) pentru fiecare unitate teritorială se prezintă, sub semnătura conducătorului societății, lista personalului specializat în activitatea de constatare și lichidare a daunelor auto, structura de lucru necesară efectuării plăților de despăgubiri, precum și alte informații utile, centralizate, conform modelului prezentat în anexa nr. 4;

e) declarația conducătorului societății, precum și a conducătorului compartimentului de specialitate cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e) în cazurile în care activitatea de contractare a asigurării obligatorii RCA se desfășoară și prin intermediari autorizați, documentația va cuprinde în completare și copiile declarațiilor intermediarilor privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e), pentru zonele în care asigurătorul nu deține unități proprii;

f) nota de fundamentare, care să cuprindă în mod obligatoriu tarifele de primă pentru primii 2 ani și metodele actuariale de calcul utilizate pentru stabilirea tarifelor de primă, potrivit prevederilor art. 21, precum și o estimare a indicatorilor specifici pentru o perioadă de 5 ani.

(2) Asigurătorii care au fost autorizați de Comisia de Supraveghere să practice asigurarea obligatorie RCA înainte de intrarea în vigoare a prezentelor norme și doresc să practice în continuare asigurarea RCA au obligația să depună, până la data de 31 octombrie a fiecărui an, o cerere în vederea menținerii autorizației de practicare a asigurării obligatorii RCA pentru anul calendaristic următor, din care să rezulte că îndeplinesc aceleași condiții prezentate în documentația pentru care au obținut autorizarea de practicare a asigurării obligatorii RCA. Aceste aspecte se vor preciza printr-o declarație semnată de conducătorul societății și de persoanele semnificative ale departamentelor de specialitate.

(3) Asigurătorul cu sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene se consideră autorizat pentru practicarea asigurării obligatorii RCA pe teritoriul României de la data la care Comisia de Supraveghere a Asigurărilor îi transmite notificarea primită de la autoritatea competentă a statului membru al sediului social.

Art. 5. — (1) Cererile de autorizare pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, însoțite de documentația aferentă, se soluționează în termen de 30 de zile de la înregistrarea acestora la registratura Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

(2) Dacă în urma analizării documentației depuse rezultă că aceasta nu respectă cerințele prevăzute prin dispozițiile art. 4, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor poate dispune amânarea deciziei de acordare a autorizației până la clarificarea tuturor aspectelor relevante.

(3) Autorizația poate fi retrasă sau suspendată de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, în condițiile legii.

(4) Cererile de menținere a autorizației se soluționează în termen de 10 zile de la înregistrarea acestora la registratura Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor. Prin decizie a președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, emisă în baza hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, se certifică autorizația anterioară pentru practicarea asigurării obligatorii RCA.

Art. 6. — (1) Asigurătorii RCA au obligația de a transmite Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, în termen de 30 de zile de la data autorizării, următoarele documente:

- a) dovada raporturilor juridice de reasigurare;
- b) copie a mandatului BAAR pentru eliberarea de cărți verzi, în calitate de membru al biroului național;
- c) copie a documentului care atestă afilierea la asociația Fondul de protecție a victimelor străzii.

(2) Asigurătorii RCA au obligația de a transmite Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor copia actului adițional care modifică și/sau completează contractul de reasigurare transmis potrivit alin. (1) lit. a), în termen de 30 de zile de la data modificării sau completării.

(3) Asigurătorii RCA care au notificat Comisia de Supraveghere a Asigurărilor pentru desfășurarea activității de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor pe teritoriul altor state membre ale Uniunii Europene, potrivit prevederilor Legii nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a-și desfășura activitatea cu respectarea prevederilor legale naționale ale țărilor respective.

(4) Asigurătorii care au dreptul de a practica asigurarea obligatorie RCA pe teritoriul României, în baza dreptului de stabilire și libertatea de a presta servicii, își desfășoară activitatea cu respectarea prevederilor prezentelor norme.

Art. 7. — (1) În aplicarea prevederilor art. 53 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 5 lit. c) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere elaborarea și publicarea prezentelor norme, gestionarea programului de monitorizare a activității asigurătorilor care practică această asigurare, dezvoltarea și întreținerea bazei de date CEDAM, precum și pentru protejarea corespunzătoare a intereselor asiguraților se prelevă o cotă procentuală de 1,25% din volumul primelor de asigurare brute încasate lunar pentru asigurarea obligatorie RCA.

(2) Sumele determinate prin aplicarea cotei procentuale de 1,25% asupra volumului lunar al primelor de asigurare brute încasate se virează în fiecare lună, până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, în contul nr. RO 57 TREZ 700 50 25 XXX 000 272, deschis pe seama Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor la Activitatea de Trezorerie a Municipiului București.

(3) Cota procentuală menționată la alin. (1) și (2) poate fi modificată pentru fiecare exercițiu financiar viitor, în funcție de realizarea obiectivelor prevăzute mai sus.

Art. 8. — (1) Asigurătorii au obligația de a întocmi evidențe lunare privind asigurarea obligatorie RCA, potrivit structurii tarifelor de prime prezentate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

(2) Concomitent cu virarea sumelor datorate, asigurătorii vor transmite Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, raportările elaborate în baza evidențelor menționate la alin. (1), potrivit modelelor prezentate în anexele nr. 5, 6a), 6b), 7 și 8.

(3) În cazul transmiterii unor situații rectificative, aceasta se va face în forma prevăzută în anexa nr. 7a).

Art. 9. — (1) Pentru activitatea de constatare și lichidare a daunelor auto, asigurătorii RCA au obligația de a dispune de personal specializat, împuternicit pentru a acționa în numele

asigurătorului cu care are încheiat contractul de muncă ori de mandat.

(2) Persoana juridică, autorizată potrivit legii pentru desfășurarea activității de constatare și lichidare a daunelor, poate acționa în numele a mai multor asigurători RCA, în baza unor contracte încheiate cu aceștia.

(3) Asigurătorii RCA rămân direct și nemijlocit răspunzători față de terțele persoane prejudiciate, chiar dacă regularizarea daunelor se face prin intermediul unor persoane împuternicite.

(4) Asigurătorii RCA au obligația de a publica pe site și de a actualiza periodic toate datele necesare, care să permită persoanelor prejudiciate accesul direct la informațiile privind procedura de avizare și constatare a daunelor, precum și informații privind personalul cu atribuții în constatarea și lichidarea daunelor.

Art. 10. — (1) Asigurătorii emitenți de polițe de asigurare RCA pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în România au obligația de a transmite către baza de date CEDAM informații complete privind polițele de asigurare RCA, încheiate direct sau prin intermediari.

(2) Asigurătorii RCA sunt obligați să transmită către baza de date CEDAM prin sistem informatic, utilizând un mediu de comunicare electronică, toate informațiile privind încheierea asigurării obligatorii RCA și data de încetare a valabilității sau de reziliere a documentelor de asigurare, precum și informații cu privire la daunele înregistrate în baza polițelor de asigurare RCA ca urmare a unor evenimente produse pe parcursul derulării contractului de asigurare.

Reprezentanțele de despăgubiri

Art. 11. — (1) Asigurătorul RCA este obligat să numească reprezentanțe de despăgubiri în fiecare stat membru, cu excepția statului membru în care a obținut autorizația pentru practicarea asigurării de răspundere civilă a vehiculelor. Reprezentanța de despăgubiri are sediul în statul unde a fost numită, în cazul în care este persoană juridică, sau, în cazul în care este persoană fizică, aceasta este rezidentă ori se stabilește în statul membru în care este numită.

(2) Numirea unei reprezentanțe de despăgubiri nu reprezintă înființarea unei filiale a asigurătorului RCA.

Art. 12. — (1) Reprezentanța de despăgubiri este împuternicită să instrumenteze daunele în numele și în contul asigurătorului RCA și să reprezinte asigurătorul RCA. În acest scop, reprezentanța de despăgubiri întocmește dosarul de daună și ia toate măsurile necesare pentru soluționarea cererilor de despăgubire pretinse de partea prejudiciată, pentru prejudiciile cauzate în urma unui accident, consecință a utilizării vehiculului:

a) pentru care asigurarea de răspundere civilă a fost emisă de către un asigurător sau de filiala acestuia în alt stat membru decât statul în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul;

b) care provine din alt stat membru decât statul în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul; și

c) dacă prejudiciul s-a produs în alt stat membru decât cel în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul.

(2) Reprezentanța de despăgubiri poate acționa pentru mai mulți asigurători RCA.

Art. 13. — (1) Reprezentanța de despăgubiri trebuie să fie autorizată să reprezinte asigurătorul RCA cu puteri depline, inclusiv cu drept de dispoziție în fața părții prejudiciate, să i se atribuie competența necesară pentru a răspunde pretențiilor de despăgubire justificate ale părții prejudiciate și să fie aptă să examineze cazul în limba oficială a statului membru în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul.

(2) Numirea unei reprezentanțe de despăgubiri nu exclude dreptul părții prejudiciate de a institui proceduri directe împotriva

persoanei care a cauzat prejudiciul sau a asiguratorului acestuia, după caz.

Art. 14. — (1) Asiguratorul RCA este obligat să informeze Fondul de protecție a victimelor străzii cu privire la numele și prenumele, data nașterii și adresa ori punctul de lucru al reprezentanței de despăgubiri, în cazul în care acesta este reprezentat de o persoană fizică, sau cu privire la denumire și sediu, în cazul în care este reprezentat de o persoană juridică, precum și toate modificările în privința reprezentanței, în termen de 7 zile de la numire sau de la producerea modificărilor respective.

(2) Fondul de protecție a victimelor străzii va înainta imediat aceste informații centrelor de informare naționale din statele membre.

TITLUL III

Contractul de asigurare

Art. 15. — (1) Se consideră că un vehicul este asigurat, dacă proprietarul sau utilizatorul acestuia are încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, cu valabilitate în limitele teritoriale prevăzute la art. 11 pct. 7 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale celorlalte state semnatare ale Acordului multilateral, denumit în continuare *asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto sau asigurarea obligatorie RCA*.

(2) Contractul de asigurare se încheie cu un asigurator care are dreptul de a practica pe teritoriul României asigurarea obligatorie RCA.

Art. 16. — (1) La încheierea asigurării obligatorii RCA pentru un vehicul aflat în evidența autorității de înmatriculare sau, după caz, de înregistrare din România, asiguratorul este obligat să emită asiguratului polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă a vehiculelor, denumită în continuare *polița de asigurare RCA*, împreună cu vigneta și documentul internațional de asigurare.

(2) În baza unui act adițional, contractul de asigurare RCA poate cuprinde clauze suplimentare, în condițiile în care acestea nu reduc sau nu restricționează drepturile unei părți prejudiciate, ce decurg din asigurarea obligatorie RCA, sau nu contravin prevederilor legale.

Art. 17. — (1) Dovada existenței asigurării obligatorii RCA, în cazul controalelor efectuate de autoritățile abilitate, în conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, o constituie:

— polița de asigurare RCA emisă de asiguratorul RCA, pentru perioada de valabilitate înscrisă, precum și vigneta aplicată pe parbrizul vehiculului în loc vizibil din exterior pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în România;

— documentul internațional de asigurare;

— documentele internaționale de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor, eliberate de asiguratorii RCA din străinătate, cu valabilitate pe teritoriul României și numai pentru perioada menționată în acestea, sau polița de asigurare de frontieră pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în afara Spațiului Economic European și a Confederației Elvețiene.

(2) Pentru vehiculele care staționează în mod obișnuit într-un stat membru, plăcuțele de înmatriculare atestă că biroul național din statul membru este garant al plății despăgubirii către persoana prejudiciată într-un accident de vehicul.

(3) În cazul controalelor efectuate de autoritățile abilitate, proprietarii sau utilizatorii vehiculelor înmatriculate ori înregistrate, care staționează în mod obișnuit pe teritoriul României, au obligația să prezinte polița de asigurare RCA valabilă sau, în afara teritoriului României, documentul internațional de asigurare.

Art. 18. — (1) Documentul de asigurare obligatorie RCA eliberat de un asigurator RCA, în schimbul unei prime plătite de proprietarul sau utilizatorul unui vehicul, garantează, pentru perioada de valabilitate înscrisă, despăgubirea prejudiciilor provocate prin accidente de vehicule produse în limitele teritoriale de acoperire, în conformitate cu prevederile prezentelor norme sau cu dispozițiile legislației privind asigurarea obligatorie RCA, în vigoare la data accidentului, a statului în care acesta s-a produs.

(2) În limitele teritoriale de acoperire a asigurării obligatorii RCA se garantează, pe baza aceleiași prime, acoperirea prejudiciilor în conformitate cu legislația în vigoare din statul pe teritoriul căruia s-a produs accidentul de vehicul și cu cel mai mare nivel de despăgubire dintre cel prevăzut în legislația respectivă și cel prevăzut în contractul de asigurare.

(3) În cazul prejudiciului produs unui cetățean al unui stat membru prin utilizarea unui vehicul staționat în mod obișnuit pe teritoriul României, în timpul deplasării sale între două state membre în care este valabil Tratatul privind instituirea Comunității Economice Europene, dacă nu există birou național responsabil pentru teritoriul traversat, și pe care s-a produs prejudiciul, se vor aplica prevederile prezentelor norme sau ale legislației statului în care își are sediul asiguratorul emitent al poliței de asigurare RCA.

Art. 19. — Asigurarea obligatorie RCA se încheie pe perioadă determinată:

a) anual ori semestrial, pentru vehiculele înmatriculate ori înregistrate, după caz;

b) pe perioada de valabilitate a autorizației provizorii de circulație, pentru vehiculele care se înmatriculează sau se înregistrează provizoriu, după caz, dar nu mai mult de 90 de zile;

c) pe perioada înmatriculării/înregistrării temporare, dar nu mai mult de 12 luni.

Art. 20. — (1) Polița de asigurare RCA conține în mod obligatoriu informații despre: părțile implicate în contract, perioada de valabilitate a asigurării, limitele de despăgubire, prima de asigurare și numărul de înmatriculare/înregistrare ori numărul de identificare al vehiculului, precum și statele în care acest document are valabilitate.

(2) Forma, conținutul și seria poliței de asigurare RCA, precum și documentul internațional de asigurare sunt prevăzute în anexa nr. 1.

(3) Vignetele vor fi executate prin Compania Națională „Imprimeria Națională” — S.A. și vor avea forma și conținutul prevăzute în anexa nr. 2.

(4) Comisia de Supraveghere a Asigurarilor va aloca fiecărui asigurator autorizat o serie unică, prin tragere la sorți, la sediul Comisiei de Supraveghere a Asigurarilor, care va fi menționată pe polițele de asigurare și pe vigneta, cu respectarea întocmai a prevederilor alineatului (1).

Art. 21. — (1) Asiguratorii au obligația de a stabili tarifele de primă pentru fiecare categorie de vehicule, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24, astfel încât să garanteze permanent îndeplinirea obligațiilor ce decurg din încheierea contractelor de asigurare RCA, constituirea rezervelor tehnice prevăzute în legislația în vigoare și plata contribuțiilor către fondurile stabilite în conformitate cu legislația în vigoare, precum și acoperirea cheltuielilor de achiziție și de administrare.

(2) Limitele de despăgubire stabilite de către fiecare asigurator, precum și tarifele de primă stabilite conform art. 21 alin. (1) se notifică Comisiei de Supraveghere a Asigurarilor cel târziu cu 30 de zile înainte de începerea perioadei în care acestea pot fi practicate, împreună cu întregul calcul actuarial ce a stat la baza stabilirii tarifelor primelor de asigurare, inclusiv datele statistice pe care s-a bazat acest calcul, precum și o

declarație a actuarului responsabil pentru calculul primei de asigurare cu privire la corectitudinea acestuia, însoțită și semnată de conducătorul societății.

(3) Tarifele notificate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor trebuie să conțină primele de asigurare de bază stabilite de către asigurător, precum și întregul sistem de corectare a primei de asigurare de bază în funcție de propriile criterii stabilite pentru creșterea/descreșterea primelor de asigurare.

Art. 22. — (1) Tarifele de primă notificate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor se publică pe site-ul fiecărui asigurător și se afișează atât la sediul social, cât și la unitățile teritoriale ale asigurătorului.

(2) Asigurătorii nu pot practica tarife de primă diferite față de cele notificate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și publicate.

(3) Limitele de despăgubire și tarifele de primă notificate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor pot fi modificate după minimum 6 luni de la ultima modificare, cu respectarea prevederilor art. 21 și ale prezentului articol.

Art. 23. — (1) Prima de asigurare se calculează pentru un întreg an de subscriere, potrivit tarifelor de primă anuale practicate de asigurător, aferente perioadei de valabilitate a poliței de asigurare RCA.

(2) Prima anuală de asigurare se calculează prin însumarea primelor lunare aferente fiecărei luni de valabilitate a poliței de asigurare RCA, prima lunară fiind calculată ca raport de 1/12 din tariful anual de primă practicat. Perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întreagă.

Art. 24. — (1) Limitele minime de despăgubire sunt stabilite de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor.

(2) Pentru pagubele materiale produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate, limita de despăgubire se stabilește pentru anul 2008 la un nivel de cel puțin 150.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României. Pentru anul 2009 limita de despăgubire pentru aceste riscuri se stabilește la un nivel de cel puțin 300.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României. Pentru anul 2010 limita de despăgubire pentru aceste riscuri se stabilește la un nivel de cel puțin 500.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României.

(3) Pentru vătămări corporale și decese, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate, limita de despăgubire se stabilește, pentru anul 2008, la un nivel de cel puțin 750.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României. Pentru anul 2009 limita de despăgubire pentru aceste riscuri se stabilește la un nivel de cel puțin 1.500.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României. Pentru anul 2010 limita de despăgubire pentru aceste riscuri se stabilește la un nivel de cel puțin 2.500.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României.

Art. 25. — În cazul în care în unul și același eveniment au fost prejudiciate mai multe persoane și valoarea totală a prejudiciilor depășește limitele de despăgubire specificate în polița RCA, despăgubirea va fi stabilită în funcție de cota-parte din valoarea prejudiciului ce revine fiecărei persoane îndreptățite la despăgubire pentru prejudiciile suferite în același accident.

Riscurile acoperite și excluderile

Art. 26. — (1) Asigurătorul are obligația de a despăgubi partea prejudiciată pentru prejudiciile suferite în urma accidentului produs prin intermediul vehiculului asigurat, potrivit pretențiilor formulate în cererea de despăgubire, dovedite prin orice mijloc de probă. Fără a se depăși limitele de despăgubire prevăzute în contractul de asigurare RCA, în condițiile în care evenimentul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a poliței de asigurare RCA, se acordă despăgubiri, în formă bănească, pentru:

- a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial;
- b) pagube materiale;
- c) pagube consecință a lipsei de folosință a vehiculului avariat;
- d) cheltuieli de judecată efectuate de către persoana prejudiciată.

(2) Indiferent de locul în care a fost produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului asigurat, asigurătorul acordă despăgubiri până la limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare, pentru:

1. prejudiciul produs de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii sau atașului tractat de vehicul;
2. prejudiciul produs din culpa conducătorului vehiculului asigurat, inclusiv în cazurile în care la data accidentului conducătorul vehiculului:
 - a condus vehiculul fără consimțământul explicit sau implicit al asiguratului;
 - nu este titularul unui permis care să îi dea dreptul să conducă vehiculul respectiv;
 - nu a respectat obligațiile legale de ordin tehnic cu privire la starea și siguranța vehiculului respectiv;
3. prejudiciul produs prin fapta lucrului, când prejudiciul își are cauza în însușirile, acțiunea sau inacțiunea vehiculului, prin intermediul altui lucru antrenat de deplasarea vehiculului, prin scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, materialelor sau a obiectelor transportate;
4. cazul în care persoanele care solicită despăgubiri pentru vătămări corporale sunt membrii familiei asiguratului, conducătorului auto sau ai oricărei alte persoane a cărei răspundere civilă este angajată într-un accident de vehicul;
5. prejudiciile provocate terților, consecință a deschiderii în timpul mersului, sau atunci când vehiculul este oprit ori staționează, a ușilor vehiculului de către pasagerii acestuia, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța deplasării celorlalți participanți la trafic.

Art. 27. — Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru:

1. cazurile în care proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului vinovat nu are răspundere civilă, dacă accidentul a fost produs:
 - a) de un caz de forță majoră;
 - b) din culpa exclusivă a persoanei prejudiciate, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pct. 5;
 - c) din culpa exclusivă a unei terțe persoane;
2. prejudiciile suferite de conducătorul vehiculului răspunzător de producerea accidentului;
3. prejudiciile produse bunurilor aparținând persoanelor fizice sau persoanelor juridice, dacă au fost provocate de un vehicul asigurat RCA, deținut de aceeași persoană fizică sau juridică, și care este condus de un prepus al aceleiași persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau persoana juridică;

4. prejudiciile cauzate în situațiile în care nu se face dovada valabilității la data accidentului a asigurării obligatorii RCA sau asigurătorul RCA nu are răspundere;

5. partea din prejudiciu care depășește limitele de despăgubire stabilite prin polița de asigurare RCA, produs în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea prejudiciului;

6. amenziile de orice fel și cheltuielile penale la care ar fi obligat proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului;

7. cheltuielile făcute în procesul penal de proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului, chiar dacă în cadrul procesului penal s-a soluționat și latura civilă;

8. sumele pe care conducătorul vehiculului răspunzător de producerea prejudiciului este obligat să le plătească proprietarului sau utilizatorului care i-a încredințat vehiculul asigurat, pentru avarierea ori distrugerea acestui vehicul;

9. prejudiciile produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul sau utilizatorul vehiculului care a produs accidentul ori conducătorul auto răspunzător și persoanele prejudiciate a existat un raport contractual la data producerii accidentului;

10. prejudiciile produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehiculul cu care s-a produs accidentul, dacă asigurătorul poate dovedi că persoanele prejudiciate știau că vehiculul respectiv era furat;

11. prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru;

12. prejudiciile produse prin accidente survenite în timpul operațiunilor de încărcare și de descărcare, acestea constituind riscuri ale activității profesionale;

13. prejudiciile produse ca urmare a transportului de produse periculoase: radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, combustibile, care au determinat sau au agravat producerea prejudiciului;

14. prejudicii cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau război, dacă evenimentul are directă legătură cu respectivul atac sau război;

15. pretențiile ca urmare a diminuării valorii bunurilor după reparație.

Art. 28. — (1) În situația în care persoana prejudiciată a contribuit din culpă la producerea accidentului sau la mărirea prejudiciului, cel chemat să răspundă va fi ținut răspunzător numai pentru partea din prejudiciu care îi este imputabilă — culpa comună. În astfel de situații întinderea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.

(2) În situația în care nu se poate stabili întinderea răspunderii fiecărei persoane, aceasta se va stabili în cote egale, în raport cu numărul părților implicate în accident, fiecare parte având dreptul la despăgubire în proporția în care nu s-a făcut răspunzătoare de producerea accidentului.

Perioada de valabilitate a asigurării de răspundere civilă a vehiculelor

Art. 29. — (1) Răspunderea asigurătorului RCA începe:

a) din momentul eliberării documentului de asigurare, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a asigurării, înscrisă în document, pentru asiguratul care își îndeplinește obligația încheierii asigurării cel mai târziu în ultima zi de valabilitate a perioadei de asigurare anterioare;

b) după 48 de ore de la expirarea zilei în care s-a eliberat documentul de asigurare, pentru persoanele care nu aveau o asigurare obligatorie RCA, valabilă la momentul încheierii asigurării;

c) din momentul eliberării documentului de asigurare, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a autorizației provizorii de

circulație sau a înmatriculării/ înregistrării vehiculului, pentru vehiculele comercializate care urmează a fi înmatriculate/ înregistrate.

(2) În cazul înstrăinării unui vehicul în baza unor acte civile sub semnătură privată, pentru care există o asigurare obligatorie RCA valabilă, această asigurare rămâne în vigoare până la data dobândirii calității de titular al înmatriculării/înregistrării vehiculului. În cazul în care noul proprietar deține o asigurare obligatorie RCA pe numele său, aceasta va fi considerată valabilă chiar dacă nu s-a efectuat procedura de înmatriculare/înregistrare pe numele său.

Art. 30. — (1) Răspunderea asigurătorului încetează la ora 24,00 a ultimei zile de valabilitate înscrise în polița de asigurare sau, anterior acestei date, în momentul radierii din evidența circulației sau al transmiterii dreptului de proprietate al vehiculului, menționat în documentele emise de autoritatea de înmatriculare/înregistrare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru vehiculele pentru care se transmite dreptul de proprietate noului proprietar în perioada de asigurare ca urmare a încetării contractelor de leasing, asigurările obligatorii RCA rămân în vigoare până la expirarea perioadei de valabilitate înscrise în documentele de asigurare, fără modificarea primei de asigurare, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

— noii proprietari sunt utilizatorii prevăzuți în documentele de asigurare; și

— asigurătorul a încasat integral prima de asigurare aferentă perioadei de valabilitate.

Art. 31. — (1) Pentru vehiculele care se radiază din circulație sau pentru care asiguratul nu mai are calitatea de titular al înmatriculării/înregistrării în perioada de asigurare, prima de asigurare aferentă perioadei cuprinse între data începerii și data încetării răspunderii asigurătorului RCA se calculează prin însumarea primelor lunare stabilite în tariful de prime al asigurătorului RCA, corespunzător numărului de luni întregi cuprinse în perioada de valabilitate a asigurării.

(2) În situațiile menționate la alin. (1) asigurătorul este obligat să restituie asiguratului, la cererea scrisă a acestuia, însoțită de documentele doveditoare, diferența dintre prima de asigurare plătită și cea calculată conform alin. (1), numai în cazurile în care nu s-au plătit sau nu se datorează despăgubiri pentru evenimente produse în perioada de valabilitate a asigurării.

Art. 32. — În cazul în care asiguratul nu respectă obligația de a înștiința asigurătorul RCA cu privire la modificarea informațiilor cuprinse în polița de asigurare, referitoare la vehicul și la proprietarul sau utilizatorul acestuia, asigurătorul RCA nu va fi obligat să returneze diferența de primă plătită.

Obligațiile asiguratului

Art. 33. — (1) Asiguratul este obligat, în cel mai scurt timp, să înștiințeze asigurătorul RCA cu privire la producerea evenimentului și să precizeze împrejurările cu privire la acest eveniment, iar pe parcursul investigațiilor referitoare la acest eveniment să procedeze în conformitate cu instrucțiunile primite de la asigurător.

(2) Asiguratul este obligat, în cel mai scurt timp, să înștiințeze asigurătorul RCA în scris cu privire la faptul că:

a) partea prejudiciată a solicitat despăgubirea de la acesta;

b) procedurile penale sau administrative au fost îndreptate împotriva lui în legătura cu evenimentul produs și să informeze asigurătorul RCA imediat cu privire la demersul acestor proceduri, precum și la rezultatul acestora;

c) partea prejudiciată și-a exercitat dreptul de a fi despăgubită prin înaintarea unei cereri către o instanță judecătorească sau către o altă autoritate, în situația în care asiguratul află despre acest lucru;

d) informațiile înscrise în polița de asigurare RCA au suferit modificări intervenite în timpul valabilității asigurării.

Art. 34. — Asiguratul este obligat, în cel mai scurt timp, să ofere părții prejudiciate, la cererea acesteia, informațiile necesare pentru formularea cererii de despăgubire, în special numele și prenumele și locul de rezidență ale persoanei care a condus vehiculul asigurat în momentul producerii daunei; numele, prenumele și locul de rezidență sau denumirea, sediul proprietarului ori utilizatorului vehiculului; denumirea, sediul asigurătorului care a emis polița de asigurare RCA, seria și numărul poliței de asigurare RCA, precum și numărul de înmatriculare/înregistrare al vehiculului asigurat ori numărul de identificare al acestuia.

Despăgubirea

Art. 35. — Persoana prejudiciată are dreptul să înainteze cererea de despăgubire către asigurătorul RCA, în cazul producerii unui risc acoperit prin asigurarea obligatorie RCA, potrivit prezentelor norme, sau către Fondul de protecție a victimelor străzii, în cazul producerii unui risc acoperit din acest fond, potrivit art. 25¹ din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, ori către BAAR, în calitatea sa de birou gestionar.

Art. 36. — (1) Despăgubirea se efectuează de către asigurătorul RCA în maximum 15 zile de la data la care asigurătorul a definitivat investigația necesară evaluării sumei pe care este obligat să o plătească sau de la data la care asigurătorul a primit o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la suma de despăgubire pe care este obligat să o plătească.

(2) Asigurătorul RCA este obligat să desfășoare investigația privind producerea accidentului, în termen de cel mult 3 luni de la data avizării producerii evenimentului asigurat, în condițiile în care respectivul accident nu face obiectul unor cercetări efectuate de autoritățile publice. În termen de cel mult 3 luni de la avizarea producerii evenimentului asigurat de către partea prejudiciată ori asigurat, asigurătorul RCA este obligat fie:

a) să răspundă cererii părții solicitante, formulând oferta de despăgubire potrivit propriilor investigații cu privire la producerea evenimentului asigurat, în cazul în care se dovedește îndeplinirea condițiilor de asigurare și producerea riscurilor acoperite prin asigurarea obligatorie RCA; fie

b) să notifice părții prejudiciate cu privire la motivele pentru care nu a aprobat, în totalitate sau parțial, pretențiile de despăgubire.

(3) Asigurătorul RCA este obligat să elibereze asiguratului, în termen de 15 zile de la înregistrarea solicitării acestuia, un certificat privind daunele înregistrate în baza contractului de asigurare, pe parcursul ultimilor 5 ani de relații contractuale, sau absența acestor daune.

Art. 37. — Dacă asigurătorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenul prevăzut la art. 36 sau și le îndeplinește defectuos, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea, la suma de despăgubire convenită, care se plătește de asigurător, se aplică o penalizare de 0,1%, calculată pentru fiecare zi de întârziere.

PARTEA a II-a

Norme tehnice privind avizarea, constatarea prejudiciilor și plata despăgubirilor

TITLUL I

Avizarea și constatarea prejudiciilor

Art. 38. — (1) Pentru acoperirea prejudiciilor suferite în urma producerii unor accidente de vehicule, persoanele prejudiciate depun o cerere de despăgubire la asigurătorul RCA cu care proprietarul sau utilizatorul vehiculului, răspunzător de producerea accidentului, a încheiat asigurarea obligatorie RCA,

la reprezentanța de despăgubiri sau la Fondul de protecție a victimelor străzii.

(2) Depunerea cererii de despăgubire cu privire la producerea evenimentului asigurat prin polița de asigurare RCA reprezintă avizare de daună și obligă asigurătorul RCA răspunzător să deschidă dosarul de daună, să efectueze constatarea pagubelor, să comunice în scris părții prejudiciate cu privire la documentele ce trebuie depuse pentru soluționarea cererii de despăgubire și să soluționeze cererea de despăgubire în termenul legal.

Art. 39. — (1) În cazul în care, pentru recuperarea pagubei materiale, persoana păgubită se adresează asigurătorului său de bunuri, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor sunt opozabile asigurătorului RCA al persoanei vinovate.

(2) În situația respectării prevederilor alin. (1), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea plătită de la asigurătorul RCA al persoanei vinovate fără ca asigurătorul RCA să fie îndreptățit să respingă o astfel de cerere.

(3) Eventuala diferență de despăgubire, dacă este justificată, rămâne pe contul asigurării facultative, neputând fi recuperată de la asigurat, persoana vinovată, dacă despăgubirea plătită din asigurarea facultativă nu depășește limita de despăgubire ce poate fi acordată de asigurătorul RCA pentru prejudiciile cauzate în unul și același accident de vehicul, prevăzută în polița de asigurare.

Art. 40. — (1) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se semnează de toate persoanele care iau parte la întocmirea acestuia.

(2) Eventualele obiecții ale părților cu privire la prejudiciile constatate vor fi menționate în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

(3) Eventualele modificări în cuprinsul procesului-verbal trebuie certificate sub semnătura persoanelor precizate la alin. (1).

(4) Dacă prin demontarea sau reparația bunului avariat au rezultat și alte pagube produse ca urmare a accidentului, ce nu au putut fi constatate inițial, se va întocmi un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu participarea aceluiași persoane care au luat parte la constatarea inițială.

Art. 41. — După efectuarea constatării, asigurătorul RCA este obligat să elibereze persoanei prejudiciate o copie a procesului-verbal de constatare a pagubelor sau o notă de constatare, în care să se indice și numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în unul și același accident și soluțiile tehnice adoptate: înlocuire sau reparație, precum și lista documentelor necesare a fi depuse de către păgubit pentru finalizarea dosarului de daună și efectuarea plății.

Art. 42. — Asigurătorii RCA pot acorda despăgubiri și în cazul în care persoana păgubită a procedat la repararea vehiculului avariat înainte ca asigurătorii să efectueze constatarea prejudiciului, dacă împrejurările și cauzele producerii evenimentului asigurat, precum și cuantumul pagubei rezultă din actele aflate la dosar. În asemenea situații stabilirea mărimii cuantumului pagubelor se face în baza datelor consemnate în constatarea amiabilă, în actele încheiate de organele de poliție, de unitățile de pompieri sau de celelalte autorități publice competente, a documentațiilor privind costul efectiv al reparațiilor efectuate, coroborate cu prețurile practicate de unitățile de specialitate, a declarațiilor scrise ale părților implicate în accident și ale martorilor cu privire la accidentul produs, precum și a altor dovezi prezentate, coroborate cu propriile constatări ale asigurătorului, rezultate în urma examinării reparațiilor executate la vehicul și, după caz, a înlocuirii eventualelor părți componente sau piese avariate, precum și cu

investigațiile în legătură cu dinamica accidentului, localizarea acestuia etc. Și în aceste cazuri datele constatate vor fi consemnate în procesul-verbal de constatare a pagubelor la vehicule, care va fi semnat de toate persoanele care iau parte la întocmirea acestuia.

TITLUL II

Stabilirea despăgubirilor

Art. 43. — Despăgubirile se stabilesc în conformitate cu art. 43 și 54 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, pe baza elementelor cuprinse în formularul „Constatare amiabilă de accident” ori pe actele eliberate de persoanele care au competențe să constate accidentele de vehicule, pe înștiințarea sau pe procesul-verbal de constatare a pagubelor întocmit de asigurător ori prin hotărâre judecătorească.

Art. 44. — (1) Stabilirea despăgubirilor se poate face în cazurile în care, din constatarea amiabilă de accident ori din actele eliberate de persoanele care au competențe să constate accidentele de vehicule, din înștiințarea sau din procesul-verbal de constatare a pagubelor întocmit de asigurător, rezultă răspunderea civilă a proprietarului sau a conducătorului vehiculului asigurat în producerea pagubei, iar persoana păgubită face dovada prejudiciului suferit.

(2) În cazul avarierii sau al distrugerii bunurilor, dacă autoritățile publice nu au competența să constate și/sau să cerceteze accidentele de vehicule ori nu au reținut elemente determinante cu privire la cauzele și la împrejurările producerii accidentului de vehicule ori la pagubele cauzate, acestea pot fi dovedite prin orice mijloc legal de probă.

Art. 45. — Despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească, în cazul în care:

1. se formulează pretenții de despăgubiri pentru lipsa de folosință a bunului avariat ori distrus, pentru partea respectivă de despăgubire, cu excepția lipsei de folosință a mijloacelor de transport cu care persoana prejudiciată își realizează obiectul de activitate și pentru care deține licență și autorizare în acest sens, dar numai pentru timpul normat necesar efectuării reparației pagubelor produse la mijloacele de transport. Partea de despăgubire aferentă lipsei de folosință se determină luându-se în calcul tarifele pentru transporturi de mărfuri sau de persoane, practicate de păgubit la data producerii pagubei. Sarcina probei aparține păgubitului și se face cu înscrisuri doveditoare;

2. se formulează pretenții de despăgubiri pentru: hârtii de valoare, acte, manuscrise, bijuterii, pietre prețioase, obiecte de artă, obiecte din platină, aur sau argint, mărci poștale, timbre, precum și pentru dispariția sau distrugerea banilor;

3. nu se pot trage concluzii cu privire la persoana răspunzătoare de producerea prejudiciului, la cauzele și împrejurările producerii accidentului, precum și la cuantumul prejudiciilor produse.

Art. 46. — În cazul în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces penal, despăgubirile pot fi stabilite, dacă:

1. potrivit legii, acțiunea penală a fost stinsă prin împăcarea părților;

2. deși hotărârea instanței penale a rămas definitivă și irevocabilă, stabilirea despăgubirilor civile ar urma să se facă ulterior;

3. deși acțiunea penală nu poate fi stinsă prin împăcarea părților, sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) s-a dat rechizitoriu de trimitere în judecată sau din actele încheiate de autoritățile publice, semnate fără obiecții de proprietarul, utilizatorul ori conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului, rezultă cu certitudine atât răspunderea civilă a acestora, prejudiciile cauzate, cât și vinovăția penală a conducătorului auto care urmează să fie trimis în judecată după finalizarea cercetărilor aflate în curs;

b) persoana prejudiciată își ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parțial sau total, despăgubirea primită, în funcție de hotărârea instanței penale în ceea ce privește fapta, făptuitorul și vinovăția.

Art. 47. — La stabilirea despăgubirii, în cazul avarierii sau al distrugerii bunurilor, se iau ca bază de calcul pretențiile formulate de persoanele păgubite, ținând cont de prevederile legale privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, fără a se depăși valoarea acestora din momentul producerii accidentului și nici limitele de despăgubire stabilite prin polița de asigurare RCA.

Art. 48. — (1) În cazul în care cuantumul despăgubirilor ca urmare a avarierii ori a distrugerii bunurilor aparținând mai multor persoane în unul și același accident de vehicul depășește, la data producerii accidentului, limita de despăgubire stabilită prin polița de asigurare RCA, exclusiv cheltuielile făcute în procesul civil, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea pagubei, despăgubirile se acordă, în limita acestei sume, fiecărei persoane păgubite, proporțional cu raportul dintre limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare și totalul cuantumului despăgubirilor.

(2) În cazul în care cuantumul despăgubirilor ca urmare a vătămarilor corporale sau a decesului mai multor persoane în unul și același accident de vehicul depășește, la data producerii accidentului, limita de despăgubire stabilită prin documentul de asigurare RCA, exclusiv cheltuielile făcute în procesul civil, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea prejudiciului, despăgubirile se acordă în limita acestei sume, proporțional cu prejudiciul suferit de fiecare persoană vătămată, fără însă a se depăși, la data producerii accidentului, pentru fiecare persoană accidentată, limita de despăgubire pe persoană, stabilită prin polița de asigurare RCA.

Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale sau de deces

Art. 49. — La stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale sau al decesului unor persoane, se au în vedere următoarele:

1. în caz de vătămare corporală:

a) diferența dintre veniturile nete ale persoanei vătămate, probate cu documente fiscale, și indemnizația primită din fondurile persoanei juridice sau fizice la care salariatul își desfășoară activitatea și/sau, după caz, din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical;

b) venitul mediu lunar net realizat din activități desfășurate de persoana vătămată, probat cu documente justificative, în cazul persoanelor care nu au calitatea de salariat;

c) salariul de bază minim brut pe economie, în cazul persoanelor păgubite aflate la data producerii accidentului în ultimul an de studii sau de calificare;

d) eventualele cheltuieli prilejuite de accident — cheltuieli cu transportul persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, pentru recuperare, pentru proteze, pentru alimentație suplimentară, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, și care nu sunt suportate din fondurile de asigurări sociale prevăzute de reglementările în vigoare;

e) cheltuielile cu îngrijitori pe perioada incapacității de muncă, dacă prin certificatul medical se recomandă acest lucru, însă nu mai mult decât salariul de bază minim brut pe economie;

f) daunele morale: în conformitate cu legislația și jurisprudența din România;

2. în caz de deces:

a) cheltuielile de înmormântare, inclusiv pentru piatra funerară, precum și cele efectuate cu îndeplinirea ritualurilor religioase, probate cu documente justificative;

b) cheltuielile de transport al cadavrului, inclusiv cele de îmbălsămare, probate cu documente justificative, de la localitatea unde a avut loc decesul până la localitatea în care se face înmormântarea;

c) veniturile nete nerealizate și alte eventuale cheltuieli rezultate în perioada de la data producerii accidentului și până la data decesului, prevăzute la pct. 1, dacă acestea au fost cauzate de producerea accidentului;

d) daunele morale: în conformitate cu legislația și jurisprudența din România.

Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau al distrugerii vehiculelor

Art. 50. — (1) Despăgubirile pentru vehicule nu pot depăși cuantumul pagubei, valoarea vehiculului la data producerii accidentului și nici limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA.

(2) Prin *valoare rămasă* se înțelege valoarea acelor părți din vehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile, cuprinsă între 0,1% și cel mult 25% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului.

(3) Cuantumul pagubei la vehicule este egal cu costul reparațiilor părților componente sau ale pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum și cele de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare ca urmare a pagubelor produse prin respectivul accident de vehicul, stabilite la prețurile practicate de unitățile de specialitate, la care se adaugă cheltuielile de transport ale vehiculului, precum și cele efectuate pentru limitarea pagubelor, dovedite cu documente justificative, potrivit art. 55. Prin *unități de specialitate* se înțelege persoanele juridice legal autorizate, care au în obiectul lor de activitate comercializarea de vehicule, părți componente, piese înlocuitoare și a materialelor pentru acestea, cu excepția celor în regim de consignație, și/sau executarea de lucrări de întreținere și reparație la vehicule.

(4) La avarierea unui ansamblu sau subansamblu se ia în considerare înlocuirea numai a părților componente sau a pieselor care au fost avariate.

(5) Prin *părți componente sau piese care necesită înlocuirea* se înțelege numai cele a căror reparație sau folosire, chiar reparate, nu mai este posibilă din punct de vedere tehnic din cauza gradului de avariere a acestora ori, cu toate că reparația

este posibilă, costul de reparație, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum și cele de demontare și montare aferente depășesc valoarea de nou a părții componente sau a piesei respective, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum și cele de demontare și montare aferente.

(6) Se consideră că a fost necesară revopsirea integrală a vehiculului atunci când părțile avariate din cauza accidentului reprezintă minimum 50% din suprafața totală exterioară a vehiculului respectiv.

(7) Prețurile părților componente, ale pieselor înlocuitoare noi și ale materialelor sunt cele practicate de unitățile de specialitate.

(8) În cazurile în care pentru repararea vehiculelor a fost necesară procurarea directă de către deținător a unor părți componente, piese sau materiale, cu plata în valută, costul acestora este egal cu costul de achiziție prevăzut în actele de cheltuieli prezentate, inclusiv cheltuielile de transport, taxe vamale, la care se adaugă TVA aferent, echivalat în lei la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data efectuării plății facturii de către păgubit, pentru piesele și materialele cumpărate din spațiul Uniunii Europene. Dacă piesele și materialele necesare efectuării reparației vehiculului sunt cumpărate din afara spațiului Uniunii Europene, costul acestora este egal cu costul de achiziție prevăzut în actele de cheltuieli prezentate, inclusiv cheltuielile de transport și orice alte taxe legate direct de importul acestora, în strictă conformitate cu prevederile legale în vigoare la data efectuării operațiunii, prevederi care se regăsesc în actele normative emise de Ministerul Economiei și Finanțelor. În aceste cazuri costul părților componente, al pieselor sau al materialelor nu va depăși prețurile de vânzare practicate de unitățile de specialitate din România, dacă acestea sunt comercializate și în România.

(9) Costul reparațiilor efectuate la vehicule se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitățile de specialitate.

(10) În cazul în care reparațiile vehiculului se efectuează în regie proprie sau se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparațiilor, costul acestora se stabilește pe baza evaluării asigurătorului și, dacă este cazul, a documentelor justificative privind plățile făcute, prezentate ulterior efectuării reparațiilor. În astfel de cazuri cheltuielile cu manopera și costul reparațiilor nu pot depăși, pentru părți componente, piese sau materiale, prețurile de vânzare și tarifele pentru manoperă practicate de unitățile de specialitate.

(11) Dacă pentru unele părți componente sau piese ale vehiculului nu există prețuri practicate de unitățile de specialitate, valoarea de nou a acestora se stabilește pe baza prețurilor din cataloagele pentru piese de schimb sau, în lipsă, prin asimilare cu prețurile din cataloage ori cu cele practicate de unitățile de specialitate, pentru părțile componente ori piesele unor vehicule similare. În cazul în care prețurile din cataloage sunt exprimate în valută, se va calcula echivalentul în lei la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data producerii accidentului.

(12) Despăgubirile nu pot depăși:

a) cuantumul despăgubirii, valoarea vehiculului la data producerii evenimentului și nici limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA, în cazul unei daune totale, în situația în care păgubitul face dovada reparării vehiculului;

b) cuantumul despăgubirii, diferența dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă și

nici limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA, în cazul unei daune totale, în situația în care păgubitul nu face dovada reparării vehiculului, și în cazul daunelor parțiale.

(13) *Dauna totală* se definește ca fiind situația în care quantumul daunei, așa cum a fost definit la alin. (3), depășește 75 % din valoarea vehiculului la data producerii evenimentului.

Stabilirea despăgubirii pentru cuplul tractor-remorcă/semiremorcă

Art. 51. — (1) Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente a remorcilor/semiremorcilor are acoperire doar dacă acestea nu sunt atașate unui vehicul tractor.

(2) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este atașată vehiculului tractor, răspunderea aparține vehiculului tractor.

(3) Asigurătorul vehiculului tractor are obligația de a despăgubi partea prejudiciată, având totuși posibilitatea exercitării dreptului de regres asupra asigurătorului remorcii/semiremorcii în cazul în care poate dovedi că dauna s-a produs ca urmare a unei defecțiuni tehnice a remorcii/semiremorcii, care nu putea fi observată de către conducătorul auto.

(4) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este atașată vehiculului tractor, despăgubirea va fi suportată, în funcție de situațiile mai jos prezentate, de către:

a) asigurătorul vehiculului tractor, în situația în care vehiculul tractor este identificat și asigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;

b) fondul de protecție a victimelor străzii, în situația în care vehiculul tractor este identificat și neasigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;

c) asigurătorul remorcii/semiremorcii, în situația în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată și asigurată;

d) fondul de protecție a victimelor străzii, în situația în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată și neasigurată.

Art. 52. — (1) Valoarea vehiculului la data producerii accidentului se stabilește scăzându-se din valoarea de nou a acestuia uzura corespunzătoare.

(2) Modalitatea de stabilire a valorii de nou și a uzurii corespunzătoare, prevăzute de prezentele norme, se aplică inclusiv în cazul despăgubirii stabilite prin hotărâre judecătorească.

Art. 53. — Prin *valoarea de nou a vehiculelor* se înțelege:

a) pentru vehiculele de producție românească, prețul de comercializare de nou la data producerii accidentului, conform:

— facturilor de achiziție sau facturilor *pro forma* de leasing, în cazul vehiculelor achiziționate de nou de către proprietar;

— listelor de prețuri de la unități de specialitate din România;

b) pentru vehiculele de producție străină, prețul de comercializare de nou la data producerii accidentului, conform:

— facturilor de achiziție sau facturilor *pro forma* de leasing în cazul vehiculelor achiziționate de nou de către proprietar de la unități de specialitate din România;

— listelor de prețuri de la unități de specialitate din România; sau, în lipsa acestora,

— pe baza cataloagelor de specialitate, echivalat în lei la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data producerii accidentului;

c) pentru tipurile de vehicule la care nu există prețuri stabilite sau pentru tipuri ori modele care nu se mai fabrică, ultimul preț de comercializare (de nou) al aceluși tip/model de vehicul, comunicat de producător, sau valoarea stabilită prin asimilare cu prețul de vânzare de nou al unor vehicule care au aspect și caracteristici tehnice similare, din producția internă ori externă.

Art. 54. — (1) Uzura vehiculului avariat se stabilește în raport cu vechimea, utilizarea și starea de întreținere ale acestuia la data producerii accidentului. La stabilirea uzurii se ține seama de costul reparațiilor curente ori capitale, inclusiv de costul de înlocuire a părților componente sau a pieselor executate înainte de accident, pentru menținerea stării tehnice corespunzătoare a vehiculului. Valoarea acestora se stabilește în baza documentațiilor privind costul efectiv al reparațiilor sau al înlocuirilor respective.

(2) Criteriile pentru stabilirea uzurii în cazul pagubelor produse la vehicule sunt cele prevăzute în tabelul nr. 1 și 2, prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 55. — Se acordă despăgubiri și pentru:

1. acoperirea cheltuielilor făcute în vederea limitării pagubelor, dacă au fost necesare ca urmare a accidentului și dacă sunt probate cu documente justificative;

2. în cazul vehiculelor avariate care nu se mai pot deplasa prin forța proprie:

a) acoperirea cheltuielilor de transport al vehiculului, cu excepția cazurilor de daună totală, la unitatea de specialitate din România cea mai apropiată de locul accidentului care poate face reparația sau la locul cel mai apropiat de adăpostire a vehiculului;

b) cheltuielile de transport până la localitatea de domiciliu al persoanelor care au efectuat voiajul în vehiculul avariat, fără a se putea depăși tariful prevăzut pentru transportul cu avionul — clasa economic;

c) cheltuielile de transport al mărfurilor aflate în vehicul, inclusiv remorca/semiremorca tractată de acesta, până la destinație;

d) cheltuielile prevăzute mai sus trebuie probate cu documente justificative.

Art. 56. — În cazul persoanei păgubite cu domiciliul/sediul în străinătate, deținătoare a vehiculului înmatriculat în străinătate:

1. dacă reparația s-a efectuat în străinătate, despăgubirile urmând a se plăti în valută, costul reparației este cel prevăzut în documentația de reparație, avându-se în vedere avariile constatate de asigurător, precum și eventualele avarii suplimentare constatate cu ocazia efectuării reparației, dacă producerea acestora se justifică prin dinamica accidentului;

2. în cazul în care reparația s-a făcut în România și se solicită plata despăgubirii în valută, calcularea în valută a costurilor reparației, stabilite în lei, se face la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data la care păgubitul a efectuat plata facturii de reparație;

3. în cazul în care se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparațiilor, costul pagubelor se stabilește pe baza evaluării făcute de asigurător, avându-se în vedere constatările făcute de autoritățile publice competente, cumulul de elemente reținute din descrierea accidentului, care rezultă din constatarea amiabilă de accident, cercetările efectuate de asigurător în

legătură cu dinamica accidentului și întinderea prejudiciului, precum și, dacă este cazul, documentele prezentate ulterior privind plățile efectiv făcute de cel păgubit. Calcularea în valută a despăgubirilor stabilite în lei se face la cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României la data propunerii făcute de către asigurător persoanei păgubite și acceptate de aceasta;

4. în cazul în care se solicită plata în lei a despăgubirii stabilite în valută, se va calcula echivalentul în lei al acesteia, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data propunerii făcute de către asigurător persoanei păgubite și acceptate de aceasta;

5. calcularea în valută a limitelor privind cuantumul despăgubirilor stabilite potrivit art. 24 se face la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data producerii accidentului.

Art. 57. — În cazurile în care despăgubirile urmează să fie recuperate potrivit art. 58 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, suma de recuperat reprezintă:

a) despăgubirea stabilită în lei, în cazul în care plata acesteia s-a făcut de către asigurător în lei;

b) despăgubirea stabilită și plătită în valută, echivalată în lei la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data efectuării plății externe de către asigurător.

Criterii pentru stabilirea uzurii în cazul pagubelor produse la vehicule

Art. 58. — (1) Pentru stabilirea valorii vehiculelor la data producerii evenimentului asigurat, din valoarea de nou a acestora se scade uzura valorică. Prin *uzură valorică* se înțelege acea parte din valoarea vehiculului ce se pierde prin vechime, întrebuințare sau stare de întreținere.

(2) Uzura valorică se calculează prin aplicarea unui coeficient de uzură asupra valorii de nou a vehiculului la data producerii evenimentului asigurat.

(3) Coeficientul de uzură se stabilește în funcție de gradul de întrebuințare, kilometri parcurși cu vehiculul, precum și de vechimea în exploatare, exprimată în unități de timp: ani, diferențiată pe categorii de vehicule, potrivit tabelelor coeficienților de uzură nr. 1 și 2, prevăzute în anexa nr. 3.

(4) Pentru stabilirea coeficientului de uzură a unui vehicul sunt necesare:

a) data introducerii în exploatare de nou a vehiculului respectiv, menționată în documentele de identificare a acestuia: carte de identitate, certificat de înmatriculare etc. sau, în lipsă, anul de fabricație de pe placa de origine a vehiculului;

b) parcursul în kilometri realizat de vehiculul respectiv de la data introducerii lui în exploatare de nou și până la data producerii evenimentului asigurat.

Art. 59. — (1) În cazul vehiculelor la care se cunosc datele menționate la art. 58 alin. (4), pentru stabilirea coeficientului de uzură a vehiculului avariat se caută în tabelul coeficienților de uzură linia corespunzătoare vechimii în exploatare, în ani, și coloana corespunzătoare stării de întreținere medie, la intersecția cărora se va găsi coeficientul de uzură respectiv. Coeficienții de uzură sunt determinați pentru un parcurs mediu anual de:

— 15.000 km pentru vehicule cu masa totală maximă autorizată de până la 3,5 t și pentru cele al căror număr de locuri pe scaune nu este mai mare de 9;

— 20.000 km pentru vehicule cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 t și pentru cele al căror număr de locuri pe scaune este mai mare de 9.

(2) În cazul în care există diferențe între parcursul real și cel rezultat utilizându-se media anuală, coeficientul corespunzător stării de întreținere medie se va corecta cu 0,5% pentru fiecare 1.000 km, fără a se putea depăși coeficienții corespunzători stărilor de întreținere bună sau satisfăcătoare.

(3) Corecția se face prin adunare, dacă parcursul real este mai mare decât parcursurile medii menționate la alin. (1) ori prin scădere, dacă parcursul real este mai mic.

Art. 60. — (1) Pentru vehiculele la care nu se cunoaște parcursul în km, realizat până la data producerii evenimentului asigurat, sau acesta nu este în concordanță cu starea tehnică a vehiculului respectiv, coeficientul de uzură a vehiculului avariat se stabilește în funcție de vechimea în exploatare și de starea de întreținere a acestuia, prevăzute în tablele coeficienților de uzură nr. 1 și 2.

(2) Starea de întreținere a unui vehicul se clasifică în: bună, medie și satisfăcătoare.

(3) Stabilirea stării de întreținere a vehiculului se face potrivit stării acestuia dinainte de producerea evenimentului asigurat, pe baza criteriilor de mai jos:

a) stare de întreținere bună — vehiculul prezintă: integritatea elementelor caroseriei, barelor de protecție și capacelor de roți; vopseaua intactă, fără exfolieri sau urme aparente de rugină a tablei; tapițeria fără pete, urme de uzură prematură sau rupturi; cauciucuri uzate uniform, fără să prezinte uzuri accentuate pe flancuri, ca urmare a unui reglaj necorespunzător al direcției; motorul fără scurgeri de ulei pe părțile laterale sau pe capotașele interioare ale spațiului afectat acestuia;

b) stare de întreținere medie — vehiculul prezintă: deformări ale caroseriei, barelor de protecție sau capacelor de roți până la 10 dm², însumat pe întreaga suprafață exterioară; degradări ale vopselei în ceea ce privește luciul, cu urme de rugină aparentă pe o suprafață totală până la 10 dm², cu exfolieri pe o suprafață totală până la 1 cm²; pete pe tapițeria scaunelor;

c) stare de întreținere satisfăcătoare — vehiculul prezintă: deformări ale caroseriei, barelor de protecție și capacelor de roți mai mari de 10 dm², însumat pe întreaga suprafață exterioară; degradări ale vopselei, pierderea totală a luciului, cu exfolieri pe o suprafață totală mai mare de 1 cm², cu urme pronunțate de rugină aparentă și zgârieturi; tapițeria deteriorată și murdară; cauciucurile uzate neuniform, cu accentuări pe unul dintre flancuri, ca urmare a unui reglaj necorespunzător al direcției; motorul cu urme de ulei pe părțile superioare și laterale ca urmare a scurgerilor la capacul distribuției, al chiulasei sau pe lângă garniturile de etanșare; joc mare la volanul direcției.

(4) Cunoscându-se data introducerii în exploatare de nou și starea sa de întreținere justificată tehnic, pentru stabilirea coeficientului de uzură a vehiculului avariat se caută în tabelul coeficienților de uzură linia orizontală corespunzătoare vechimii în exploatare, în ani, a acestuia și se stabilește un coeficient de uzură cuprins între cei corespunzători stării de întreținere bună și satisfăcătoare.

Art. 61. — (1) Pentru vehiculele care aveau executate înainte de data producerii evenimentului asigurat reparații curente, inclusiv înlocuiri ale părților componente sau ale pieselor originale, stabilirea coeficientului de uzură se face pe baza relației:

$U_r = U \times K$, în care:

U_r = coeficientul de uzură recalculat al vehiculului;

U = coeficientul de uzură rezultat din tabelele coeficienților de uzură, în baza datelor determinate potrivit art. 59;

K = coeficientul de corecție a uzurii $(A-a)/A$,

în care:

A = valoarea de nou a vehiculului avariat;

a = costul total al reparațiilor curente, inclusiv al înlocuirilor de părți componente sau de piese originale executate înainte de data producerii evenimentului asigurat, exclusiv cele efectuate ca urmare a unor accidente ori a unor defecte de fabricație, pentru menținerea sau îmbunătățirea stării tehnice corespunzătoare a vehiculului, în baza documentațiilor privind costul efectiv al acestora.

(2) Nu se pot lua în calcul coeficienți de uzură (U) inferiori coeficienților minimali sau superiori celor maximali, pentru vechimea în exploatare, parcursul realizat și starea de întreținere a vehiculului avariat, prevăzuți în tabelele coeficienților de uzură nr. 1 și 2.

Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau al distrugerii altor bunuri

Art. 62. — (1) Despăgubirile pentru clădiri, construcții sau alte bunuri se stabilesc pe baza prețurilor existente pe piață la data producerii riscului asigurat, în limitele de despăgubire stabilite potrivit art. 24.

(2) În cazul în care persoanele păgubite prezintă documentații tehnice: devize de reparații sau alte evaluări, acestea pot fi luate în considerare la stabilirea despăgubirii, după verificarea prealabilă făcută de asigurător.

Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării sau al pieirii animalelor

Art. 63. — (1) Despăgubirile pentru animale se stabilesc pe baza valorii de pe piață locală a animalului respectiv la data producerii accidentului.

(2) Păgubitul va prezenta actul justificativ din care să rezulte că este proprietarul animalului respectiv.

TITLUL III

Plata despăgubirilor

Art. 64. — (1) După acceptarea ofertei de despăgubire, persoana prejudiciată va preciza modalitatea de plată: în numerar sau prin ordin de plată, în contul bancar personal ori în contul bancar al unității de specialitate care a efectuat reparația.

(2) În cazul în care în drepturile persoanei prejudiciate s-a subrogat asigurătorul acesteia, conform prevederilor art. 22 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, asigurătorul RCA efectuează plata despăgubirilor astfel:

a) dacă nu există obiecții asupra sumelor solicitate, acestea se vor achita în cel mult 15 zile calendaristice de la data avizării scrise, efectuată de asigurătorul subrogat în drepturile persoanei păgubite, însoțită de documentele justificative. Avizarea de plată poate fi făcută la sediul social sau la oricare dintre unitățile teritoriale ale asigurătorului RCA care desfășoară activități de constatare, de lichidare a daunelor auto și de efectuare a plăților de despăgubiri. Acțiunea în justiție împotriva asigurătorului RCA poate fi exercitată, în mod alternativ, la oricare dintre sediile asigurătorului, respectiv sediul social ori sucursala care a emis polița de asigurare RCA sau sucursala care a lichidat dauna;

b) dacă există obiecții întemeiate asupra sumelor solicitate, acestea se vor comunica asigurătorului CASCO în termenul prevăzut la lit. a), urmând ca în termen de cel mult 30 de zile

calendaristice de la soluționarea obiecțiilor să se efectueze plata.

(3) În cazul neformulării obiecțiilor în termen de 30 de zile, asigurătorul RCA nu mai poate emite obiecțiuni, datoria devenind scadentă.

(4) Dacă asigurătorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenele prevăzute la alin. (2) și (3) sau și le îndeplinește defectuos, la suma solicitată pentru plata asigurătorului RCA se aplică o penalizare de 0,1%, calculată pentru fiecare zi de întârziere.

Art. 65. — (1) Odată cu încasarea despăgubirii, partea prejudiciată va menționa în scris că a fost integral despăgubită pentru prejudiciile suferite și că nu mai are nicio pretenție de la asigurătorul RCA și de la asigurat în legătură cu prejudiciul respectiv, dacă despăgubirea plătită nu depășește limita de despăgubire ce poate fi acordată de asigurător pentru prejudiciile cauzate în unul și același accident de vehicul, prevăzută în polița de asigurare RCA.

(2) Declarația de acceptare a despăgubirii, prevăzută la alin. (1), va fi dată de asigurătorul CASCO în cazurile de regres.

(3) În situația efectuării plății de către asigurătorul RCA direct în contul indicat în declarația de acceptare a despăgubirii de către persoana prejudiciată, aceasta se consideră a fi integral despăgubită dacă în termen de 30 de zile de la data intrării sumei în contul său bancar nu a notificat asigurătorului RCA eventualele obiecții referitoare la cuantumul despăgubirii, dacă plata efectuată conține elementele necesare identificării acesteia de către creditor.

TITLUL IV

Dispoziții finale

Art. 66. — (1) În cazurile în care despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească, asigurătorul RCA va acorda despăgubiri în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă.

(2) În cazul obligării la prestații bănești periodice, sumele stabilite în condițiile prevăzute la alin. (1) se vor plăti până la reducerea sau încetarea stării de nevoie ori a incapacității de muncă, ținându-se seama de deciziile de pensionare, de certificatele medicale și de alte dovezi care stabilesc aceste situații, cu respectarea limitelor de despăgubire stabilite prin polița de asigurare RCA.

Art. 67. — În cazul în care după plata despăgubirilor pentru vătămări corporale, stabilite prin hotărâre a organului de jurisdicție competent, intervine decesul victimei ca urmare a aceluiași accident, se va recalcula despăgubirea potrivit prevederilor art. 49 pct. 2.

Art. 68. — Asigurătorii RCA sunt obligați să comunice asiguraților condițiile privind această asigurare, prevăzute de prezentele norme.

Art. 69. — Pentru respectarea intereselor asiguraților, Comisia de Supraveghere a Asiguraților, prin atribuțiile sale, analizează și rezolvă eventualele reclamații primite de la asigurați sau de la alte persoane fizice și juridice care apelează la serviciile societăților din domeniul asigurărilor.

Art. 70. — Nerespectarea prevederilor prezentelor norme de către societățile de asigurare se sancționează în condițiile și potrivit prevederilor Legii nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 71. — Anexele nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6a), 6b), 7, 7a) și 8 fac parte integrantă din prezentele norme.

1. CARTE INTERNAȚIONALĂ DE ASIGURARE PENTRU VEHICULE
1. INTERNATIONAL MOTOR INSURANCE CARD
1. CARTE INTERNATIONALE D'ASSURANCE AUTOMOBILE

2. EMISĂ SUB AUTORIZAREA: BIROUL ASIGURĂRIILOR DE AUTOVEHICULE DIN ROMÂNIA
2. ISSUED UNDER THE AUTHORITY OF: ROMANIAN MOTOR INSURERS' BUREAU

3. VALABILITATE-VALID
DE LA - FROM PÂNĂ LA - TO
Ziua / Day Luna / Month Anul / Year Ziua / Day Luna / Month Anul / Year
(Aceste două date inclusiv / Both Dates inclusive)

4. Codul țării/Codul asigurătorului/Seria și Numărul poliței
Country Code/Insurer's Code/Serial and Policy Numbers
RO/XX/YYY/SS
123456789

5. Nr. de circulație sau, în lipsă, nr. șasiului sau nr. de motor
Registration No. (or if none) Chassis or Engine No.:

6. Felul și marca vehiculului
Category and make of vehicle

Țări în care această carte nu este valabilă - This Card is not valid in Countries for which the relevant box has been cancelled

A	B	BG	CY	CZ	D	DK	E	EST	F	FIN
GB	GR	H	I	IRL	IS	L	LT	LV	M	N
NL	P	PL	RO	S	SK	SLO	CH	AL	AND	BIH
BY	HR	IL	IR	MA	MD	MK	SRB	TN	TR	UA

7. Numele și adresa asiguratului (sau a celui care folosește vehiculul)
Name and address of Policyholder (or User of the vehicle)

8. Această carte a fost eliberată de (numele și adresa asiguratorului)
This card has been issued by: (Name and address of Insurer)

9. Semnătura asiguratorului
Signature of Insurer

DENUMIRE ASIGURĂTOR*
Adresă asigurator

Sigla asigurator

(Cartea de asigurare este valabilă numai dacă este semnată de asigurat.
This Insurance Card is only valid when signed by the Policyholder.)

Felul vehiculului (COD) - CATEGORY OF VEHICLE (CODE)

A. AUTOTRASEICAR	C. AUTOCAMION SAU TRACTORULORNI OR TRACTOR	E. AUTOTRUC SAU AUTOCAMION
B. MOTOCICLETĂ	D. BICICLETĂ CU MOTORCICLETĂ ECHIPATĂ CU ASIGURARE	F. REMORCĂ/TRACTOR

POLIȚĂ DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO RCA Seria RO/XX/YYY/SS Nr. 123456789

DENUMIRE ASIGURĂTOR

R.C.

C.U.I.

Sucursala / Agenția _____

Denumire Broker / Agent _____

Tel. / Fax _____

Cod Broker / Agent _____

Nume/Denumire Asigurat: PROPRIETAR	Fel, Tip, Marcă, Model Vehicul:
C.U.I. / C.N.P. Proprietar:	Nr. înmatriculare/inregistrare:
Nume/Denumire Asigurat: UTILIZATOR	Nr. identificare - Serie CIV / nr. de inventar
C.U.I. / C.N.P. utilizator:	Capacitate cilindrică / Putere:
Adresă Asigurat / Utilizator:	Nr. locuri / masă totală maximă autorizată:

Valabilitate poliță: de la _____ Până la: _____ emisă în data de: _____

Prima de asigurare: _____ RON, încasată cu: _____ Din data de: _____

	Pentru Anul 2008	Pentru Anul 2009
Limita de despăgubire pentru vătămări corporale și deces este de:	EURO	EURO
Limita de despăgubire pentru pagube materiale este de:	EURO	EURO

Comisia de Supraveghere a Asigurarilor primește și răspunde la toate sesizările și reclamațiile privind activitatea asigurătorilor, reasiguratorilor și intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări;

București, str. Amiral Constantin Bălescu nr.18, sector 1, telefon: 021.316.78.81, 021.316.78.88; fax: 021.316.78.64

Condițiile contractuale sunt prevăzute în Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurarilor nr. xxx.xxx/2007.

* După caz, asiguratorul va trece denumirea sau sigla și adresa

**NOTĂ PENTRU ASIGURAT
NOTE TO THE INSURED**

În privința (a) daunelor din orice cauză a autovehiculului asigurat, (b) vătămărilor suferite de asigurat, neacoperite de legea asigurării de răspundere civilă obligatorie din țara accidentului, (c) reînnoirii imprimatului "CARTE VERDE" a cărei valabilitate a expirat, Biroul [ării vizitate nu trebuie contactat, va fi dată doar o notificare direct asigurătorului (dacă nu a fost instruit altfel de către asigurător).

DENUMIRILE ȘI ADRESELE BIROURILOR

A	AUSTRIA	VERBAND DER VERSICHERUNGSUNTERNEHMEN ÖSTERREICHS, Schwarzenbergplatz 7, Postfach 248, A-1030 WIEN, ☎ (43) (1) 711 560	IR	ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN - GREEN CARD BUREAU OF IRAN, c/o Bimeh Markazi Iran, 72 Africa Avenue 19157, POB 19395, 5588 TEHRAN, ☎(98) (21) 205 001-5
AL	ALBANIA	BSHS BYRQJA SHQIPTARE E SIGURIMIT, Rruga "Gjergj Fishta", Pall. Edil-A-It, Kati II-te, TIRANA ☎ (355) 42) 54033	IRL	IRELAND MOTOR INSURERS' BUREAU OF IRELAND, Insurance House, 39 Molesworth Street, DUBLIN 2, ☎(353) (1) 676 9944
AND	ANDORRA	OFICINA ANDORRANA D'ENTITATS D'ASSEGURANÇA D'AUTOMOBIL, c/o Maria Pla., 33, 3r, 3a, AD500, ANDORRA LA VELLA ☎ (376) 86 00 17	IS	ICELAND ALPJÓDLEGAR BIFREIDATRYGGINGAR Á ÍSLANDI, Sudurlandsbraut 6, 108 REYKJAVIK, ☎(354) 568 16 12
B	BELGIUM	BUREAU BELGE DES ASSUREURS AUTOMOBILES, Rue de la Charité 33 Bte 2, BE-1210 BRUXELLES, ☎(32) (2) 287 18 11	L	LUXEMBOURG BUREAU LUXEMBOURGEOIS DES ASSUREURS, 75 rue de Mamer L-8081 Bertrange LUXEMBOURG, ☎ (352) 45 73 04
BG	BULGARIA	NATIONAL BUREAU OF BULGARIAN MOTOR INSURERS, 2, Graf Ignatiev Str., Floor 2, SOFIA 1000 ☎ (359) (2) 981 11 03	LT	LITHUANIA MOTOR INSURERS' BUREAU OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA, Aigirdo 38 LT-03606 VILNIUS ☎(370) 5 216 28 60
BIH	BOSNIA	BIRO ZELENE KARTU BOSNI I HERCEGOVINI, Kolodvorska 11A/II, 71000 SARAJEVO ☎ (387) (33) 213 674	LV	LATVIA LATVIJAS TRANSPORTLIDZEKLU APODROŠINĀTĀJU BIROJS, 9, Lomonosova Street, Riga LV-1019, ☎ (371) 7 114300
BY	BELARUS	BELARUSIAN TRANSPORT INSURANCE BUREAU, 1 Kalvaryskaya St, 220004 MINSK, ☎ (375) (17) 2284 764	M	MALTA MALTA GREEN CARD BUREAU, 43A/2 St.Paul's Buildings, West Street, VALLETTA VLT 12, ☎ (356) 21 236 253
CH	SWITZERLAND	NATIONALES VERSICHERUNGSBÜRO SCHWEIZ (NVB) / SWISS NATIONAL BUREAU OF INSURANCE (NB) Talackerstrasse 1, CH-8152 Opfikon-Glatbrugg ☎ (41) (1) 628 65 19, Secretariat ☎ (41) (1) 628 89 30 - For claims only - Freephone from Switzerland 0800 831 831	MA	MOROCCO BUREAU CENTRAL MAROCAIN DES STÉS D'ASSURANCES, 164, Blvd. d'Anfa, 01 CASABLANCA ☎(212) (22) 39 18 57, 39 18 59
CY	CYPRUS	MOTOR INSURERS' FUND, 23, Zenon Sozou Str., P.O. Box 22030, 1516 NICOSIA, ☎ (357) (22) 783 913 or 764 907	MD	MOLDOVA "ARCA" NATIONAL AGENCY OF INSURERS, Str. Columna 105, 2012 CHISINAU, ☎ (373) (22) 221 970
CZ	CZECH REP.	ČESKÁ KANCELÁŘ POJIŠTĚTELŮ Stefanikova 248/32, 150 00 Praha 5, CZECH REPUBLIC ☎ (420) (2) 21 419 660	MK	F.Y.R.O.M. NATIONAL INSURANCE BUREAU "Mitropolit Todoraj Galaganov" str., no 281V Skopje, ☎ (389) (2) 3136 172
D	GERMANY	DEUTSCHES BÜRO GRÜNE KARTU e.V., Glockengassenmüll 1, 20095 HAMBURG, ☎ (49) (40) 93 44 00	N	NORWAY TRAFIKKFORSIKRINGSFORENINGEN, Hansteens Gate 2, Postboks 2551 Solli, 0202 OSLO, ☎ (47) (22) 04 96 00
DK	DENMARK	DANSK FORENING FOR INTERNATIONAL MOTORKØRETØJSFORSIKRING, Amaliegade 10, 1256 KØBENHAVN ☎ (45) (33) 43 55 00	NL	NETHERLANDS NEDERLANDS BUREAU DER MOTORRIJTUIGVERZEKERAAERS, Vervijn Staatlaan 14 NL-2288 EL RUISWIJK ☎ (31) (70) 340 82 80
E	SPAIN	OFICINA ESPAÑOLA DE ASEGURADORES DE AUTOMOVILES, Sagasta 16, 28004 MADRID, ☎ (34) (91) 446 03 00	P	PORTUGAL GABINETE PORTUGUES DE CARTA VERDE-GPCV, Rua Rodrigo de Fonseca No. 41 P-1250 190 LISBOA ☎ (351) (21) 584 84 01 / 02
EST	ESTONIA	EESTI LIKLUSKINDLUSTUSE FOND, Mustamäe tee 44, 10621, TALLINN, ☎(372) 667 1800	PL	POLAND POLISH MOTOR INSURERS' BUREAU, ul. Swietokrzyska 14 PL 00-050 WARSZAW ☎ (48) (22) 629 48 33
F	FRANCE	BUREAU CENTRAL FRANÇAIS, 1, rue Jules Lafontaine, 75431 PARIS, Cedex 09 ☎ (33) 53 21 50 80	RO	ROMANIA BIROUL ASIGURĂTORILOR DE AUTOVEHICULE DIN ROMÂNIA (BAAR), 40-40 bis Vasile Lascar Str., 2 Bucharest, code 020502, Romania, ☎(40) (21) 319 13 02, 319 13 03
FIN	FINLAND	LIKENNEVAIKUUTUSKESKUS, Bulevardi 28, FIN-00120 HELSINKI 12, ☎ (358) (9) 680 401	S	SWEDEN TRAFIKFÖRSÄKRINGSFÖRENINGEN, Karlavagen 108, STOCKHOLM ☎(46) (8) 552 782 00
GB	UNITED KINGDOM OF GREAT-BRITAIN AND NORTHERN IRELAND	MOTOR INSURERS' BUREAU, Linford Wood House, 6-12 Capital Drive, Linford Wood, Milton Keynes, MK 14 6XT ☎(44) (1908) 830 001	SRB	SERBIA UDRUŽENJE OSIGURAVACA SRBIJE, Bulevar Despota Stefana 68B, P.O.Box 12-18, BEOGRAD 12 ☎(381) (11) 2750 359, 2767 443
GR	GREECE	MOTOR INSURERS' BUREAU-GREECE, 10 Xenofontos Street, ATHENS 105 57, ☎(30) (210) 32 23 24/32 36 562	SK	SLOVAK REP. SLOVENSKÁ KANCELÁRIA POISTOVATEĽOV Tmavská cesta 82, 826 58 BRATISLAVA 29, ☎(421) (2) 4444 1633
H	HUNGARY	MAGYAR BIZTOSÍTÓK SZOVETSÉGE (MABISZ), Hungarian Motor Insurance Bureau Aradi útca 65-67, H-1062 BUDAPEST /POB 1297, H- 1381 BUDAPEST 62, ☎(36) (1) 266 9963	SLO	SLOVENIA SLOVENSKA ZAVAROVALNO ZDRUŽENJE, GIZ, 1001 LJUBLJANA, Zelozna cesta 14, P.O. Box 2512, ☎(386) (1) 4377 096/4735322
HR	CROATIA	HRVATSKI UREĐ ZA OSIGURANJE, Croatian Insurance Bureau, 10000 ZAGREB, Martićeva 73, ☎(385) (1) 461 67 55	TN	TUNISIA BUREAU UNIFIE AUTOMOBILE TUNISIEN, 23 Rue Ahmed Flami, 1002 Tunis - Belvedere ☎(216) (71) 841 514 or (216) (71) 841 784
I	ITALY	UFFICIO CENTRALE ITALIANO, (UCI) S.C. CONS. a.r.l., 20145 MILANO, Corso Sempione 39 ☎(39) (02) 34 96 81	TR	TURKEY TÜRKİYE MOTORLU TAŞIT BÜROSU (TURKISH MOTOR INSURANCE BUREAU), Büyükdere Cad., Oya Sk. Devran Apt.2/1, 34384 Gayrettepe, İSTANBUL, ☎(90) (212) 217 5968, 217 5969, 217 5970, 217 5971
IL	ISRAEL	Israel Insurance Association, THE GREEN CARD BUREAU, 11 Moshe Levy Str, P.O.B. 17160 Rishon-LeZion 75070 ☎(972) (3) 9424311	UA	UKRAINE MOTOR (TRANSPORT) INSURANCE BUREAU OF UKRAINE 8, P.O.B. No. 272 KYIV 2, 02002 UKRAINE, ☎(38) (044) 239 20 27

Fața sticker CSA

Verso sticker CSA

Descriere elemente sticker

Imagine holografică
metalizată personalizată
cu CSA

Grafică de siguranță cu
elemente fine de
guilloché

Logo CSA

Seria și numărul poliței
RCA aferente

Ștanță de siguranță, distruge integritatea
sticker-ului la tentativa de dezlipire

Date tehnice ale produsului:

Diametrul produsului finit este de 75mm

Stickerul este conceput din 6 culori pe față și 1 culoare pe verso: grafica de siguranță cu elementele fine de guilloché din două culori (roșu și gri), elementele grafice din logo-ul CSA din trei culori (Pantone 287, Pantone 172, Pantone 803), textul pe față și pe verso dintr-o culoare (negru)

NOTĂ:

1. În spațiul destinat seriei și numărului vignetei se completează cu:

- seria unică alocată asigurătorului de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor;
- numărul atribuit de către asigurător, corespunzător numărului poliței de asigurare.

2. Pe fiecare vignete eliberată se va marca data până la care polița de asigurare este valabilă, respectiv ziua și luna.

*) Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

ANEXA Nr. 3
la norme

TABELUL COEFICIENȚILOR DE UZURĂ Nr. 1
pentru vehicule a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 3,5 t
și pentru cele al căror număr de locuri pe scaune nu este mai mare de 9

Ani	Coeficient de uzură (%)		
	Stare de întreținere bună	Stare de întreținere medie	Stare de întreținere satisfăcătoare
1	0	4	6
	4	9	13
2	10	18	28
	15	28	35
3	20	33	40
	24	37	45
4	28	42	50
	32	45	53
5	35	48	56
	41	52	59
6	45	55	62
	48	58	65
7	51	62	69
	53	65	72
8	56	67	75
	58	70	78
9	60	72	80
	61	73	82
10	62	74	84
	63	75	85
Peste 10	63	75	85

NOTĂ:

Coeficienții de uzură din tabel, corespunzători anilor de vechime, sunt stabiliți diferențiat pe acești ani, pentru jumătate de an și pentru un an întreg de vechime.

TABELUL COEFICIENȚILOR DE UZURĂ Nr. 2
pentru vehicule a căror masă totală maximă autorizată depășește 3,5 t și pentru cele al căror
număr de locuri pe scaune este mai mare de 9

Ani	Coeficient de uzură (%)		
	Stare de întreținere bună	Stare de întreținere medie	Stare de întreținere satisfăcătoare
1	0	5	7
	4	10	15
2	10	20	27
	18	25	34
3	23	30	39
	28	35	44
4	33	40	48
	37	45	52
5	41	49	56
	44	52	60
6	47	55	63
	50	58	65

Ani	Coeficient de uzură (%)		
	Stare de întreținere bună	Stare de întreținere medie	Stare de întreținere satisfăcătoare
7	53	60	68
	55	64	70
8	58	66	72
	60	68	74
9	63	70	76
	65	71	77
10	66	73	79
	67	74	80
11	68	75	82
	69	76	83
12	70	77	84
	71	78	85
Peste 12	71	78	85

NOTĂ:

Coeficienții de uzură din tabel, corespunzători anilor de vechime, sunt stabiliți diferențiat pe acești ani, pentru jumătate de an și pentru un an întreg de vechime.

*ANEXA Nr. 4
la norme*

Antet asigurator

Rețeaua teritorială și personalul specializat pentru activitatea de constatare și lichidare a daunelor

Nr. crt.	Județe	Structură proprie de lucru			Persoană autorizată	
		Unități proprii ¹⁾	Date de identificare ²⁾	Personal specializat ³⁾	Denumire / Nume ⁴⁾	Date de identificare ⁵⁾
1	Alba					
2	Arad					
3	Argeș					
4	Bacău					
5	Bihor					
6	Bistrița-Năsăud					
7	Botoșani					
8	Brașov					
9	Brăila					
10	București					
11	Buzău					
12	Caraș-Severin					
13	Cluj					
14	Călărași					
15	Constanța					
16	Covasna					
17	Dâmbovița					
18	Dolj					
19	Galați					
20	Giurgiu					
21	Gorj					
22	Harghita					
23	Hunedoara					
24	Ialomița					
25	Iași					
26	Maramureș					
27	Mehedinți					

Nr. crt.	Județe	Structură proprie de lucru			Persoană autorizată	
		Unități proprii ¹⁾	Date de identificare ²⁾	Personal specializat ³⁾	Denumire / Nume ⁴⁾	Date de identificare ⁵⁾
28	Mureș					
29	Neamț					
30	Olt					
31	Prahova					
32	Satu Mare					
33	Sălaj					
34	Sibiu					
35	Suceava					
36	Teleorman					
37	Timiș					
38	Tulcea					
39	Vaslui					
40	Vâlcea					
41	Vrancea					

Sub sancțiunile prevăzute de art. 215 și 292 din Codul penal, declar pe propria răspundere că informațiile raportate sunt reale, concrete și complete.

Semnătura autorizată
(ștampila asigurătorului)
(verso anexa nr. 4)

Coloana „Structură proprie de lucru” va conține:

1) toate sucursalele și/sau agențiile asigurătorului pentru fiecare județ, completate în coloana „Unități proprii”;

2) adresa, numerele de telefon (fix, mobil) și fax, precum și adresa de e-mail ale fiecărei sucursale și/sau agenții a asigurătorului din fiecare județ, completate în coloana „Date de identificare”;

3) numele și prenumele persoanelor angajate ale societății, specializate în activitatea de constatare și lichidare a daunelor auto, funcția persoanelor, precum și specialitatea, pentru fiecare dintre sucursalele/agențiile asigurătorului, completate în coloana „Personal specializat”.

Coloana „Persoană autorizată” va conține:

4) denumirea sau numele persoanei autorizate cu care asigurătorul are contract de mandat pentru desfășurarea activității de contractare a asigurării RCA, din fiecare județ;

5) adresa, numerele de telefon (fix, mobil) și fax, precum și adresa de e-mail ale fiecărei persoane autorizate.

*ANEXA Nr. 5
la norme*

Antet asigurător

PRIME DE ASIGURARE RCA

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Luna de raportare	
		Persoane fizice	Persoane juridice
1.	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul lunii de raportare ¹⁾ , din care:		
	— cu valabilitate pentru 6 luni sau 12 luni		
	— cu valabilitate pentru o lună		
2.	Număr de contracte încheiate în exercițiul financiar de raportare ²⁾ :		
3.	Prime subscrise ³⁾ : — lei —		
4.	Prime brute încasate ⁴⁾ , din care:		
	— asigurări directe — lei —		
	— primiri în reasigurare — lei —		
5.	Prime cedate în reasigurare, din care:		
	— piața internă — lei —		
	— piața externă — lei —		
6.	Prime nete încasate — lei —		
7.	Rezerva de primă — lei —		

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Luna de raportare	
		Persoane fizice	Persoane juridice
8.	Comisioane încasate pentru cedări în reasigurare — lei —		
9.	Regrese/Recuperări ⁵⁾ — art. 58 din Legea nr. 136/1995 (încasări) — lei —		

Semnătura autorizată
(ștampila asiguratorului)

1) Rândul „Număr de contracte în vigoare” se completează cu informații privind numărul de polițe încheiate atât în timpul exercițiului financiar în curs, cât și în cel anterior și care au valabilitate în ultima zi a lunii de raportare aferente exercițiului financiar în curs.

2) Rândul „Număr de contracte încheiate” se completează cu informații privind numărul cumulat de polițe încheiate, a căror dată de intrare în valabilitate se situează în perioada 1 ianuarie a exercițiului financiar în curs — ultima zi a lunii de raportare.

3) Rândul „Prime subscrise” se completează cu volumul cumulat al primelor subscrise pentru polițele a căror dată de intrare în valabilitate se situează în perioada 1 ianuarie a exercițiului financiar în curs — ultima zi a lunii de raportare (afereente polițelor prevăzute la pct. 2), din care se scad primele anulate.

4) Rândul „Prime brute încasate” se completează cu volumul cumulat al primelor brute încasate în perioada de raportare.

5) Rândul Regrese/Recuperări — art. 58 din Legea nr. 136/1995 — se completează cu informații privind volumul sumelor încasate în urma acțiunilor în regres, precum și al sumelor recuperate potrivit prevederilor art. 58 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare.

ANEXA Nr. 6a)
la norme

Antet asigurator

DESPĂGUBIRI — RCA
— persoane fizice —

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	An în curs ¹⁰⁾		Ani anteriori ¹¹⁾	
		vătămări corporale	pagube materiale	vătămări corporale	pagube materiale
1.	Număr de evenimente avizate ¹⁾ , din care:				
	— asigurări directe				
	— primiri în reasigurare				
2.	— cedări în reasigurare				
	Despăgubiri avizate ²⁾ , din care:				
	— asigurări directe — lei —				
3.	— primiri în reasigurare — lei —				
	— cedări în reasigurare — lei —				
	Număr de dosare de daună plătite ³⁾ , din care:				
4.	— asigurări directe				
	— primiri în reasigurare				
	— cedări în reasigurare				
5.	Despăgubiri plătite ⁴⁾ , din care:				
	— asigurări directe — lei —				
	— primiri în reasigurare — lei —				
6.	— cedări în reasigurare — lei —				
	Număr de dosare nelichidate ⁵⁾ , din care:				
	— asigurări directe				
7.	— primiri în reasigurare				
	— cedări în reasigurare				
	Rezerva de daună ⁶⁾ , din care:				
8.	— asigurări directe — lei —				
	— primiri în reasigurare — lei —				
	— cedări în reasigurare — lei —				

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	An în curs ¹⁰⁾		Ani anteriori ¹¹⁾	
		vătămări corporale	pagube materiale	vătămări corporale	pagube materiale
7.	Recuperări ⁷⁾ : — lei —				
8.	Regrese ⁸⁾ (plăți): — lei —				
9.	Rezerva de daună pentru daune neavizate ⁹⁾ : — lei —				

Semnătura autorizată
(ștampila asigurătorului)

ANEXA Nr. 6b)
la norme

Antet asigurător

DESPĂGUBIRI — RCA
— persoane juridice —

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	An în curs ¹⁰⁾		Ani anteriori ¹¹⁾	
		vătămări corporale	pagube materiale	vătămări corporale	pagube materiale
1.	Număr de evenimente avizate ¹⁾ , din care:				
	— asigurări directe				
	— primiri în reasigurare				
	— cedări în reasigurare				
2.	Despăgubiri avizate ²⁾ , din care:				
	— asigurări directe — lei —				
	— primiri în reasigurare — lei —				
	— cedări în reasigurare — lei —				
3.	Număr de dosare de daună plătite ³⁾ , din care:				
	— asigurări directe				
	— primiri în reasigurare				
	— cedări în reasigurare				
4.	Despăgubiri plătite ⁴⁾ , din care:				
	— asigurări directe — lei —				
	— primiri în reasigurare — lei —				
	— cedări în reasigurare — lei —				
5.	Număr de dosare nelichidate ⁵⁾ , din care:				
	— asigurări directe				
	— primiri în reasigurare				
	— cedări în reasigurare				
6.	Rezerva de daună ⁶⁾ , din care:				
	— asigurări directe — lei —				
	— primiri în reasigurare — lei —				
	— cedări în reasigurare — lei —				
7.	Recuperări ⁷⁾ : — lei —				
8.	Regrese ⁸⁾ (plăți): — lei —				
9.	Rezerva de daună pentru daune neavizate ⁹⁾ : — lei —				

Semnătura autorizată
(ștampila asigurătorului)

[verso anexele nr. 6a) și 6b)]

1) Rândul „Număr de evenimente avizate” se completează cu informații privind numărul de dosare de daună avizate în perioada de raportare*).

2) Rândul „Despăgubiri avizate” se completează cu informații privind valoarea cumulată a despăgubirilor ce urmează a fi plătite sau au fost plătite pentru dosarele de daună deschise în perioada de raportare*), menționate la pct. 1.

3) Rândul „Număr de dosare de daună plătite” se completează cu informații privind numărul de dosare de daună plătite de asigurător în perioada de raportare*), indiferent de data avizării dosarului de daună.

4) Rândul „Despăgubiri plătite” se completează cu informații privind valoarea cumulată a despăgubirilor plătite în perioada de raportare*), aferente dosarelor de daună de la pct. 3.

5) Rândul „Număr de dosare nelichidate” se completează cu informații privind numărul de dosare de daună nelichidate până la sfârșitul lunii de raportare (în stoc), indiferent de data avizării dosarului de daună.

6) Rândul „Rezerva de daună” se completează cu informații privind valoarea cumulată a rezervei de daună aferente dosarelor de daună în stoc la sfârșitul lunii de raportare, menționate la pct. 5.

7) Rândul „Recuperări” se completează cu informații privind volumul despăgubirilor efectiv recuperate de la asigurător, în baza contractului de reasigurare, în perioada de raportare*).

8) Rândul „Regrese” se completează cu informații privind suma efectiv plătită în urma acțiunilor de regres, în perioada de raportare*).

9) Rândul „Rezerva de daună pentru daune neavizate” reprezintă rezerva de daună pentru daune întâmplare și neavizate.

10) Coloana „An în curs” se completează cu informații privind dosarele de daună deschise în urma unor evenimente produse în perioada de raportare*).

11) Coloana „Ani anteriori” se completează cu informații privind dosarele de daună deschise în urma unor evenimente produse în anii anteriori, respectiv până la data de 31 decembrie a anului financiar anterior.

*) *Perioada de raportare* — perioada începând de la data de 1 ianuarie a exercițiului financiar în curs și până la sfârșitul lunii de referință.

*ANEXA Nr. 7
la norme*

Antet asigurător

SITUAȚIA
privind contribuția pentru activitatea de RCA datorată și virată pentru luna

Nr. crt.	Specificații	TOTAL cumulat de la începutul anului, din care:	Pentru luna de raportare	Nr. și data documentului de plată *)
0	1	2	3	4
1.	Volumul de prime brute încasate			X
2.	Cota procentuală stabilită de CSA			X
3.	Contribuția datorată			X
4.	Majorări de întârziere datorate			X
5.	Suma virată — total, din care:			
	— aferentă contribuției — aferentă majorărilor de întârziere			

Semnătura autorizată,
(ștampila asigurătorului)

*) Se anexează și copia documentului de plată din luna respectivă.

*ANEXA Nr. 7a)
la norme*

Antet asigurător

SITUAȚIA
rectificativă privind activitatea de RCA
pentru luna

Nr. crt.	Specificații	Suma raportată inițial sau anterior	Suma corectată**)	Nr. și data documentului de plată *)
0	1	2	3	4
1.	Volumul de prime brute încasate			X
2.	Cota procentuală stabilită de CSA			X

0	1	2	3	4
3.	Contribuția datorată			X
4.	Majorări de întârziere datorate			X
5.	Suma virată — total, din care:			
	— aferentă contribuției			
	— aferentă majorărilor de întârziere			

Semnătura autorizată
(ștampila asigurătorului)

*) Se anexează și copia documentului de plată din luna respectivă.

**) În rândul 1 coloana 3 se înscriu sumele rectificate, care le înlocuiesc pe cele raportate inițial sau anterior.

*ANEXA Nr. 8
la norme*

Antet asigurător

**ALTE CHELTUIELI
pentru asigurarea RCA**

— lei —

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Luna de raportare
1.	Comisioane plătite, din care:	
	— pentru activitatea de contractare	
	— primiri în reasigurare	
2.	Cheltuieli de administrare	
3.	Contribuții asigurarea RCA, din care:	
	— Fondul de protecție a victimelor străzii	
	— cota procentuală RCA	
	— fondul de garantare	
	— taxa de funcționare	

Semnătura autorizată
(ștampila asigurătorului)

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE

— Prețuri pentru anul 2008 —

Denumirea publicației	Suport fizic			Suport electronic	
	Abonament anual (lei)	Abonament trimestrial (lei)	Abonament lunar (lei)	Abonament anual (lei)	Abonament lunar (lei)
• Monitorul Oficial, Partea I, în limba română	1.670	428	150	960	90
• Monitorul Oficial, Partea I, în limba română, numere bis*	285	—	—		
• Monitorul Oficial, Partea I, în limba maghiară	1.500	375	—	420	40
• Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.250	562	—	720	65
• Monitorul Oficial, Partea a III-a	430	107	—	240	25
• Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.720	430	—	1.080	100
• Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.600	400	—	900	85
• Monitorul Oficial, Partea a VII-a	540	135	—	240	25
• Colecția Legislația României	450	112	—	—	—
• Colecția de hotărâri ale Guvernului și alte acte normative	750	187	—	—	—
• Breviar legislativ	70	17	—	40	—
• Repertoriul actelor normative apărute în Partea I	120	—	—	—	—

* Cu excepția numerelor bis de interes restrâns, disponibile prin comandă.

Prețurile includ TVA 9%.

Abonamente la publicațiile oficiale și comenzi către „Monitorul Oficial” R.A. se pot efectua prin următoarele societăți de distribuție:

- ◆ COMPANIA NAȚIONALĂ „POȘTA ROMÂNĂ” — S.A. — prin oficiile sale poștale
- ◆ ACTA LEGIS — S.R.L. — București, Str. Lirei nr. 11, parter, ap. 1, (telefon/fax: 411.91.79; 411.54.08)
- ◆ INFO EUROTRADING — S.A. — București, Splaiul Independenței nr. 202A (telefon: 316.30.57, fax: 316.30.58)
- ◆ INTERPRESS SPORT — S.R.L. — București, Piața Presei Libere nr. 1, corp B, et. 2, camerele 256—259, OP 33 (telefon/fax: 313.85.07; 313.85.08; 313.85.09)
- ◆ MEDIA PRESS ABONAMENTE — S.R.L. — București, str. Izvor nr. 78, et. 2 (telefon: 311.97.84, fax: 311.97.85)
- ◆ M.T. PRESS IMPEX — S.R.L. — București, bd. Basarabia nr. 256 (telefon/fax: 255.48.15; 255.48.16; 255.48.17)
- ◆ PRESS EXPRES — S.R.L. — Otopeni, str. Flori de Câmp nr. 9 (telefon/fax: 221.05.37; 0745.133.712)
- ◆ ZIRKON MEDIA — S.R.L. — București, str. Pictor Dimitrie Hârlescu nr. 6, sector 2 (telefon: 255.18.00, fax: 255.18.66; 255.19.18)
- ◆ ART ADVERTISING — S.R.L. — Râmnicu Vâlcea, str. Regina Maria nr. 7, bl. C1, sc. C, mezanin II (fax: 0250/73.54.75, telefon: 0350.40.59.87; 0350.40.59.88)
- ◆ CALLIOPE — S.R.L. — Ploiești, str. Elena Doamna nr. 62—64 (telefon/fax: 0244/51.40.52; 0244/51.48.01)
- ◆ DIFSTARPRESS — S.R.L. — Slobozia, bd. Matei Basarab, bl. I60, sc. A, ap. 15 (telefon/fax: 0243/23.23.68)
- ◆ CURIER PRESS — S.A. — Brașov, str. Traian Grozăvescu nr. 7 (telefon/fax: 0268/47.05.96; 0268/47.56.68)
- ◆ MIMPEX — S.R.L. — Hunedoara, str. Ion Creangă nr. 2, bl. 2, ap. 1 (telefon/fax: 0254/71.92.43)
- ◆ ROESTA — S.R.L. — Curtea de Argeș, str. Valea Iașului, bl. P10, sc. B, ap. 18 (telefon/fax: 0248/72.11.43)
- ◆ VIAȚA LIBERĂ — S.A. — Galați, Str. Domnească nr. 68 (telefon: 0236/46.06.20, fax: 0236/46.08.75)
- ◆ UNITATEA — S.R.L. — Alba Iulia, str. Traian nr. 26 (telefon: 0258/81.16.31, fax: 0258/81.28.43)
- ◆ MANPRES DISTRIBUTION — S.R.L. — București, Piața Presei Libere nr. 1 (OP 33 — CP 24) (telefon/fax: 0318.06.20.33)
- ◆ CUGET LIBER — S.A. — Constanța, bd. I.C. Brătianu nr. 5 (telefon: 0241/58.21.20, fax: 0241/61.95.24)
- ◆ SIMPEX LOGISTIC — S.R.L. — Călărași, Str. Progresul nr. 21, bl. B1, sc. B, ap. 5 (telefon/fax: 0242/31.89.29)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 282322